

Must

Parim telefon terve ilma peal?

Roheline

Aku kestab terve päeva

Valge

Juhtmeta USB ei kõlba veel kasutada

Pruun

Tasuta lõbu

Kümne sammuga Ubuntu oma arvutisse

[digi]

Juubel! [digi] sai 50!

Kust, kuhu ja millega?

Testis viis navigaatorit

16 KAAMERAT

IGA-AASTANE TEST SELGITAB VÄLJA PARIMA LOE LK 38

Nr 50, juuni 2009
Hind 39.90 kr

Mitu nulli?
Canon 500D vs
Nikon D5000

Kasulik nipp:
Google Calendar
Nokia telefoni

Tarkade Klubi juuninumbris:

- maavärinte ennustamine: ikka purematu pähkel
- surematu raamat, mis tappis oma looja
- rallimaailma edetabel püsib salajasena
- veidrad kääbused esitavad Newtonile väljakutse
- kuidas töötab puuetundlik ekraan

Hind 39.90

(tellides veel soodsam -
otsekorraldusega
kõigest 39.- kuus)

TELLIMISEKS:

- mine kodulehele www.telli.ee
- saada e-kiri aadressil levi@presshouse.ee
- helista 660 9797

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

38 >

16 kaamerat testis

Oma igaaastases suures kaameratestis otsime parimat suvist pildistajat

VÄRSKE KRAAM

- 8 > Uudised**
Veekindel peegelkaamera
- 10 > Uudised**
Targad kuvarid
- 14 > Top**
10 viga, mida algajad arvutikasutajad teevad
- 16 > Tulevik**
Inimkõrv genereerib audiobiomeetriat?
- 18 > Naistekas**
SmartShopper koostab ise poenimekirja
- 20 > Arvamus**
Tagalarotid, pealetungile!
- 23 > Martin Sauer**
Kuldkõrv?

JÄRELE PROOVITUD

- 24 > Canon 500D vs Nikon D5000**
Vanad tegijad algajate jahil

- 28 > Samsung Omnia HD**
Maailma parim mobiiltelefon?

- 30 > Cyber Snipa Sonar 5.1**
Kõlarid kõrvade küljes

- 31 > Acer Aspire Timeline 3810T**
Stepsli küljest vabaks

- 32 > iKey Plus**
Vajuta ainult ühte nuppu

- 33 > Samsung M7600 BeatDJ**
Tänavadiskori unistus

- 34 > Sony Ericsson Cyber-shot C510**
Ära mossita!

- 35 > Olympus E-620 Double Zoom Kit**
Tõsine mänguasi

- 36 > Nokia E75**
Kallis ja raske

- 37 > Logitech Cooling Pad N100**
Disainihaltuura

- 37 > Fujitsu Siemens Wireless USB Set**
Unistada ju võib

28 >

Maailma parim mobiiltelefon?

30 >

Head, head klapid

64 > Velvet Assassin

TESTID

- 38 > Suur test**
Milline kaamera on parim?
- 48 > Väike test**
Võrdluses viis GPSi

KUIDAS

- 54 > ... arvuti jõudlust testida?**
Sest sul on seda vaja
- 56 > ... installida Ubuntu?**
Sest see on tasuta
- 57 > ... ühendada kahte kuvarit?**
Keerulisel moel
- 58 > ... pildistada kosmost?**
Viimane osa
- 62 > ... Google'it oma Nokia nutitelefoniga sünkroonida?**
Lõpuks ometi!

PLAY

- 64 > Velvet Assassin (PC)**
Ingel pimeduses
- 67 > Braid (PC)**
Aegruum kõverpeeglis

TAGUMINE OTS

- 76 > Ostujuht**
Võta poodi minnes kaasa
- 78 > Saabunud post**
Palju juttu Linuxist
- 80 > Digidoktor**
Meie ikka aitame
- 81 > Kuulame ja vaatame**
Meie maitse järgi
- 82 > Inimkatse**
Juba kaheksa kuud!

- 68 > GTA: Chinatown Wars (DS)**
Väiksem, tihkem, parem
- 69 > Warhammer 40 000: Dawn of War II (PC)**
Kaks ühe hinnaga
- 70 > Secret Files 2: Puritas Cordis (PC)**
Ei midagi uut päikese all
- 71 > Monsters vs. Aliens (PC)**
Õppimisvõimeta koletised
- 72 > Condemned 2: Bloodshot (PS3)**
Telliskivi või torujupp?
- 73 > PURE (PC)**
Lennukas porimöll
- 73 > SCORE International Baja 1000: World Championship Offroad Racing (PC)**
Sügavale mudasse trampida!
- 75 > Tulekul**
Suvi läheb mööda allakäigutreppi

71 >

Monsters vs. Aliens

[digi] 50!

• Palju õnne meile kõigi poolt, käesolev on [digi] 50. number. Me siin toimetuses avastasime selle peaaegu juhuslikult, sest kellegi polnud tunnet küll, et oleme juba 50 numbri jagu tööd teinud. Esimene number on ikka veel kõigil täitsa värskelt mees, aga kui vanemad numbrid kätte võtta, siis on muidugi näha, et areng on olnud suur.

Nii sisu kui väljanägemise poolest.

Uusima uuringu järgi on teid, [digi] lugejad, kokku 31 000. Kolm neljandikku teist on mehed, üks neljandik naised. 60 protsenti käivad tööl, 32 protsenti elavad Tallinnas ning kokku ligi pool suuremates linnades, pool aga maapiirkondades. Üle poole on keskharidusega, viiendik kõrgharidusega. Ning igas vanuserühmas, noortest vanadeni, on teid peaaegu ühepalju.

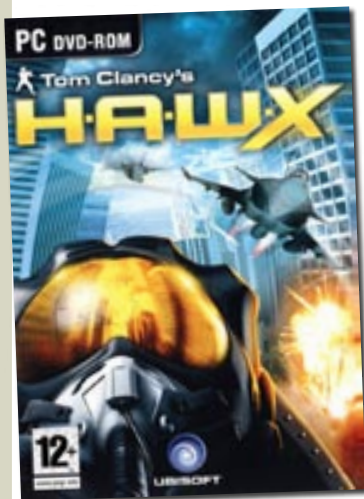
Meil on olnud hea meel teha teile 50 numbrit ajakirja ja hea meel on teha ka kõiki järgmisi numbreid. Mõned traditsioonid on juba jõudnud ka tekkida, näiteks selleski numbris on meie igaaastane suur kompaktkamerate test, mis selgitab suve alguseks välja, millised kaamerad sellest tohutust valikust on need, mida meie soovitaksime teil oma suve jäädvustamiseks osta.

☎ HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

Kolm neljandikku teist on mehed, üks neljandik naised. 60 protsenti käivad tööl

[MÄNGUMÄNG]

Eelmise kuu küsimuse õige vastus on, et eeldatavalt on järgmine Tom Clancy loomingu põhjal valmiv mäng «Splinter Cell: Conviction».

Arvutimängu «Tom Clancy's H.A.W.X.»:

• Kaspar Reinsalu

Mängude plakatid:

- Mihkel Maltsar
- Taavi Kõrvits
- Joann Arro
- Aimar Laasi
- Kaire Kollom-Vahtra
- Andreas Otsla
- Aivo Leppik
- Tõnis Peeter Kull

Auhinnad saab kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

[digi]

- Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad

Sven Vahar

sven.vahar@presshouse.ee

Martin Mets

martin.mets@presshouse.ee

Kujundaja

Holger Vaga

holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Piret Reidla

piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine

• telefonil 660 9797

• e-posti aadressil

levi@presshouse.ee

• veebis aadressil

http://www.telli.ee

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

Reklaam

Raimo Kõrts

tel 661 6186

raimo.korts@presshouse.ee

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

© **Presshouse OÜ**

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

www.digi.ee

PENTAX X70:

SILD TULEVIKKU!

Peeelkaamera sisu, mis elab kompaktkamera kehas. Ka kõige kirglikuma fotohuvilise soovid on täitunud! See on uus Pentax X70. Võimas 24x optilise suumiga objektiiv ning Pentaxi tunnustatud pildistabilisaator tagavad alati parima teravusega pildi. Ühtlasi suudab Pentax X70 filmida kõrgetasemelisi HD videolõike! Kõik see muudab uue X70 multifunktsionaalseks kaameraks, mis võimaldab Sul tabada igat hetke.

Pentaxilt – armastusega fotograafia vastu.

- 12-megapiksline CCD sensor
- 24x optiline suum: 26 - 624 mm
- HD video salvestamine - 1280 x 720 pikslit
- sarivõte kuni 11 kaadrit sekundis
- kolmekordne pildistabilisaator
- automaatprogrammid ja manuaalrežiim
- elektrooniline pildiotsija

X70

Hind: **5990.-**

Küsi Photopointi kauplustest ka soodsaid järelmaksutingimusi!

Lisaks saad Pentax fototehnikat nüüd rentida. Täpsem info: www.photopoint.ee

PHOTOPPOINT
ÜLEMISTE KESKUS

Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
E-P 10-21 Tel: 603 4726

PHOTOPPOINT
ROCCA AL MARE

Tallinn, Paldiski mnt 102
E-P 10-21 Tel: 6659277

PHOTOPPOINT
PÄRNU MNT

Tallinn, Pärnu mnt 139
E-R 10-20, L 10-18 Tel: 655 0651

PHOTOPPOINT
LÖUNAKESKUS

Tartu, Ringtee 75
E-P 10-21 Tel: 731 5626

PHOTOPPOINT
TARTU KAUBAMAJA

Tartu, Riia 1
E-L 9-21, P 9-18 Tel: 731 4828

PHOTOPPOINT
EEDEN

Tartu, Kalda tee 1c
E-P 9-21 Tel: 742 7868

PHOTOPPOINT
PÕHJAKESKUS

Rakvere, Tõrremäe
E-P 10-21 Tel: 326 0633

PHOTOPPOINT
ASTRI

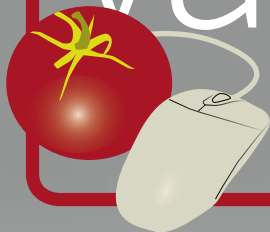
Narva, Tallinna mnt 41
E-L 10-21, P 10-19 Tel: 356 7550

www.pentax.ee

PENTAX

värske kraam

> Mille turuosa on üks protsent? **LK 12** > Miks kompaktkamerad nii nõmedad on?! **LK 14** > Homme logime Windowsisse kõrva abil? **LK 16** > Intervjuu maailma parima helirežissööriga **LK 22**

Zune'i uus tulemine

Zune on tagasi ja nüüd ka täiesti ametlikult. Kuulujutud teemadel, nagu oleks valmimas ZuneX, mis pidi olema Zune'i ja Xboxi hübriid pihukonsooli näol, saab vähemalt seekord veel kõrvale heita. Zune HD-I on puutetundlik 16 : 9 suhtega OLED-laiekraan eraldusvõimega 480 x 272 pikslit, mis lubab sellega vaadata reisil olles ka filme. Peale kõikide vähegi levinud muusika- ja videovormingute toe saab Zune HD terve ekraani ulatuses laiutava veebilehitseja ja WiFi, sellel on sisseehitatud eriti selge heliga HD-raadio ja kõik muud vidinad, mis kuuluvad ühe meediamängija sisemusse. Hind on siiani veel saladus, poodidesse peaks Zune HD jõudma alles sügisel.

Veekindel peegelkaamera

Vähemalt vihmakindel on Pentax K-7 koos komplektobjektiividega kindlasti. K-7, Pentaxi uusim peegelkaamera, on eelkäijatest parameetrite poolest üle, aga mõõtudelt väiksem. Tähtsamaiks uuendusteks on HD-video salvestamine, 1/8000 sekundini tõstetud katikukiirus ja uus särimõõtmisüsteem. Ilmastikukindlale kaamerale saab lisaks osta ilmastikukindlad objektiivid DA18-55mmF3.5-5.6AL WR ja PENTAX-DA50-200mmF4-5.6ED WR. Loodusesse marss!

Kõvaketas lisakaardil

- Kui tänapäevastel arvutitel üldse mingi koht korpuses tühjana seisab, siis on selleks lisakaartide pesad, sest kõik tarvilik on juba emaplaadile integreeritud. Tühjalt seisva PCI-pesa kohale võiks ju panna midagi kasulikku, näiteks Novac

Japani müüdava nutika kõvakettasahtli. PCI-kaardi mõõtu raami sisse mahub täpselt üks 2,5tolline kõvaketas. Nutikas, kas pole? Mõni osavate kätega meistrimees võiks hakata neid Eestiski valmistama ja müüma.

Tark mees internetis

- Maikuu käivitati Wolfram Alpha, uutmoodi otsingumootor. Aadressil wolframalpha.com asuv otsingumootor ei paku sulle lihtsalt otsingutulemusi nagu Google, vaid juba töödeldud ja vormistatud tulemusi. Sealt ei leia teavet Paris Hiltoni kohta, kuid leiab lõpmatult põnevat infot aminohapete, termodünaamika seaduste või võrdleva statistika kohta. Iga teadushuviline peaks selle veebisaidi kindlasti oma lemmikute hulka lisama.

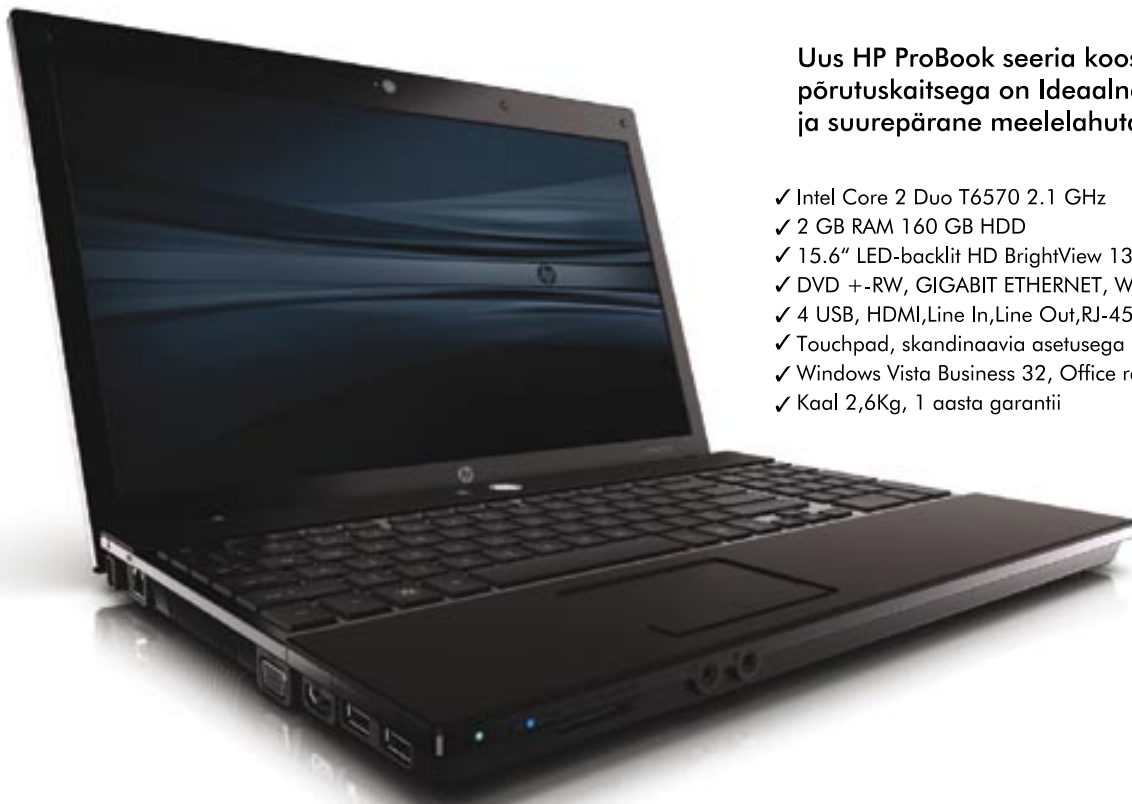
VAHETUS ON SIIN JA SELLEL ON ÕIGE HIND!

10 735.-

Tootekood: NA919EA#AK8

HP Probook 4510s

Uus HP ProBook seeria koos HP 3D kõvaketta pööruskaitsesega on ideaalne töövahend päeval ja suurepärane meelelahutaja õhtul

- ✓ Intel Core 2 Duo T6570 2.1 GHz
- ✓ 2 GB RAM 160 GB HDD
- ✓ 15.6" LED-backlit HD BrightView 1366 x 768
- ✓ DVD +-RW, GIGABIT ETHERNET, Wlan a/b/g/n, BT
- ✓ 4 USB, HDMI, Line In, Line Out, RJ-45, USB 2.0, VGA-out,
- ✓ Touchpad, skandinaavia asetusega klaviatuur
- ✓ Windows Vista Business 32, Office ready
- ✓ Kaal 2,6Kg, 1 aasta garantii

**HP CARE
PACK**

1 aasta lisagarantiid ja meelerahu vaid 975 EEK
(tootekood: UK734E)

Vaata ja osta: www.markit.ee
Helista: +372 666 99 00

Targad kuvarid

LG uutel kuvaritel W53 SMART on automaatne heleduse reguleerimise funktsioon, mis optimeerib ekraani heledust ja muid pildiseadeid ruumi valgustusest ja vaadatavast kuvast sõltuvalt. Veel on W53 seerial kinorežiim, mis kõrvaldab häirivad tegurid veebis videote vaatamisel, summutades kõik peale videoklipi. Kuvaritel on veel taimer, mis tuletab kasutajale teatava aja tagant meelde, et oleks vaja silmadel puhata lasta. Meeldetuletuste intervalli, näiteks kord tunnis, saab hõlpsalt ise määrata.

Ipod Nano kukutaja

● Kaasaskantavate meediamängijate turul tehakse ikka veel midagi põnevat. Sonix7 Media Pro ei ole päris tavaline MP3-mängija, mis näitab ka videot, vaid sellel on 3,2tolline puuetundlik 20 tundi video mängimist lubav ekraan ja seda valmistatakse Suurbritannias, mitte kaugel Aasias.

Sonix7 Media Pro'l on lisaks kaamera, MP4, AVI ja Xvidi tugi ning seade võimaldab lugeda ka e-raamatuid. Ipod Nano on saanud korraliku, odavama ja suurema ekraaniga konkurendi.

Hinnad on magusad: 8 GB mudel maksab umbes 1500 krooni ja 16 GB versioon natuke alla 1800 krooni.

Musklitega miniarvuti

● Miniarvutid on kõvasti nahutada saanud selle tõttu, et neil on probleeme video esitamisega. Lenovo IdeaPad S12-l igal juhul selliseid vigu pole – tänu NVIDIA kiibistikule Ion esitab arvuti oma 12tollisel ekraanil 1080p HD-videot ilma mingi probleemita.

Ja mitte ainult, tänu DirectX 10 toele jooksevad ka paljud viimase aja mängud, nagu «The Sims 3», selle peal libedalt.

1,25 kg kaaluva miniarvuti protsessoriks on Intel Atom (1,6 GHz), mälu on 1 GB ning andmeid mahub 160 GB, 250 GB või 320 GB. Operatsioonisüsteemiks on Windows Vista. Saadaval alates juunist umbes 7500 krooni eest.

VAADIÕLLE VÄRSKUS UUES PUDELIS!

Saku Originaal on esimesena Eestis seadnud uue kvaliteedistandardi oma värskuse, karguse ja kristallselgusega. Nüüd on kvaliteetne vaadiõlle värskus igas Originaali pudelis.

Kristallfiltreeritud
Saku Originaal
See õige.

värske kraam

Armee muudkui kasvab: 12 000 000 uut sombiarvutit lisandus maailma selle aasta esimeste kuudega. Varsti, varsti koputavad nad ka sinu uksele.

ISTOCKPHOTO

1

protsent oli töölaua-Linuxi kasutajate hulk aprillikuu uuringu andmetel

1.

korda ajaloos oli see nii kõrge

62

protsenti oli Windows XP turuosa

24

protsenti Vista

9,7

protsenti sai Mac OS X

23.

oktoobril ilmub Windows 7, ütles kogemata ajakirjanikele üks Aceri kõrgeid juhte

2010

on Windows 7 ilmumise ajaks öelnud Microsoft ise

2011.

aasta jaanuarini vähemalt on veel müügis ka Windows Vista

0

inimest ilmselt tahab Vistat osta, kui ka Windows 7 on saadaval

12 000 000

arvutit on häkkerite poolt selle aasta jooksul juba sombideks tehtud

50

protsenti rohkem kui mullu sama ajaga

200

Mbps kiirusega netiühendusi hakkas Inglismaal testima Virgin Media

100

tavalist inimest sai selle ülikiire netiühenduse kasutajaks

5

protsenti aastas kaotab turuosa Internet Explorer

2013.

aasta jaanuariks saaks Firefox sellise tempoga IE-st mööda

TÄISPIKAD LOOD NÜÜD MOBIILIS!!!

Mad Masterz - Sul on Koige Kaunim Kann feat. Slám	PR 1110233
Henrik Raave - Iga päev	PR 1110222
Bombillaz - Raggamasta	PR 1110221
Bad Orange - Meid vaatab vaid kuu	PR 1110211
Shanon - Lumekuninganna	PR 1110199
Urban Symphony - Rändajad	PR 1111036
Mr. Happyman - Las mina proovin siis ka (PR 1111034
Laura - Destiny (Slo Motion Mix)	PR 1111031
Laura - Destiny	PR 1111027
Shanon - Üksinda	PR 1110200
Shanon - Draama	PR 1110198
Henrik Raave - Täna on hea	PR 1110224
Bad Orange - Sa ja ma	PR 1110210
Bombillaz - Pummm	PR 1110220
PS Troika - Aeg Maha	PR 1111047
Black Velvet - Kingitus	PR 1111026
Suntribe - Ei tunne mind (chill version)	PR 1111017
Laura - Moonwalk	PR 1111016
Black Velvet - 17	PR 1111015
Lauri Liiv - Soolo	PR 1111022

HELINAD

TOP

Lady GaGa
POKER FACE
PR 1103262

TOP

The Killers
Human
PR 1097504

TOP

Katy Perry
HOT N COLD
PR 1095465

TOP

Jordin Sparks
ONE STEP AT A TIME
PR 1090341

69 Danguje
MEILELS SIMFONIA
PR 1108234

Enrique Iglesias
TAKIN' BACK MY LOVE
PR 1107339

TAUSTAPILDID

PR 1077574

PR 65556

PR 209450

PR 26031

PR 1106798

PR 1110865

PR 989446

PR 211583

PR 1110608

PR 1080260

PR 1087233

PR 637594

TELEFONITEEMAD

PR 1095926

PR 1110072

PR 1110068

PR 1094608

PR 1085808

PR 1109941

VIDEO

SAADA PR 1109172 NR.: 15158

SAADA PR 1080271 NR.: 15158

SAADA PR 1094998 NR.: 15158

SAADA PR 674915 NR.: 15158

SAADA PR 228324 NR.: 15158

SAADA PR 1087830 NR.: 15158

Helinadesid saad oma mobiililehel, saad oma Buumi kontole 50 punni, mille eest Buumi WAP keskkonnas mablakraami tõmmata. Polühelin, animatsioon ja taustapildid maksavad 5 punni, video 40 punni, mp3 helin 15 ja javamäng 25 punni. Iga nädal saadame sulle SMSi, mis maksab viiskümneend krooni ja lisab sinu Buumi lehele 50 punni. Teenusel loobumiseks saada SMS: **TOP PR** numbrile **15158**. Aruunust iga nädal Buumi lehel uut kraami vaadata, sest kasutamata punnid ei kandu järgmisesse nädalasse. NB! Kui sa oled juba liitunud, leiad kõik need tooted oma Buumi WAP lehel. Liitumine Buumiga maksab **viiskümneend krooni**.

Isikliku teenuse kasutamiseks peab sinu telefon toetama WAPi Taustapildi, polühelina, animatsiooni või MP3 helina tellimisele veendu, et su telefon vastavalt toodet toetab. Probleemide korral helista meie klienditeeninduse numbrile 6662364. NB! Kui sa ei ole veel 18 aastane, pead oma vanematele Buumiga liitumiseks luba küsima.

TEE OMA SÕBRALE TUNGA!

Saada: **HPNALI kood** ohvrinumber numbrile **15151**

Näide: HPNALI 14 552xxxxx numbrile 15151

Kood Tekst ja saatja Hind: 25.-

- 10 Olete võitnud karbi mune ja tüki juustu. Ootame Sind oma auhindadele järele hiljemalt homseks, aadressil Arulageda tee 509 B **KANPR OY**
- 11 Täname, et otsustasite võtta MMS laenu. Soovitud summa 4000 kr. on kantud teie pangakontole. **MMS LAEN**
- 12 Sa oled ikka veel mu m8tetes. Saame kohe kokku ja ...;) Sinu musi!!! **SINU MUSI**
- 13 Vaata ruttu Kanal2 te, sind näidatakse!!! **KANAL2**
- 14 Mis teed? Ma ise siin motlesin veits gayporri vaadata-tuled ka? **PARIM S8PS**
- 15 Sa voiks oma mehega r22kida, et ta mu ahistamise j2rele j2taks. **MARKO**
- 16 Miss sa helistad mulle 8htuti? Oli ju kokkulepe, et see on salasuhe... nnyd mul ema juba teab. Fuck juuu!!! **ARMUKE**
- 17 Kui levise juoad helista kohe! Otsin sulle koera ära, kohe lähen kassile ka järele. **ABIKAASA**
- 18 Vaata kohe seljataha ;) **AUSTAJA**
- 19 Kuule ma näen sind- voiksid sirgu oma selja ajada ja mitte nii palju juua! **SINU EMA**
- 20 Ma olen baaris tule sija teen joogi välja. Leidsin kaks ilusat tipsi ka ;) **PARIM S8PS**
- 21 Mis su naise number on?, ma katvatsen talle kõik nüüd ära rääkida! **ARMUKE**
- 22 Ma viisin lapsed lastekodusse ja ise olen juba lennukis - HÜVASTI! **ABIKAASA**

10 viga, mida algajad arvutikasutajad teevad

ISTOCKPHOTO

1. Ei vaata tippimise ajal ekraanile

Kui teksti tippimise ajal mõni teine programm aknalt fookuse haarab, läheb pool teksti kaduma ja Enter võib aktiveerida hoopis vale toimingut. Samuti ei näe ju nii, kui brauser sulle juba poole sõna pealt aadresse välja pakkuma hakkab.

2. Kasutavad nuppude vajutamiseks hiirt

Ei ole vaja OK-nupu vajutamiseks hiire järele haarata. Vajuta Enterit, nii on palju kiirem ja mugavam.

3. Ei oska valida mitut loendi üksust

Kui on vaja valida kaustast mitu

faili või meilboksist mitu meili, siis hoida all Ctrl-klahvi ja klõpsa neil, vahemiku valimiseks hoida Shift-klahvi.

4. Ei loe kunagi teateid läbi

Ekraanile kuvatakse teateid asja pärast, need sisaldavad vahel tähtsat teavet. Loe ometi, mida arvuti sinust tahab! Võib-olla ta just teatas, mis tal viga on, aga sina panid akna lugemata kinni. Juhmard.

5. Sulgevad aknaid ristikesest

Dialogiakendes tuleb teha valik, selleks on aknas nupud. Kasuta neid! Kui neid mitte klõpsata, vaid akna ristist sulgeda, otsustab programm ise, mida ta teeb.

See ei pruugi olla just parim lahendus.

6. Ei jälgi süsteemisalve

Süsteemisalves kuvatakse olulist teavet, näiteks turvariskide või programmivärskenduste kohta ja programmid nõuavad sealtkaudu tähelepanu. Vaata sinna!

7. Ei kasuta kiirklahve

Hiir on maailma kõige aeglasem töövahend peale mururulli. Õpi ära kiirklahvide kasutamine. Ctrl+S salvestamiseks, Ctrl+C kopeerimiseks ja veel tuhat kasulikku trikki. Kiirklahvid on kirjas menüükäskude taga.

8. Ei kasuta klaviatuuri kõiki nuppe

Lisaks kustutusklahvile saab tähti kustutada ka tagasivõtuklahviga ja ka rea algusse ja lõppu liikumiseks on olemas eraldi klahvid. Miks sa neid mitte kunagi ei pruugi?

9. Ajavad termineid segamini

Keegi ei ootagi, et sa teed vahet bittidel ja baitidel, aga kõvaketta ja mälu vahe võiksid ikkagi selgeks teha. Puhtast viisakusest oma töövahendi vastu.

10. Vaidlevad vastu

Ära palun vaidle, kui sulle selgitatakse, miks su arvuti nii käitub ja kuidas oleks õige teha. «Aga mina olen harjunud nii!» ei ole argument. Võta kuulda targema inimese nõu!

Viis URLi-lühendajat

● TinyURL on vaat et kõige tuntum veebiaadressi lühendamist pakkuv teenus, millele saab ise valida ka uue aadressi (kui soovitatav aadress on veel vaba).

tinyurl.com

EasyUri.com
Easy Uri's Best

● Lihtne võimalus pikka URL-aadressi lühendada, laseb ka lühendatava aadressi lõppu ise valida. Ja telefoni aadressi ümbertippimine pole enam selline piin nagu varem.

www.easyuri.com

● Is.gd on ehk kõige minimalistikum ja reklaamivabam lühendamisteenuse pakkuja. Näitab ka statistikat, mitu protsenti URL-aadressi lühendamaks muutus.

www.is.gd

● DwarfURL võimaldab vadata enda genereeritud lingi kohta statistikat, selleks tuleb linki lühendades lisada vastasse kasti ka salasõna.

www.dwarfurl.com

● Doiop teeb reklaamide näitamise saatel pikast aadressist lühikese, võimaldades sellele ise võtmesõnade järgi ka nime anda.

doiop.com

10 asja, mida vihata kompaktkamerate juures

1. Kaamera teab kõike. Kompaktkamerad kujutavad tihti ette, et nad teavad kõike ega pea sulle ütleva.

2. Mis täna menüüs on? Ühe digikaamera menüüüsteemiga harjub ilmselt ära, aga kui sul on neid kuusteist, nagu meie seekordses testis, siis hakkad aru saama, kui võrd segased nad tegelikult on.

3. Pinn-viuuu. Lülita digikaamera sisse ja kohe kuulud mootorite tüütut pininat, kui objektiivi vaja liigutada.

4. Plink-plonk. Mitmed kaameratootjad usuvad, et mida rohkem erinevaid plõnksuvaid hääli nupule vajutades kuuldavale tuleb, seda mõnusam kasutajal on. Nii võib mõne kaamera menüüs kolamisest lausa heliteose kokku saada.

5. Kuhu ma vaatan? Enamusel tänapäevastel kompaktkameratel pole enam optilist pildiotsijat. Lõunamaa-reisil eredas päikeses võib aga pelgalt ekraani

ISTOCKPHOTO

Ettevaatust! Kohe libiseb kaamera ära ja kukub maha!

kasutamine olla võimatu.

6. See põnev kaablismaailm.

Kõva tegija kaablite alal on Sony. Näiteks oli ühe kaameraga kaasas täiesti ebastandardse otsaga kaabel, mille küljes olid kõik mõeldavad ühendused üheskoos, alates USBst ja lõpetades videoga. Tulemuseks suur kolakas kaabel, mille ärakadumine on katastroof.

7. Saba sein. Miks on kõigi kaameratega kaasas akude laadimiseks mõeldud plastkobaad? Miks ei võiks laadija juhe otsse kaamerasse käia nagu mobiiltelefonil?

8. Hoia kinni! Enamus kompaktkameraid on siledad ja libedad nagu lutsukivid. Katsu siis sellisest kinni hoida.

9. Sõuavad tasa. See asi on läinud viimasel ajal palju paremaks, aga endiselt pole kompaktkamerad kaugelkui sama kiired kui ka kõige odavamad peegelkaamerad. Nupuvajutuse ja pildi tekkimise vahel on ikka ajakulu.

10. Pildimüra. Ka see on viimasel ajal palju paremaks läinud, aga meie test näitas, et üle ISO 800 pole kompaktkamera pildi suurt midagi peale hakata.

5 asja, mida Facebookis teha ei tohi

1. Now single? Ära muuda oma perekonnastaatust, ilma et ka teine osapool sellest teadlik oleks. Muidu võib päris piinlikke olukordi tekkida.

2. Nõmedad pildid hoia endale. Ei ole vaja üles panna ei ennast ega teisi häbistavaid fotosid. Facebook on avalik koht.

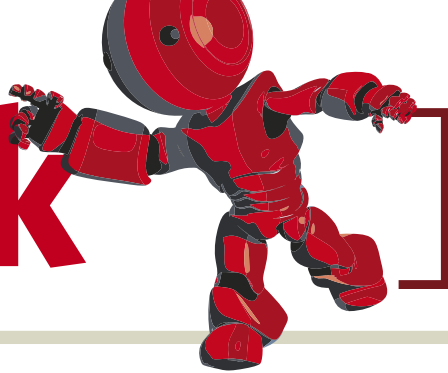
3. Neljasilmajutt. Tsitaate vestlusest kellegagi ei tohi

postitada, kui teine pool nõus pole. Sa ju ise ei taha ka, et sulle nii tehtaks.

4. Vihkamisgrupid on keelatud. Kui sa oled kellegagi tülli läinud, ei ole tark tegu luua uut gruppi tema vihkamiseks ja tema kohta seal komprat kirjutada. See võib kõigile õnnetuse kaela tuua.

5. Kõik on avalik! Pea meeles, Facebook on avalik koht. Nii et mõtle, mida sa üles paned ja mida sa kellegi seinale kirjutad. See jääb sinna näha ka võoraste inimeste jaoks.

URINGUTULEMUS

Kuupäev: aprill 2009

Autorid: USA Forrester Research Inc uurijad

Teema: Naiste ja meeste tehnoloogialembuse erinevused

Uuringu käik: Üldlevinud arvamus on, et mehed kasutavad enam tehnoloogilisi lahendusi kui naised. Alustades digikaameratest ja muusikamängijatest kuni e-maailma kõrgeimate sfäärideni välja. Mille poolest erinevad meeste ja naiste tehnoloogia kasutamise harjumused? Sellele küsimusele vastuse saamiseks küsitles USA ettevõtmine Forrester Research käesoleva aasta kevadel enam kui 1000 meest ja naist USAs ja Kanadas.

Tulemused: Ilmnes, et kaasaja naised ei jää oma tehnoloogialembuses mitte kuidagi maha. Samuti ei erine naiste varustus viidinatega oluliselt meestest. Pisut erineb vaid see, kas eelistatakse sülearvutit või lauarvutit: naised eelistavad pigem esimest ja mehed pigem teist. Põhjusks tõenäoliselt «suurus loeb» maailmapilt. Küll aga toob uuring välja märkimisväärse erinevuse meeste ja naiste vahel tehnoloogiauudiste jälgimises. Kui meestest arvab ennast järjepidevalt tehnoloogia arengutega kursis hoidvat ligi 40% küsitletuist, siis naiste puhul oli see määr alla 20%.

Inimkõrv genereerib audiobiomeetriat?

• Seda, et inimkõrv on sama unikaalne kui sõrmejalg, on paljud kindlasti seriaali «CSI» vahendusel näinud. Nüüd annavad aga USA Southamptoni Ülikooli teadlased teada, et on avastanud igale inimkõrvale unikaalse omaduse mitte ainult tajuda helisid, vaid tekitada ka ise müra, mida on võimalik ülitundlike sensorite abil tuvastada.

Kõrva tekitatud signaalidest hakati teadusmaailmas rääkima juba 1940. aastatel, kuid nende olemasolu õnnestus kindlaks teha alles 1970ndatel, kui tulid kasutusse üliväikese müratasemega mikrofonid. Emissiooni avastamiseks edastatakse kõrva piiksuvaid helisid. Kõrvast väljuva helisignaali vahemik on 0 ja 5 kiloherti vahel ning selle amplituud võib varieeruda.

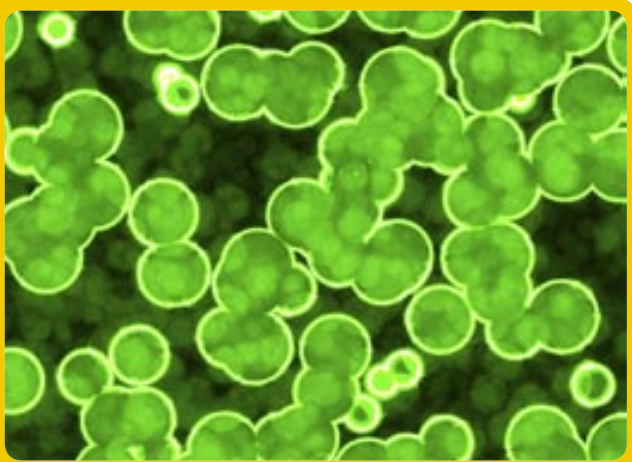
Signaalid, mida nimetatakse otoakustilisteks emissioonideks, tekivad sisekõrva teokujulises spiraalis, kus raku pinnal asuvad peened karvakesed vibreerivad, ning need vibratsioonid muudetakse elektrisignaalideks, mis kanduvad edasi kuulmisnärvi. See võimaldabki helisid kuulda. Kuid need raku pinnal asuvad karvakesed tekitavad ka ise laienedes ja kokku tõmbudes helisid.

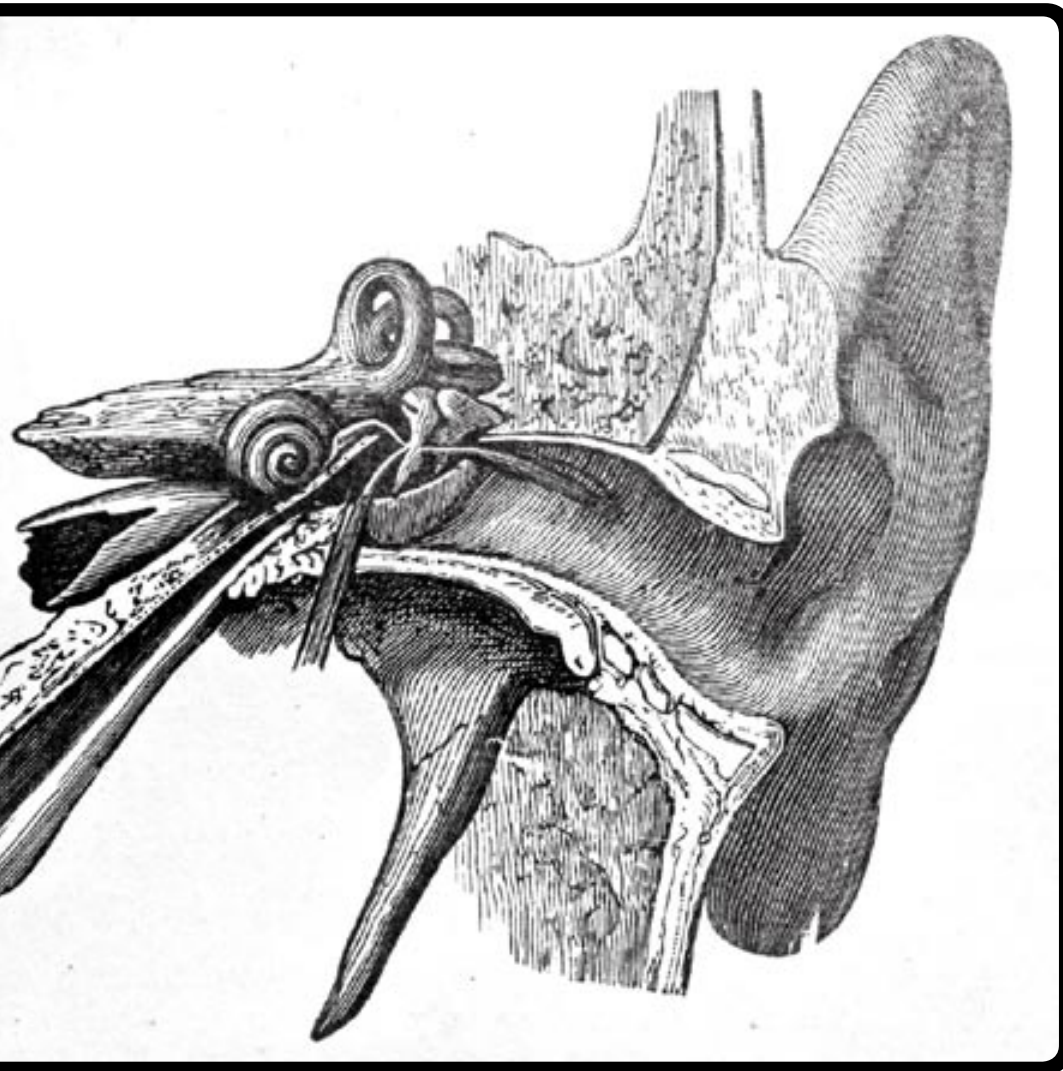
Uudse audiobiomeetria kõige lihtsama rakendusena pakutakse isiku identifitseerimist läbi telefonitoru, kus kuuldeseadmesse on monteeritud ülitundlikud sensorid, mis fikseerivad kõrva lastavate signaalide järelmüra. Kui järelmüra tulemus ei ole vastuvõtjale tuntuks, ei ole ka identifitseeritav isik õige.

Vetikaenergia kogub populaarsust

• Kui veest ja tuulest elektrienergia ammutamine ei ületa enam ammu uudisekännust, siis Itaalia Veneetsia sadama plaan ammutada oma tegevuseks vajalik energia vetikaid ümber töödeldes on kindlasti midagi uut. Kuigi tegemist oleks järjekorras kolmanda taolise projektiga maailmas, on märkimisväärne energia kogus, mida itaallased plaanivad ammutada. 200 miljoni eurose investeeringu neelav elektrijaam valmib kahe aastaga ning selle täis-

võimsuseks on 40 megavatti. Elektri sünteesiks vajalikke vetikaid kasvatatakse veega täidetud plastsilindrites. vetikad kasutavad energiaallikana päikesekiirgust ning toorainena süsinikdioksiidi. vetikatest toodetakse biodiisli, mille põletamisel saadud energia muundatakse elektrienergiaks. Põlemisel eraldunud süsinikdioksiid läheb aga uuele ringile: plastsilindritesse, nii et sel viisil elektri tootmine on vaba süsinikdioksiidi emissioonist.

Tulevikusõjad 2010: e-pommitajad

● E-arengu tipu märgina on nutikad Texas Tech University konstruktorid teada andnud, et USA armee rahastusel kokku seatud e-pommi prototüüp hakkab valmis saama. Kuigi e-pommide temaatika ei ole sõjapidamise retoorikas mingi uus teema, õnnestus Texase inseneridel saada e-pomm esimest korda nii väikeseks, et teda tööpoolest sõjapidamises üpriski mugavalt kasutada saab. 1,5 m pikkusesse ja 15 cm läbimõõduga raketikorpusesse konstrueeritud seadeldis suudab C4 lõhkeaine plahvatusest tekkiva jõu abil saadava energia baasil sekundimurdosaks genereerida 35megavattise võimsusega signaali sagedusel 2–6 GHz. Piisavalt tugeva, et suurem osa protsessorseadmeid umbes miili raadiuses rivist välja lüüa.

Kontserdiplakat kui stereosüsteem

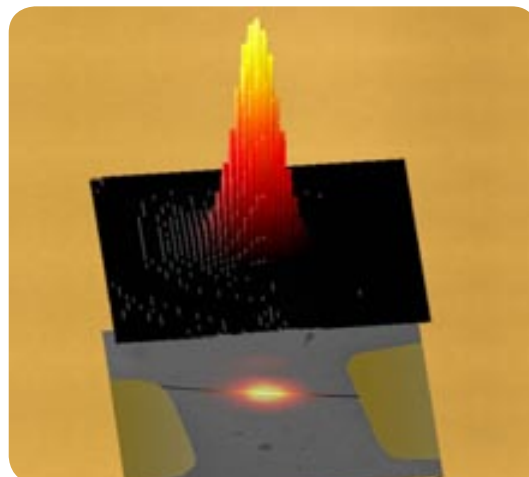
● Kas Madonna kontserdi plakat, millel primadonna hea kvaliteediga heli taustal mõnda meeleolukat poplugu esitab, oleks turunduslikult efektiivsem, kui see, millel keskmisest parema kunstiandega joonistaja on kätt proovinud? Küllap oleks. Võib arvata, et osaliselt sellest ideest kantuna panid pead kokku ka Taiwan ITRI tehnoloogiakeskuse insenerid, kui pakkusid aprillil välja tehnoloogia, mis lisaks imeõhukesele vedelkristallekraanile võimaldab mõne millimeetri paksuse ekraani sisse paigaldada ka päris hea kvaliteediga heli peegeldava kõlarisüsteemi.

21 x 27 cm suuruse ja 20 kuni 20 000 Hz heli välja paiskava «kõlaripaperi» hinnaks pakuvad väljatöötajad umbes 20 dollarit, mis ei erine oluliselt tavakõlarite hinnast.

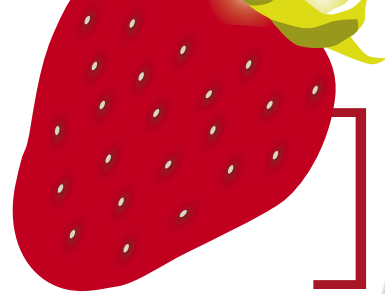
Nanopirn, mida näeme vaid põledes

● Aprillikuine ajakiri Physical Review Letters annab teada, et USA California Ülikooli teadlastel on õnnestunud kokku seada ühest süsiniku nanotorust valmistatud ning umbes saja aatomi laiuse hõõgniidiga nanopirn. Kuna sellistes mõõtmetes pirn oleks inimsilmale näha vaid põlevas olekus, ei ole teadlastel esialgu plaanis paisata uut leiutist laiatarbesse.

Pigem soovitakse imepisikest lampi katsetada erinevates kvantmehaanika alastes uurimustöodes, et arendada edasi mitmeid fundamentaalseid füüsikateooriaid. Näiteks uurimaks elektromagnetlainete levikut käsitleva Max Plancki seaduse rakenduvust selliste väikeste objektide suhtes.

[naistekas

Roomba järglane näeb edevam välja

● Mäletate veel Roombat? Masinat, mis koristab sinu eest ise korteri ära? Jaapanlased on lõpuks pead kokku pannud ning valmistanud Roombale konkurendi, mis kannab pikka ja keerulist nime Panasonic Fukitorimushi (kas me võiksime hakata seda lühendatult Fukiks kutsuma?).

Fukitorimushi tähendab tõlkes puhastajaputukat ning ta näebki välja, nagu oleks tegu kosmoseajastu koristajaussiga. Või nagu sa oleksid käterätiku maha pillanud.

Erinevalt Roombast katab Fukitorimushit üleni nanotekstiil ning ussike roomb mõõda põrandaid, kogudes oma kehaga kokku tolmu ja mustust. Fuki tunneb mustuse ära sini-valge valguse abil ning kui ta on märganud tolmu, keerleb ta senikaua röpase koha peal, kuni see on puhtaks tehtud.

Nagu ka Roomba, leiab Fuki üles oma laadimisjaama, kui aku hakkab tühjaks saama. Kuigi Fukitorimushi näeb esiti välja natuke veider ja isegi kõhedusttekitav, väidavad tootjad, et peagi õpivad omanikud oma uut kodumasinat armastama ning tahavad tema eest hoolitseda. Mis on ka vajalik, sest nanotekstiil Fuki ümber vajab aeg-ajalt vahetamist. Praegu pole veel teada, millal Fukitorimushi turule jõuab või kui palju ta maksma hakkab. Panasonic tutvustas uut seadeldist Milano Tokyo Fiber Sensware näitusel.

SmartShopper koostab ise poenimekirja

Praegusel ajal on oluline ostelda targalt ning mitte laduda korvi asju, mida tegelikult vaja pole. SmartShopper on vidin, mis koostab ise poenimekirja. Kui midagi saab kapist otsa, näiteks viskad pannile viimased munad, siis ütle vaid SmartShopperile: «Munad» ja masin salvestab munad poenimekirja. Samuti on võimalik lisada nimekirja vajalikke ülesandeid, näiteks saab üles märkida pangaskäigu või postimajja mineku. Hiljem trüki vaid list välja ja võta poodi kaasa. SmartShopper maksab 1100 krooni, vajaminevad paberirullid saab juurde osta 91 krooni eest (kolm rulli). Praegu on nende veebis smartshopperusa.com päris mitu sooduskampaaniat, nii et kui oled alati unistanud millestki, mis ise sinu eest poenimekirja koostab, mine ja vaata.

Hädas aknega?

● Me kõik teame, mis juhtub naiseaga, kui ta avastab oma näolt enne peole minekut vistrikuid. Siis tunnistavad lähikondsed stseeni, mis on pärit otse Animal Planetist: kriisked, pisarad, ulumine... Seda kõike annab aga ära hoida, kui muretseda Zeno. Tegu on kodus kasutamiseks mõeldud põletikuliste vistrikite ravitsemise aparaadiga. Masin ehmatab kuumusega mikroorganisme, mis nahal haiguskoldeid põhjustavad. Järgneb bakterite hävimine ning naha taastumine. Ravi on ohutu ja valutatu ning väidetavalt 90 protsendil juhtudest efektiivne. Zeno tooteid on nende kodulehel myzeno.com müügil erinevaid, hinnad kõiguvad 89 dollarist 200 dollarini (1200-2300 krooni), kuid ilmselt tasub see aknega hädas olevatele inimestele end üsna kiirelt ära.

Naistekat
toimetab
Sigrid Lamp

Sidumisfantaasiad ühendatud kasulikuga

● Oh, jälle need juhtmed... Õnneks leidub piisavalt leidlikke tooteid, millega saab puntras juhtmete vastu võidelda. Ning seekordne leid on vallatu ja kasulik samal ajal. Shopmodi.com pakub müügiks juhtmeorganiseerijat nimega One Man Tied (üks seotud mees). Seotud mehe kujuline figuur on lõbus ning efektiivne samal ajal ning võib loota, et see aitab ka erinevate vihaprobleemide puhul. Seotud mees maksab 110 krooni ning saada on seda sinise, valge või oranžina.

Äratuskell kõige suurematele nohikutele

● Tahad, et sinu öökappi kaunistaks äratuskell, mis madalama intelligentsiga inimestele oleks kui hiina keel? Siis on see kell sulle just sobiv. See näitab aega nii tavavormis, nagu me harjunud oleme, kui ka kuuetistkümnendik-, kaheksandik- ja binaarsüsteemis, samuti rooma numbrites.

Ilmselt mõjub see ka hommikul virgutavalt, kui pilku ajanäitajale heites pead natuke mõtlema, et C:2B tähendab, et kell on 12:43.

Milline on su staatus?

● Kui sa oled kunagi netis kolades komistanud leheküljelle, mis teatab «403 Forbidden», siis oled sa kogemata sattunud valele lehele või sinna, kus ei tohiks, ning saanud teateid «404 Not Found» või «403 Forbidden». Küll oleks hea, kui ka elu tuleks selliste vea- ja olekuteadetega! Kuna ta aga ei tule, siis tegid inimesed thinkgeek.com'ist peaaegu sama hea asja: nad trükkisid veateated aluspesule! Pane jalga püksikud teatega «200 OK» ja vaata, mis õhtust saab! Samas valged püksid kirjaga «403 Forbidden» saadavad hoopis teise sõnumi. Ning püksid teadetega «411 Length Required» ja «413 Requested Entity Too Large» on suhteliselt üheselt mõisteta- vad... Püksikuid saab tellida leheküljelt thinkgeek.com.

KUU TSITAAT

«Google aitab inimestel infot otsida, aga Yahoo! aitab neil olla informeeritud.»

Yahoo! CEO **Carol Bartz** hiljutises intervjuus vastuseks küsimusele selle kohta, mida ta arvab Google'ist.

Tagalarotid, pealetungile!

Okupatsiooniaegsete eestlaste kohta on öeldud: «Täidavad Vene seadust saksa täpsusega.» Eestlane on tuntud tubli käsutäitjana. Pigem kaasasõrkijad oleme ka internetivaldkonnas.

● Mõningate üksikute suundanäitavate projektide kõrval – nimetagem näiteks riigi e-teenuseid, ID-kaarti ja Skype'i – on rohkem neid valdkondi, kus eestlased on tubli kasutuselevõtja rollis. Vaadagem kas või Ameerikast alguse saanud blogimisfenomeni, millega me ülima entusiasmiga kaasa läksime. Blogid tundusid olevat tulnud selleks, et jääda ... kuni ühel hetkel väsisid jänkid blogimisest ning hakkasid Twitteris ja Facebookis mikroblogi-

ma. Täna näeme selles arengus selgeid seaduspärasusi, näiteks seda, et meediatarbijatel on soov tarbida aina väikemate aatomite kaupa või et interneti sotsiaalne külg muutub järjest mõjukamaks. Paraku teeme neid tähelepanekuid tagantjärele ning oleme seega taas kaasaajooksiku rollis.

Rohkem kui uuedajad olemegi nn *early adapter*'id, uue tehnoloogia varased kasutuselevõtjad, ja selle üle ka uhked. Ärge mõistke mind valesi – ühe riigi kohta, mis on suuruselt nagu mõni keskpärane Ameerika linn, oleme innoveerinud, nii et vähe ei ole. Kuid kui tahame näha end tõelise IT-tiigrina, tuleb tubli ta-

galaroti staatusest siiski loobuda ning rindele minna.

Üksikuid algatusi ongi siin-seal näha. Võtkem või Önnepanga nime kandev idee, mille puhul on tegemist sotsiaalvõrgustikuga, kus põhifookus on n-ö karma kogumisel – liikmed teevad üksteisele heategusid ja koguvad selle eest karma-tähekesi. Siin on tegemist ideega, kus 5 aasta pärast võivad jänkid käega vastu laupa laksata ja öelda: «Kuidas me ometi ise selle peale ei tulnud? On ju selgelt näha, et sotsiaalvõrgustikel oli juba toona, 2009. aastal soov oma kombitsaid rohkem reaalellu ajada!»

Või juba miljonid püsikasutajaid koondav Looduskalendri lehekülg oma Sea-TV, kotka-kaamera ja teiste internetiotsesülekannetega loodusest. Loodushuvi on rikastes riikides kasvamas ning lille- ja linnuvaatlused kontorilaua tagant võib vabalt olla lähituleviku võimas moeröögatus, tõeline fenomen. Mõte, et Sea-TV võiks olla üleilmne A-kategooria internetifenomen, tundub vahest natuke totra-voitu. Kuid mäletan, et totrats peeti alguses ka Twitteri ideed.

MART PARVE

Kolumnist

little gamers

arvamus

+71°

Wolfram Alpha otsingumootor

Käivitus Wolfram Alpha otsingumootor, mis ei paku mitte lihtsalt tulemusi, vaid tulemuste analüüsi. Wolfram Alpha oskab näiteks võrrelda kahe riigi statistikat ja koostada talle teadaolevate andmete alusel võrdlevaid graafikuid.

+28°

Google Docs'i skriptimisvõimalus

Google alustas oma veebipõhise dokumendihaldussüsteemi Google Docs skriptimisvõimaluste beetestimisega. See võimaldab rakendusi omavahel paremini siduda ning oskajail sinna lisafunktsioone juurde teha.

-17°

IT-osakonnad ei huvitu energiasäästust

Forrester Researchi uuringu kohaselt tegelevad firmade IT-osakonnad küll hoolsalt kõige muuga, kuid jätavad tähelepanuta arvutipargi energiatarbimise vähendamise võimalused. Uuringu järgi on üldine energiasäästupoliitika kehtestatud ainult 13% firmadest.

-25°

HP akude tagasikutsumine

Viimasest jamast sülearvutite akudega oligi juba palju aega möödas. HP kavatab välja vahetada ligi 70 000 ülekuumenemisohuga akut. Õnneks müüdi neid esialgse teabe kohaselt ainult USAs. Vaesed jänkid!

MEIE ÄMBER

Häkker, kräkker

Tähelepanelik lugeja heitis meile ette, et kirjutasime, kuidas häkkerid haarasid enda kontrolli alla 2 miljonit arvutit, kuigi tegelikult olid need kräkkerid. Õigus, põhimõtteliselt on ilus neil vahet teha. Kräkker kasutab oma oskusi kurjasti ära, häkker mitte.

KELLEGI TEISE ÄMBER

Last.fm jagab kasutajate andmeid

CBS, populaarse muusikasoovitusteenuse Last.fm emafirma, andis RIAA-le üle kasutajate andmed. Kuna Last.fm kogus andmeid ka kasutajate arvuteist, on nüüd miljonid teenuse kasutajad ärevil ja väga pahased. Väga-väga pahased.

SEL KUUL

Kuvar vs portreeformaad

SVEN VAHAR

toimetaja

• Ma ei mäletagi enam, millal viimati käis [digist] läbi mõni kuvar või sülearvuti, mille ekraani külgede suhe oleks 4 : 3. «Kandilised» ekraanid on sisuliselt välja surnud.

See toob endaga kaasa mitmeid muid, pealtnäha seostumatuid asju. Avastasime ühel päeval toimetuses, et kõikide meil parasjagu kasutada olevate kuvarite ja sülearvutite pealt on väga vilets vaadata portreeformaadis pilte. Maastikud, panooraamid, seltskonnapildid – palun

väga. Aga püstised portreed – no lihtsalt ei mahu ära. Laiuti on ruumi maa ja ilm, aga püstipidi on ekraanil ikka sama palju piksleid kui 4–5 aastat tagasi. 768 asemel on nüüd sülearvutil näiteks 900, aga see on rohkem sümboolne võit.

Ka oma piltidest sõprade jaoks veebigaleriid tehes on jama, kunagi ei tea, kui suureks võiks püstised pildid jätta. Tundub, et ma ei ole ainus. Paistab, et arvutitootjad suretavad püstise formaadi vägisi välja.

KUU TSITAAT

«Sõbrannad tulid külla.
Küpsetasin rabarberikooki.
Pisut kõrbes ära.»

Vanaema **Aina ehk @vanaema**, teadaolevalt esimene Eesti vanaema, kes Twitteriga liitus.

Kuldkõrv?

Martin Sauer kehastab saksa täpsust nii, nagu meile meeldib. Ta tunneb maailma juhtivaid dirigente ja orkestreid ilmselt paremini kui nad ise, sest ainult tema teab, mitmesajast jupist on tegelikult kokku pandud Mozarti «Figaro Pulma» CD.

Lisaks Grammy võitnud plaadile on ta produtserinud veel umbes 450 plaati ja võitnud veel täpselt 4 Grammy't. [digi] leidis ta Estonia Kontserdisaalist Eesti Filharmoonia Kammerkoori, Cappella Amsterdami ja ERSOga salvestamast.

Hakkame kohe kõige tähtsamast pihta. Millised on kõige paremad kõlarid?

Kõlarid saavad olla parimad ainult konkreetse töö jaoks. Hea kõlar on subjektiivne mõiste. Paar aastat tagasi otsisime oma Berliini stuudiosse uusi kõlareid, mis tuleksid toime nii klassikalise kui popmuusikaga. Otsimine kestis terve aasta. Lõpuks ostsime PMC süsteemi, need on väga head, aga kindlasti mitte parimad. Neil on väga selge heli ja kohati võid lausa ehmata, kui halvasti su enda lindistus kõlab, aga «ülikriitiline saund» on abiks, sest stuudios leiab nii vead kiiremini üles.

Kas see toimub kõik arvutis?

Mitte ainult. Kuigi järeltöötlus toimub Pyramix Workstation'is, mis on klassikalise muusika jaoks enimkasutatud programm, siis salvestamisel kasutame stuudios mõnikord vanu analoogseadmeid, mis vaatamata oma kõrgele eale pole sugugi vananenud ja on tõeliselt head. Paljudel juhtudel konverdime signaali digitaalseks alles pärast esimest miksimist.

Kus te põhiliselt töötate?

Salvestame ansambleid ja artiste oma stuudios. Selge on aga see, et ei saa tuua kahte koori ja orkestrit meie stuudiosse Berliini, mis tähendas, et me pidime tulema siia. Sama kehtib erinevate ooperite või näiteks Viini uusaastakontserdi puhul.

Kas te salvestate igal aastal Viini uusaastakontserdi?

Ütleme, et see väikese kollektiiviga stuudio, kus ma töötan, on salvestanud vähemalt kaheksa viimasest kümnest uusaastakontserdist.

Kuidas salvestamine siin maailms otsas käib?

Oleme Tallinnas kahekesi – mina ja salvestustehnik. Mina vastutan kunstilise poole eest, tehnik tehnilise poole eest. Mina pean teadma, mida ma tahan, ja hindama seda, mida muusikud teevad. Tehnik reguleerib helinivoosid.

Saalis on 32 mikrofoni, sest lindistame 32 reale. Filmimuusikat või ooperisalvestusi tehes võib vaja minna 40 rida, aga selliste projektide jaoks on 32 rida täiesti piisav. Teeme kohapeal *live mix*'i, mis ongi enamasti väga lähedane lõpptulemusele, mis plaadile jõuab.

[MINI-CV]

Nimi: Martin Sauer

Vanus: 51

Haridus: Berliini Ülikoolis *Tonmeister*'i eriala

Töö: Erinevad helistuudiod Prantsusmaal ja Saksamaal (sh Warner Classic jpt), praegu produtsent Teldex Studios Berliinis ja rahvusvahelises plaadifirmas Harmonia Mundi

Hobid: Kuna reisin väga palju, pole statsionaarsete hobide jaoks aega.

Kas see on tõesti nii lihtne?

Pärast lindistamist tuleb *editing*. Näiteks praegu on meil 80minutilise loo peale 490 erinevat juppi, mis tuleb tervikuks kokku panna. Ühes taktis on dünaamika parem, teises tempo, kolmandas fraseerimine jne. Kui ma lindistamisel kuulan, et väga on nii väike, et saan selle järeltöötlusel ära kaotada, siis ei hakka ma dirigendil paluma tervet osa uuesti teha.

Aga üldiselt peab päris tihti kohti uuesti tegema. On näiteks lindistusi, kus ühe tunni muusika sees on 500–700 lõiget.

Mida tuleb hea plaadi salvestamisel silmas pidades?

Tuhandeid asju, aga ütleme nii, et ei tohi unustada seda põhilist. Kui inimesed istuvad kontserdisaalis, siis nad on valmistunud, loevad kavalehti ja keskenduvad muusikale. Kontserdil loob silmside muusikutega juba suure osa muljest. Kui inimesed kodus istuvad, aken on lahti, liiklus möllab, laps nutab teises toas ja naine peseb köögis nõusid, siis on selge, et selleks, et muusika vastu huvi tekiks, tuleb midagi teha, ja kahest saali mikrofonist siin ei piisa.

32st piisab, eks. Kui täpselt need 32 mikrofoni paiknema peavad?

Erinevatel mikrofonidel on täpsuse nõue erinev. Põhimikrofonide puhul on kaldenurk, kaugus muusikust, kõrgus laest ja põrandast kriitiline, mõõdetav sentimeetrites.

Mis pilli on kõige keerulisem salvestada?

Klaverit. Isegi kui teed seda aastaid ja aastaid, alustad iga kord tegelikult uuesti. Teeme oma Berliini stuudios 10–15 klaverilindistust aastas ja iga kord alustame väikestest muudatustest. Isegi siis, kui sama pilli, sama pianisti ja täpselt sama mikrofoniastutusega lindistussessioonide vahel on pool aastat on pärast kahte osa kokku pannes heli ikkagi erinev.

Milline on tulevikumuusika?

Ma loodan, et enne, kui kõik läheb virtuaalseks, näeme me lähitulevikus kõrgekvaliteedilist helikandjat, mis lubaks esitada kodus muusikat 5–7 kanalil. Näiteks koori esitamisel elutoas on meeleto vahe, kas heli on tavaline stereo või 5 kanaliga. Veebipõhises muusikatööstuses on sellise lootuse hellitamine naiivne, MP3 ei seostu mulle muusika kuulamisega. Tunned ära, et siin mängitakse Mozartit, aga kogu töö, mille muusikud sinna sisse on pannud, läheb lihtsalt kaduma.

[d] JOHANNES TRALLA

MP3 ei seostu mul kuidagi muusika kuulamisega. Kogu muusikute töö läheb kaduma.

★★★★ **Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

★★★★ **Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

★★★ **Harju keskmine.** Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

★★ **Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.

★ **Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündida.

Vanad tegijad

Ei Canoni 500D ega Nikoni D5000 ole nende tootjate odavaimad mudelid, ometi on mõlemad suunatud just algajale peegelkaamerahuvilisele. [digi] viis aparaadid Kadrioru parki jalutama, et vaadata, mida neil pakkuda on.

● Välimuselt on Canon meeldivam, Nikon oma nuppude ja korpusest eemaleulatava ekraaniga on kuidagi «kärnas».

Käes istuvad mõlemad kaamerad muhvalt vaid siis, kui su kämmal on väiksemat sorti. Canon pakub pisut «kummisemat» haaret, ent Canoni kere on nii väike, et erinevalt Nikonist ei toeta väike sõrm enam aparaati, mistõttu kaamera hoid-

mine ühe käega on pisut ebakindel. Samas on Canon ligi sada grammi kergem, nii et jõudu ongi vähem vaja.

Ekraanidel suur vahe

Nikon on astunud enda jaoks ebahariliku sammu ja paigaldanud D5000-le pööratava ekraani. Keerukas asendis muudab see *live-view*'d kasutades kadreerimise

muidugi mugavamaks, samas on ekraani hing paigutatud alumisse serva (mitte küljele, nagu konkurentidel) kus see sõltuvalt kasutatavast statiivipeast võib ekraani liigutamist segama hakata.

Canoni ekraan küll ei liigu, aga on Nikonist suurem ja 230 000 piksli asemel on sel neid 920 000. Kel olnud võimalus kaht säärast ekraani kõrvuti vaadata, teab, et

Canoni tagakülge ilmestab tohutult suur ja, mis seal salata, väga hea ekraan. Muidu aga Canon nagu Canon ikka.

• Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

• Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

• «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

algajate jahil

vahe on mäekõrgune. Lisaks on Canoni ekraanil peegeldusvastane kattedekiht.

Nikoni programmikettalt leiab lisaks levinud situatsioonidele (portree, maastik, sport jmt) ka valiku Scene, mida kasutades peaks põidlaketta abil 13 eelseadistatud režiimi hulgest igaks elujuhtumiks sobiva leidma – muu hulgas on siin näiteks valikud «loomaportree», «sügisvärvid» ja «toit». Selline võimalusterohkus peaks igale kompaktkameralt ületulnule meelepärane olema ning kaameravahetuse kergemaks tegema.

Mõlemad kaamerad ongi suunatud üsna algajale pildistajale, sestap tasub

uurida muidki hüvesid, mida need uustulnukale pakuvad. Näiteks on Canon varustatud näotuvastusfunktsiooniga, mis peaks teravustamise lihtsamaks muutma. Kuvatavate menüüvalikute hulk sõltub valitud pildistamisrežiimist – näidatakse

Näiteks Canon on varustatud näotuvastusfunktsiooniga, nii uskumatu, kui see ka pole

ainult neid, mida selles režiimis muuta saab. (Kogenuma kasutaja jaoks muudab see asja hoopis keerulisemaks, kuna ta ei või kunagi kindel olla, kas otsitud võimalust pole lihtsalt selles režiimis või kaameramudelil üldiselt.)

Nikon võlub juba poes

Nikon võib algaja huvilise südame juba poes, sest iga kaameraostja saab minna tasuta algkoolitusele. Kui õppetunnid selja taga, aitab kaamera õpitud korrata, nt näitab animeeritud menüü seda, kuidas ava nuppu keerates muutub. Seda, et väiksem number tähendab suuremat

Nikon on veidi kitsam kui Canon, aga käes hoida on teda siiski veidi parem: tuge jagub ka väiksele sõrmele.

CANON 500D

CANON 500D

NIKON D5000

NIKON D5000

Siin on Nikonil õnnestunud varjualadest rohkem detaili välja tuua.

ava, on ju alguses kole keeruline meeles pidada. Lisaks leiab menüüdest interaktiivseid näidiseid eri seadete mõju kohta. Canonil leidub sellist infot samuti, ent see on tekstiline ja vähem atraktiivne. Pealegi on Nikonil peaaegu terve manuaal kaameras kaasas – piisab vaid suvalises kohas hätta jäädes küsimärgiga nuppu vajutada ja selgitused ilmuvad ekraanile. Menüüd muudavad värvi vastavalt sellele, kas kasutusel on käsitsi seadistamine või mõni eelseadistatud pildistamisrežiim. Kui peres on kaameral mitu erineva tasemega kasutajat, on see väga mugav. Siin jääb Nikon kindlalt peale.

Võimalused vastakuti

Kõik see teeb Nikonist suurepärase valiku algajale ning õpihülmisele piltnikule, pakkudes peegelkaamerate esmapilgul keerulises maailmas võimalikult mitmekülgset juhendamist ja abi. Ent kõigest 3000 lisakrooni eest saab Nikoni

Nendelt avapõhise režiimiga tehtud fotodelt on näha, et Canoni kaamera kipub teatud tingimustes pilte ülesäritama.

redeli järgmisel pulgal asuva D90, millel on sama vinge ekraan kui konkurendil. Canoni puhul on hinnavahe ägeduselt järgmise mudeliga aga juba 5000 krooni (ja 500D on D5000-st juba niigi tuhande krooni jagu kallim), võimaluste ja kvaliteedi vahe pole aga sugugi nii suur.

Sarnaste seadetega pilti tehes kipub Canon üle-, Nikon aga alavalgustama

Kuna kõike üksipulgi võrrelda ei jõua, olgu mõned põnevamad võimalused niisama üles loetud. Canonil näiteks on teravussügavuse eelvaade ning võimalus salvestada RAW-faile ka eelseadistatud pildistamisrežiimidega, samuti saab juba kaameras vähendada odavate objektiividega tekkivat vinjetti. Mugav on ka unt-

su läinud piltide kustutamine *selective erasing'* abil. Nikon seevastu lööb lauale võimaluse ühendada kaameraga GPS-vastuvõtja, rikkalikud pilditöötlusvõimalused, intervallsalvestuse ning üksikutest pildidest filmijupi kokkuliitimise.

Kes võidab?

Sarnaste seadetega pilti tehes kipub Canon üle-, Nikon aga alavalgustama. Pilte kõrvutades on kord Vestmann all ja Piibeheht peal, kord jälle vastupidi. Kokkuvõttes jätavad Canoni kaadrid siiski sümpaatsema mulje, värvid on ilusamad ning kirkamad (kuigi inetu lillakas halo kontrastsetes piirkondades on Canonil tugevam). Suurendades annab Canonile kindlasti eelise ka 15,1 megapiksli Nikoni 12,3 vastu. Müragagi tuleb Canon oluliselt paremini toime kui Nikon, vahe on märgata isegi pilte suurendamata. Kui ISO 3200 on Canoni puhul täiesti kasutatav, siis Nikon vannub alla juba 1600 juures.

Canon vs Nikon

www.marli.ee

fruit oasis

PUUVILJADEST PAKATAV
JANUKUSTUTAJA!

CANON 500D

Canon 500D

HIND: 12 990 KROONI (AINULT KERE)

Müügil: Overall

Sensor: 15,1 megapiksli; 22,3 x 14,9 mm (CMOS)

LCD-ekraan: 3tolline, 920 000 piksli

Autofookus: 9 punkti

Säriaeg: 1/4000–30 s, aegvõte

Tundlikkus: 100–3200 (laiendatav kuni 12 800)

Sarivõte: 3,4 kaadrit sekundis

Video: 1920 x 1080, 20 k/s; 1280 x 720, 24 k/s

Mälukaart: SD/SDHC

Mõõtmed: 129 x 98 x 62 mm

Kaal (ilma akuta): 480 grammi

[HINNANG]

Lihtsalt kasutatav kaamera, mis teeb ilusaid ja detailirohkeid pilte. Ettevaatlik tasub olla ülesäri suhtes.

[d] hinne:

Mõlemad uued kaamerad suudavad salvestada ka videot. Ilma ju tänapäeval kaamerat maha ei müüks

NIKON D5000

Nikon D5000

HIND: 11 990 KROONI (AINULT KERE)

Müüb: Fotoluks

Sensor: 12,3 megapiksli; 23,6 x 15,8 mm (CMOS)

LCD-ekraan: 2,7tolline pööratav, 230 000 piksli

Autofookus: 11 punkti

Säriaeg: 1/4000–30 s, aegvõte

Tundlikkus: 100–3200 (laiendatav kuni 6400)

Sarivõte: 4 kaadrit sekundis

Video: 1280 x 720, 24 k/s

Mälukaart: SD/SDHC

Mõõtmed: 127 x 104 x 80 mm

Kaal (ilma akuta): 560 grammi

[HINNANG]

Keerulise, kuigi õpetliku menüüga kaamera, mille asemel tasuks isegi algajal kaaluda hoopis Nikoni D90.

[d] hinne:

Müratestis kuulub esikoht kõrgema tundlikkuse juures Canonile.

Mõlemal kaameral on võimalik dünaamilist ulatust laiendada, tugeva kontrasti ja keerukate valgusolude korral soovitage seda kindlasti kasutada, tulemus saab tublisti parem. Mõlemad uued kaamerad suudavad salvestada ka videot – algajale ju tänapäeval kaamerat muidu maha ei müü, olgu videorežiimi kasutusvõimalused päriselus kui tahes piiratud. [digil] pole selle vastu midagi, sest nende piiratud võimaluste raames saab fotokaga filmida täitsa edukalt. Canoniga siiski pisut edukamalt, sest see võimaldab Full HD (1920 x 1080) resolutsiooni, samas kui Nikon piirdub tavalise HDga (1280 x 720).

Ka ühe klipi maksimaalne pikkus on Canoni kasuks 30 min versus Nikoni 5 min. Mikrofonisendit pole paraku kummalgi, kaamerasisese mikrofoni heli on aga kohutav. Kumbki kaamera pole täiuslik, ent kui valida tuleb nende kahe vahel, eelistaksime meie Canoni 500D-d.

[d] KRISTJAN KALJUND

Mõnused Fruit Oasis mahlajoogid kustutavad janu ja hoiavad meele rõõmsana.

Ehdatest puuviljadest ja marjadest

Maailma parim

Numbreid ja näitajaid vaadates pole mingit kahtlust: Samsung Omnia HD ehk i8910 on maailma parim mobiiltelefon. See tähendab, et tehnoloogiliselt kõige moodsam ning sisu poolest kõige ahvatlevam. Kas aga kõrged ootused igapäevaelus täituvad?

● Omnia HD kõige olulisemaks elemendiks on ekraan. Kuna tegu on klaviatuuri telefoniga, käib telefoni juhtimine puutetundliku ekraani kaudu.

Praegu ei ole maailmas teist telefoni, millel oleks küljes 3,7tolline, 360 x 640-pikslise eraldusvõimega puutetundlik AMOLED-ekraan. Ehk teisisõnu: üks igavesti kolakas, kuid superheade värvidega ekraan. Ilma naljata, Omnia HD ekraani kõrval kahvatuvad nii paljukiidetud iPhone kui kõik teised moodsad nutitelefoniid.

Ekraan on viimase peal

AMOLED ehk Active-Matrix OLED-ekraan on ekraanitehnoloogia viimane sõna. Sellised ekraanid ei vaja taustvalgustust, mis tähendab, et ekraani saab teha õhema ja kergema. Samuti on teisel tasemel värvid: panin prooviks kõrvuti Omnia HD ning ühe uuema Nokia ning Nokia ekraan tundus nagu kolmkümmend korda pesumasina läbi käinud särk uue kõrval.

AMOLED-ekraanid tarbivad ka palju vähem energiat kui LCD-ekraanid, mis tuleb mobiiltelefonide puhul jällegi ju ainult kasuks. Praktilises elus tähendab see seda, et Omnia HD aku peab rahulikult vastu kolm päeva ka siis, kui temaga üsna palju e-posti lugeda, sõnumeid saata, veebis surfata (üle 3G ja WiFi), fotosid teha jne. Meeldetuletuseks: iPhone'iga sellises tempos kahte päeva kätte ei saa.

Omnia HD on ka maailma esimene mobiiltelefon, mis salvestab HD-videt, ütleb Samsung. Ja tõsi ta on: telefoni ehitatud kaheksamegapikslise kaamera suudab kiirusel 24 fps üles võtta 720p videot, mis ühe mobiiltelefoni kohta on hämmastav tulemus. Ka fotod tulevad Omnia HD-l välja paremad kui teistel telefonidel: detailsemad ja nüansirikkamad, aga päris kaamerateni on veel minna.

Kõige selle jaoks on telefonil 8 või 16 GB mälu ning ka mälukaartipesa, kuhu saab veel kuni 16 GB juurde panna.

Tehniliselt on tegemist maailma hetkel kõige parema ja kaasaegsema telefoniga. Aga tuletame meelde, kui haledalt kukkus

Tegu on maailma kõige moodsama telefoniga

meie testis läbi selle telefoni eelmine versioon, Omnia, sest operatsioonisüsteemina kasutatav Windows Mobile oli aeglane ja kohmakas. Samsung on sellest õppinud ning uues telefonis on Symbian, S60 platvormi viimane, 5. versioon.

Enamjaolt pole probleemiks ka ainult sõrmega navigeerimine. Pliiatsikest pole ja ei lähe ka vaja, sest 5. versiooni ikkagi nii palju köbitud, et puutetundliku telefoni kasutamine on mugav. Jah, kogu see värk tundub iPhone'i kõrval veidi segane, nuppe on liiga palju, funktsioonid on mitmes kohas laiali jne, aga saab siiski hakkama ning pärast nädalast kasutamist jooksevad sõrmed ekraanil juba iseenesest.

Tekstisisestuseks saab kasutada käe-

kirjatuvastust (täiesti mõttetu), virtuaalset täisklaviatuuri või, minu lemmikviisi, eestikeelse T9-ga varustatud virtuaalseid numbriklahve. Nendega on trükkimine väga kiire ja täiesti veatu, sest suurel ekraanil on ka numbriklahvid väga suured.

Pulk on minema visatud

Samsung on S60-t täiendanud, lisades vidinad, avakuvale lohistatavad ikoonikesed, näiteks kella, Facebooki lingi, ilma teate, aktsiakursid, YouTube'i ikooni jmt. Samuti on Omnia HD-s 3D-navigatsioon. Sõrmega avakuva paremale lohistades pöörduv ette menüü (kuhu muidugi saab ka klahviga), vasakule lohistades aga fotokontaktid ehk näiteks su sõpradest tehtud fotod, kus näod märgistatud ja näo peale vajutades saad sõbrale helistada või sõnumi saata. 3D-navigatsioon on küll tore, aga enamjaolt siiski kasutu.

Nuppe on telefonil vähe, aga siiski rohkem kui üks. Vasakul küljel on helitugevuse reguleerimise nupud, paremal küljel klahvilukunupp ning kaameranupp. Esipaneelil on kõnele vastamise ja kõne lõpetamise nupud ning menüüsse sisenemise nupp.

Kõige muu poolest on Omnia HD tavaline hea telefon: GPS (ilma Eesti kaardita), meediamängija, e-post, brauser (kuigi sisseehitatud, uimase brauseri asemel on parem kasutada Opera Mini), telefon näitab fotosid ja filme, kahel pool telefoni asuvad kõlarid on üsna korralikud jne.

Paraku on kõige selle hea juures ka mitu tibatod miinust.

Esiteks oli testimudeli tarkvara veidi toores ja see põhjustas probleeme, alates puudutusele mitte reageerivast ekraanist kuni täiesti kinnikiilunud telefonini välja. E-postiklient jooksis pidevalt kokku, samuti ei avanenud aeg-ajalt sõnumid ning minu sünnipäeval näiteks võttis telefon nõuks saabuvatest sõnumitest üldse mitte kuidagi teatada, ei heliga ega ekraanil oleva kirjaga lugemata sõnumitest. Nii avastasingi kõik õnnitlused alles päev hiljem, kui kogemata saabunud sõnumite kausta vaatasin. See on peaaegu täiesti

... mobiiltelefon?

kindel, et telefoni turuletulekuks on need tarkvaravead parandatud, aga väike elu-terve kahtlus muidugi jääb.

Mis saab edasi?

Kui ma loen foorumeid, jälgin uudistesaitte ja surfan Facebookis, siis räägivad kõik sellest, millise laheda rakenduse nad on oma iPhone'i või (harvem) Google Androidi telefoni tõmmanud. Symbiani jaoks on küll palju rakendusi kirjutatud, aga neil puudub see vau-faktor. Tihti on Symbiani programmid aastaid tagasi kirjutatud rakendused, mille eest tundmatu Saksa arendaja küsib 20 eurot ja mis uue, puuetundliku kasutajaliidesega pole arvestanud. Kui ma ostan 9000kroonise telefoni, siis ei taha ma kuuluda teise ešeloni.

Mis veel hullem, suve jooksul või hiljemalt aasta lõpuks on kindlasti lettidel terve hulk samasuguse riistvaraga telefone, kus Symbiani asemel jookseb Android. On suur võimalus, et Android saab olema lähedam, kaasaegsem ja arendajate jaoks meeldivam kui Symbian. Nii kalli telefoni ostja ei ole rahul sellega, et ta ei kuulu seltskonda, kus parajasti pidu toimub. Mina küll ei oleks. [d] HENRIK ROONEMAA

Samsung Omnia HD

HIND: UMBES 9000 KROONI

Müügil: saabub müügile juuni lõpus

Võrgud: GSM 850 / 900 / 1800 / 1900, HSDPA 900 / 1900 / 2100

Ekraan: 360 x 640 pikslit, 3,7tolline puuetundlik AMOLED

Ühendused: WiFi, Bluetooth, 3,5 mm audioväljund, microUSB

Mälu: 8 või 16 GB, microSD pesa (kuni 16 GB)

Kõneaeg: kuni 10 h, ooteaeg kuni 450 h

Mõõtmed: 12,3 x 5,9 x 1,3 cm

Kaal: 148 g

[HINNANG]

Tehniliselt hetkel maailma moodsaim telefon ning ka mugav kasutada. Aga kas praegu on õige aeg seda osta?

[d] hinne:

Kõlarid kõrvade küljes

Ruumilist heli pakkuvad mänguriklapid on aina populaarsemad, seda toredam on tõdeda, et meie testilaule maandus Eestis vähetuntud, aga maailmas küllatki tunnustatud väiketootja Cyber Snipa peakomplekt Sonar 5.1. Milline see kübersnaipri peakomplekt on?

• Ei tahaks lasta emotsioonidel seda arvustust liialt mõjutada, aga tõsi on see, et need on kõige mugavamad mänguriklapid, mida olen pähe tõmmanud. Jah, need on küllatki robustsed ja suured, kuid istuvad peas nii mugavalt, et ei sooviks neid ära võtta. Stabiilne reguleerimine, pehmed sametised klapipadjad ja õhuline peavõru – suurepärane!

Mugavam kui audiofiililgi

Mugavuselt teevad need silmad ette ka enamikele kevadisest kõrvaklapitestis osalenutele ning nende surve koljule on olematu. Klappid küll pöörlevad natuke liiga kergelt

ja neid tuleb iga kord pähe surudes õigesti asendisse keerata.

5.1-klapid tähendab seekord seda, et klappide sisse on ehitatud neli väikest kõlarit (erinevalt tavalisest ühest): ees-, kesk- ja tagakõlar ning *subwoofer*, mis üheskoos tekitab ruumilise heli. Windows XP-ga teevad klappid heli ka ilma draivereid installimata, kuid Vista nõuab draivereid.

Enamgi veel, Vista nõuab ka seda, et klappid ühendataks alati sama USB-pordi kaudu, mis oli kasutusel installimisel.

Kuidas peakomplekt oma põhitööd teeb? Väga kenasti, vähemalt selle raha eest. Klappid genereerivad

kena ruumilise heli, nt undav tuul tundub tõesti olevat kõikjal su ümber ning tulevahetus toimub tõesti tolle nurga taga, mitte kuskil määratlematus kohas. Plahvatuste heli on sügav ja tekib tunne, nagu tõesti variseks kuskil lähedal midagi kokku. Mikrofon on mugavalt igatpidi keeratav ja täidab oma ülesannet korrektselt.

Juhtme küljes on pult, kust saab helitugevust reguleerida, heli sootuks vaigistada ning mikrofoni sisse-välja lülitada. Pimedas mängides võib häirida puldi sinine LED-tuluke, töötava mikrofoni korral on tulukesi lausa kaks. Aitab ainult puldi peitmine.

Eestist ei saa

Isegi muusikat kannatab nende klappidega kuulata, kuigi USB seab piirangud nende klappide laiemale kasutamisele. Müra summutavad klappid viisakalt, ent valjema tulistamise korral kostavad tuhmid püssipaugud läbi.

Kahju ainult, et seda kõigest umbes 700 krooni maksvat klapipaari, mis teeb sama head heli kui enamik kaks korda kallimaid ruumilist heli pakkuvaid klappe, Eestis ei müüda ning klappid tuleb tellida piiri tagant. Aga ehk jõuab kübersnaipri varustus ühel heal päeval ka siamaale.

[d] MARTIN METS

Isegi muusikat
kannatab nende
klappidega
kuulata!

Cyber Snipa Sonar 5.1

HIND: 700 KROONI

Müügil: otsi netipoodidest

Ühendus: USB

Tüüp: 5.1 ruumilise heliga suletud klappid

Sagedusvahemik: 10 - 20 000 Hz

Tundlikkus: 100-108 dB

Takistus: 8-32 oomi

Juhtme pikkus: 3 m

Tarkvara: Windows 2000/XP/Vista

[HINNANG]

Ruumilist heli pakkuvad ja väga hea hinnaga mänguriklapid, mis lausa sulanduvad pähe.

[d] hinne:

Stepsli küljest vabaks

Acer on firma, kes on alati julgenud ja osanud toota odavama hinnaklassi sülearvuteid, mis jäävad mitmete aspektide osas küll konkurentidele alla, kuid on hinna-võimaluste poolest alati eesrindlikud. **Aspire 3810T** ei ole teps mitte erand. Väheste raha eest saab oi kui palju!

● **Aspire Timeline 3810T** reklaamitakse kui eriti rohelist ja eriti säästlikku sülearvutit. Acer on endas kogunisti nii kindel, et on arvutile kleepinud sildi, mis lubab aku pealt üle 8 tunni tööaega. Ega ma seda eriti ei usu, aga järele tuleb see väide ikka proovida, sestap otsustasingi ühe päeva ainult aku pealt töötada. Päeva alustades näitas akumõõdik, et tööaega on järel umbes 10 tundi. Tegin kõike, mida ma ikka tööle teen: lugesin meile, kirjutasin ajakirja jaoks lugu, hoidsin kõrvalt lahti brauserit mõne veebilehega, samal ajal töötasid Skype ja Digsby ning võrgus olin mitte kaabli, vaid WiFi abil. Pärast kolme tundi näitas akumõõdik järelejäävaks ajaks 4:24. Pärast veel pooltunnist tundi polnud aku ikka veel tühi, aga rohkem ei olnud mul arvutit vaja kasutada, seega tuli lõplik aeg välja selgitada akutesti abil. Pideva koormusega akutest andis tulemuseks auväärse 5 tundi ja 10 minutit, mis on nii väikese (6 elementiga) tervenisti põhja alla ära mahtuva aku kohta väga hea tulemus.

Pisiasjad on paigas

Arvuti klahvid on «mäkilikult» madalad ja kandilised, klahvide vahed on piisavalt suured, et sinna pudenenud riisitera ilma suurema pusimiseta kätte saada. Klaviatuur on kindel ja kirjutamiseks hea. Liidesed on targasti jagatud, USB-pesad on mõlemal küljel ning võrgukaabli pesa on jäetud mõistlikult rivis viimaseks.

Hoolimata sellest, et arvuti on meeldivalt õhuke, on see praktiliselt hääletu ja põhja alt soojeneb veidi ainult üks koht. Ka jõudlustestide käigus ei hakka ventilaator kõvemat häält tegema. Terve korpus on mõnusa sümpaatse tundega ja kuigi hallid ja mustad toonid on üsna igavad, ei ole korpus kole. Tulukesed ja puutetundlikud nupud on minimalistlikud ja tõesti siravad ainult nii palju kui hädavaevu vaja, mitte rohkem. Kõik detailid on väljapeetud ja tagasihoidlikud, see mulle meeldib.

Ent väiksus nõuab kompromisside tegemist, selle arvuti puhul on selleks väiksema volutarbe huvides nõrgem ühetuumaline protsessor ja puudub optiline seade. See-eest on arvutis kohe 4 GB mälu, HDMI-liides ja draft-N WLAN-kaart, nii et minu jaoks on kompromiss

Kui teised tootjad samasuguseid arvuteid tegema ei hakka, saab Acer juurde hulga kliente

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	1640
3DMark 06:	612
PCMark 05:	2204
Protsessor:	2434
Mälu:	3328
Graafika:	989
Kõvaketas:	5455
Akutest:	5:10

õigustatud. Plaadilt pole ma enam ammu midagi installinud ja kui seda vahel vaja ongi, siis saan seda teha üle võrgu või välise seadme abil.

Raha jääb ülegi

Kõige suuremaks üllatuseks on selle arvuti hind. Õhuke, kerge ja kaasaegse sisuga sülearvuti maksab tavaliselt kaks korda rohkem. Aceri turundus liigub õiges suunas. Tundub, et teistel jääb asi rohkem tahtmise või ahnuse taha. Mäletatavasti oli just Asuse EeePC esimene *netbook*, mis äratas kõigis kadedust ja mida kõik teised kohe ahvikiirusel järele hakkasid tegema. Loodetavasti läheb samamoodi selle arvutiga.

[d] SVEN VAHAR

Acer Aspire Timeline 3810T

HIND: 9990 KROONI

Müügil: Klick

Protsessor: Intel Core 2 Solo SU3500 1,4 GHz

Mälu: 4 GB

Graafika: Intel GMA 4500MHD

Ekraan: 13,3 tolli, LED, WXGA 1366 x 768 läikekraan

Kõvaketas: 320 GB

Optiline seade: puudub

Mõõtmed: 32,2 x 22,8 x 2,4/2,9 cm

Kaal: 1,6 kg

Muu: WLAN b/g/draft-N, gigabit LAN, Bluetooth, 3 x USB, HDMI, analoog-VGA, sisseehitatud veebikaamera, mälukaardilugeja, kõrvaklapi- ja mikrofonipesad

[HINNANG]

Parima hinna/kaalu/suuruse suhtega sülearvuti. Saad pea päev otsa tööd teha ilma saba seina pistmata.

[d] hinne:

Vajuta ainult ühte nuppu

Muusikat saab salvestada mitmel eri viisil, kuid see, milline reaalajas salvestamise vidin meile seekord [digisse] testida anti, teeb küll analoogsete toodete enamikule silmad ette. Jutt käib iKey Plusist, mis tutvustab selle USB-salvestamisseadme teist põlvkonda.

• iKey Plus on USB-salvestamisseade, mille väljundiks saab ühendada mälu- või flash-pulga, iPodi või välise kõvaketta ja sisendiks ükskõik millise heli pritsiva seadme, millel on RCA- või line-in-ühendus. Kasutamine on lihtne: lükka helisissendite kõrval nupp õige sisendi kohale ja vajuta all vasakul nuppu «Rec». Ja kõik! Salvestamiseks pole vaja mingit eraldi tarkvara või arvutit.

Lai vorminguvalik

Salvestada saab nelja erineva helikompressimiskvaliteediga: 128, 192, 256, 320 Kbps või pakkimata WAVina. All paremas nurgas on iKey'l nupp «Sel», millega saab igal hetkel oma tehtud valikut muuta ja esipaneelil valikut särava LEDina ka näha. Lindistamise ajal saab helinivoo ka endale sobivaks seadistada (eriti kui originaalhelil on liiga kõrge helinivoo ajal kõikuma, saab näiteks puldist heli tugevamaks keerata).

Eriti mugavaks teeb iKey fakt, et see ei soovi kogu aeg seinakontakti, vaid töötab akudega, mida saab iKey'ga ka laadida. Neli AA-akut (mis ei ole karbis kaasas) peavad vastu umbes viis tundi salvestamist. Kui eluvaim hakkab seadmest lahkuma, siis annab vastav LED-tuluke sel-

lest märku.

Milleks iKey hea on? Minu meelest on see suurepärase ja samas lihtne vahend näiteks DJ-seti salvestamiseks. Torkad kaablid pulti ja vajutad salvestamisnuppu. Ise pead muidugi ka hakkaja olema, et heli väljuks puldist võimalikult ühtlasel tasemel, et lõpptulemus ei oleks konarlik.

Nagu enne sai öeldud, võib salvestada ükskõik mida, vinüülimängijaga vinüüle rippida, vanu kassette ümber salvestada, läbi võimendi kitarrinistamist lindistada (ja ise samal ajal tulemust läbi klappide kuulata) või mikrofonist tulevat kõnet üles võtta.

Mikrofon on niruvõitu

Karbis on juba olemas maandusega RCA-kaabel, väike mikrofon, kandekott ja paar eri värvi korpuseplaati, millega iKey välistust muuta. Mis võiks parem olla? Kaasasolev pisike mikrofon on küll kahtlase kvaliteediga ja ebamugav kasutada, mõttekam on kasutada mõnda «päris» mikrofon.

Katsetasime erinevates vormingutes nii mikrofoniga kõne salvestamist kui ka RCA-kaabliga terve tunni pikkuse DJ-seti salvestamist mikseripuldist mälu- või flash-pulga-

iKey Plus

HIND: 2595 KROONI

Müügil: DjService.ee

Ühendus: USB

Sisendid: 2 x RCA, mikrofonisissend, kõrvaklapisissend

Muu: sisesehitatud fono eelvõimendus vinüülimängija otseühendamiseks, vajab 4 AA-akut

Mõõtmed: 138 x 28 x 83 mm

Kaal: 907 grammi

ning tulemused olid enam kui rahuldavad. iKey Plus genereeris väga hea helikvaliteediga failid, mis kogu selle karbikese idee ju ongi. [d] MARTIN METS

[HINNANG]

Mugav ja lihtne vahend pea ükskõik millise heli digitaalseks salvestamiseks ükskõik millises kohas.

[d] hinne:

Tänavadiskori unistus

Samsung on oma puuetundliku M7600 BeatDJ kahest vinüülimängijast inspireeritud disaini üle uhke. Kuid kas telefoni, mis on mõlemast otsast sama kujuga, on ka mõnus ja lihtne kasutada ning kas selle muusikamängija õigustab sellele antud nime?

• Võileivaga on nii, et kui see maha kukub, siis alati selle poolega, millele on määratud või. Sama lugu on selle Samsungi muusikatelefoniga – kui see taskust välja võtta, siis alati jääb näppude alla see pool, millel ei ole nuppe. Ja nii ongi lahe disain ühtlasi selle telefoni üks suuremaid miinuseid.

Ohtlik telefon

Okei, M7600 on muusikatelefon ja vaatame seda selle nurga alt. Sisseehitatud kõlarid tekitavad väga valju ja natuke õõnsat heli, mis teevad telefoni tänaval uitava teismelise käes ohtlikuks mürarelvaks ja võiks paljude arvates kuuluda Genfi inimõiguste konventsiooni järgi keelu alla.

Kes aga hindavad, vastupidi, valju heli, saavad seda ikka täie raha eest. Ja parema kvaliteediga kui muidu. Kaasasolevad kõrvaklapid on täitsa korralikud, kuid 3,5 mm kõrvaklapipistik lubab telefoniga kasutada ka oma lemmikkõrvaklappe.

Muusikamängija on hea ülesehitusega ja rahuldav, selle saab mugavalt jätta taustale mängima. Mälu on telefonil 50 MB, kuid erinevalt Nokiast ja Sony Ericsonist, millel on viimasel ajal hea tava ka üks mälukaart karpki sokutada, Samsung seda ei tee. Nii et mälukaart tuleks muusika kuulamiseks kohe hankida.

Harju keskmine puuetundlikkus

Suur puuetundlik ekraan jätab küllaltki külmaks. Asjad saab kõik aetud, kuid tagasiside ei ole alati hästi tajutav ning mõningaid operatsioone tuleb aeg-ajalt korjata. Puutepliatsist, kui see kaasa antaks, oleks palju abi. Kaamera teeb üllatavalt viisaka kvaliteediga pilte ja suurt sellise klassi telefonile selle koha pealt ette heita polegi.

Kus aga puuetundlik ekraan ennast õigustab, on muusikarakendus BeatDJ, mis

lubab olemasolevaid lugusid miksida ja saadud omaloomingut ka MP3-vormingus salvestada! See on hea saavutus. Võimalusi, mida telefoni-DJ-na kasutada, on üllatavalt rikkalikult.

Peale skrätšimise (hõõrud näpuga virtuaalset plaati) saab ka erineval taktisagedusel *loop*'ida, kaja lisada, loo tempot ja helitugevust muuta ning veel palju muud sarnast teha, mille jaoks leiab tavaliselt vahendeid lihtsamatelt mikseripultidelt. Ja see kõik töötab!

M-riiki ei tunnista

Kõikidel telefonidel, mida testime, oleme vaadanud ka toimetulekut mobiil-ID-ga. Peaaegu alati on tulemused olnud positiivsed, kuid M7600 saab sellega hakkama kõigest pooleldi. Sisselogimine õnnestub, kuid pärast seda jääb ekraanile teade «Please wait». Ja oodata võib kaua, sest sellest koomast ei tule Samsung enam ilma taassisselülitamiseta välja.

Samsung M7600 on kahe teraga mõök: lahe, kuid suhteliselt ebapraktiline disain ja suurepärase muusikamängija koos diskorivahenditega. Kui viimaseid tihti kasutada, peab igal õhtul seinakontakti otsima.

[d] MARTIN METS

Puuetundlik ekraan võimaldab skrätšida, *loop*'ida, lisada muusikale kaja, muuta enda suva järgi helitugevust või tempot. Ja kõik töötab nii, nagu peab!

Samsung M7600 BeatDJ

HIND: UMBES 5000 KROONI

Müügil: küsi telefonipoodidest

Võrgud: GSM 850/900/1800/1900/EDGE/3G

Ekraan: 240 x 400 pikslit, 16 miljonit värvi

Kaamera: 3,15 MP, 2048 x 1536 pikslit, autofookus, LED-välg, *geo-tagging*, näo- ja naeratusetuvastus

Ühendused: USB, GPS, Bluetooth, kõrvaklapipistik

Mälu: 50 MB (microSD kuni 16 GB)

Kõneae: pole teada

Mõõtmed: 13,9 x 112 x 51 mm

Kaal: 99,7 g

[HINNANG]

Lahe töövahend tänavadiskorile, kuid disain ja suutmatuse toime tulla mobiil-ID-ga teevad sellest keskpärase telefoni.

[d] hinne:

Ära mossita!

Tallinlased võib-olla mäletavad, et maikuu esimesel poolel oli Elisal konkurs «Naerata!», kuhu võis saata mobiiltelefoniga tehtud pilte ilusatest naeratustest, ning kesklinnas käisid ringi tütarlapsed, kes mööda käijatest telefoniga pilte tegid.

• See oli osa C510 reklaamikampaaniast, sest selle telefoni enim reklaamitud omaduseks on naeratusetuvastusega kaamera. Just nimelt, mitte näo-, vaid naeratusetuvastusega. Telefoni kaamera saab seada režiimile, kus see on valmis pilti tegema, aga ei tee seda enne, kui pildistatav naeratab. Naeratavaid nägusid on täis ka Sony Ericssoni reklaamplakatid, aga tegelikkuses näeb pildistamine välja nii, et sa lihtsalt sihid juhmi näoga telefoni sõbra poole, oodates, kuni telefon naeratuse piisavalt selgeks ja ja laiaks tunnistab. Ja just siis, kui sa oled väsimas ja hakkad käsi alla laskma, otsustab telefon pilti teha. Aga võib-olla ei otsusta ka. Põnevust kui palju ja kõigil lõbu laialt!

Nupudisaineritele preemiat

Telefonina on C510 parem kui kaamerana. Sony Ericssonidel on nuppudega sageli olnud skisofreeniline suhe: kord on need üle mõistuse ebamugavad, kord jälle väga head. C510 nupustik on hea. Vajutada on mugav, pole vaja nuppe meelitada ega suruda, vastusurve on just paras ja pimesi vajutades on tunda, kui nupp reageerib. Ka nuppude tagasisamm on kiire ja näiteks sõnumite kirjutamine on C510-ga oluliselt mugavam kui mu oma vana K610 peal.

Ekraani ja nupustiku suuruse suhe on

veel napilt paras, ekraan ise on maksimumheledusel nähtav ka päikese käes, aga näiteks kellaga ekraanisäästjat telefoniga kaasas pole. Kella nägemiseks tuleb ikkagi vajutada küljel helitugevuse reguleerimise nuppe. Need on küll väikesed, aga kõne ajal leiab need käsikaudu hõlpsalt üles.

Kõrvaklapimeeste heaoluks

Ilmselt on telefon mõeldud kasutamiseks pidevalt ühendatud peakomplektiga, sest ühenduspesa asub telefoni küljel. Nurkistikuga ühendamise korral on see hea lahendus, kuna nii on mugav telefoni taskusse pista või sealt välja koukida, aga kui seda ei kasuta, jääb kontaktauk vasakukäelisel täpselt pöidla alla. Samuti on see hullu moodi ebamugav, kui tahta telefoniga rääkida samal ajal, kui see laeb. Kaabel jookseb kõrva juurest üles ja siis langeb taas alla, tolgendades üle käe.

Klapp, mis telefoni tagaküljel kaamerasilma eest ära liigub, on kaunistatud metallist väljauuristatud tekstiga Cyber-shot. See näeb äge välja, aga sõrme all on teksti servad teravad ja telefoni käes hoides mind see näiteks veidi häirib, kuid kujutan ette, et vähempahuratele ja trendidajatele inimestele see kindlasti meeldib.

Ei, muus osas on telefon tore. Mõnusal

Sony Ericsson Cyber-shot C510

HIND: 2990 KROONI EMT KLIENDILE

Müügil: Elion

Töösagedused: 900/1800/1900 MHz, HSDPA/UMTS 2100

Mälu: ühine mälu 100 MB, MS Micro tugi (kuni 8 GB)

Ekraan: 240 x 320 pikslit

Ooteaeg: kõneaeg 10 h, ooteaeg 400 h

Kaamera: 3,2 megapikslit, näo- ja naeratusetuvastus

Ühendused: Bluetooth, USB

Mõõtmed: 10,7 x 4,7 x 1,2 cm

Kaal: 92 g

õhuke, parajalt ilus ja tõepoolest õnnestunud nuppudega. Kui mõned kiiknud välja arvata, siis igapäevaseks kasutamiseks on see telefon häa ja asine. **[d] SVEN VAHAR**

[HINNANG]

Hea nupustikuga telefon, sobib ka muuks kui pildistamiseks. Veidi üle keskmise kallis, aga ka üle keskmise hea.

[d] hinne:

Tõsine mänguasi

«Nagu mänguasi,» ütles [digi] peatoimetaja Henrik, kui ta kaamerat käte vahel keerutas, «aga reisile võtaks vist kaasa küll». Nii ongi, reisikaameraks on E-620 mõnus: väike, kerge, stabilisaatoriga ja väljakeeratava ekraaniga.

• Kuna Eestimaa vahelduva pilvisusega viets suusailm teips mitte pildistama ei inspireerinud, võtsin kaamera reisile kaasa. Koos komplektobjektiiviga kaalub kaamera alla 700 grammi (näiteks Canon 50D kere kaalub juba ise 730 grammi).

Võrreldes varasemate E-seeria mudelitega pole kaamera toimimislöögikas suuri muutusi. Käeshoidmisega on selle kaamera puhul probleeme, sest käepide on praktiliselt olematu, sellest saab kinni võtta vaid kahe sõrmega. Minu jaoks oli päästvaks vahendiks statiivikeermesse kruvitava alusega randmerihm, mis kaamera hoidmise mugavaks tegi, kuid seda kaamerat saab põhimõtteliselt kanda ka nagu kompaktkamerat, ümber käe käiva silmusrihmaga.

Häälest veidi ära

Esimene asi, mis kaameraga pilti tehes silma, õigemini kõrva torkab, on väikese kaamera kohta robustne katikuheli. Kui Pentax kolksub ja Nikon sahistab, siis see Olympus justkui vingub. Teine, mis pildistamisel segab, on pärast menüüde kasutamist 8 sekundit helendav ekraan. Seda on liiga palju, sest hämaras pildistades segab näkku kiirgav valgus kadreerimist. Loodetavasti lisab mõni tulevane püsivara uuendus ka 3- või 5sekundilise valiku.

Muud ma kaamerale pärast umbes 1200 tehtud pilti ette ei heidaks. Kaamera saab üllatavalt hästi hakkama väga erinevates valgustingimustes, nii ülirõhke lõunamaa päikese all kui pimedas katakombis. Detailrikkus ja puhtus kõrgematel ISO-tundlikkuse astmetel ei küündi päris E-30 tasemeni, rääkimata Canoni või Nikoni kaamerate, kuid ISO 1600 on täiesti okei (pikslipluuljad võivad kukele minna) ja korrektse säri korral kannatab ka ISO 2000 abil pilti teha. Meie reisiseltskonnast

olin mina ainus, kes kirikutes ja koobastes ilma välguta pilti tegi, sest kaamera lihtsalt võimaldas seda. 1/10-sekundilise säriaga poleks ma ilma stabilisaatorita hakanud vaeva nägemagi.

Pildi saab igast olukorrast

Ereda päikese käes on kaamera seadistuste ekraan väga hästi nähtav, pilte pidin hindama histogrammi järgi, sest Vahe-mere päikese käes normaalselt nähtavat ekraani pole veel leiutatud. Väga hästi töötas automaatne gradatsioon, mis enamjaolt suutis vältida detailide kadumist liiga heledatel ja liiga tumedatel pildialadel. Olukordadest, kus minu mäletamist mööda E-510 oleks pool pilti järsult ära põletanud, tuli E-620 auga välja. Ja kui kuskilt põleski ära, siis oli üleminek pehme, mitte järsk väljalõige.

Hetkel pole enam E-4xx või E-5xx seeria kaamera ostmisel mõtet, sest E-620 ühendab nende parimad omadused. Hind jääb kahjuks juba videot salvestavate konkurentidega samasse klassi.

[d] SVEN VAHAR

Olympus E-620 Double Zoom Kit

HIND: 13 990 KROONI

Müügil: Photopoint

Sensor: 12,3 megapiksliit, (2kordne kärpetegur)

Fookus: 7 punkti, automaatne või käsitsi valik

Tundlikkus: manuaalne ja Auto ISO 200–3200 (sammuga 1/3 või 1 EV)

Säriaja vahemik: 1/4000–60 s, aegvõte, x-sync: 1/180 s

Sarivõte: 4 kaadrit sekundis (JPEG kaardi mahu ulatuses, RAW kuni 5 kaadrit)

Pildiotsija vaateväli: kaardi katvus 95%, suurendus 0,96

Stabilisaator: sensori nihutusega

Mälukaart: CF, xD

Ekraan: 2,7tolline väljapööratav LCD, 230 000 piksliit

Toide: BLS-1 Li-Ion aku

Muu: tolmuemaldussüsteem, kunstilised elektroonilised filtrid

Mõõtmed: 13 x 9,4 x 6 cm

Kaal: 475 g (ilma aku ja mälukaardita)

[HINNANG]

Maailma väikseim stabilisaatoriga peegelkaamera, mille hind seab ta konkurentidest halvemasse olukorda.

[d] hinne:

Kallis ja raske

Siin ta on – järjekordne täisklaviatuuriga Nokia mobiiltelefon, mille peal peaks olema lausa lust trükkida. Mida? Ah, mida iganes. E-kirju, Facebooki tujuteateid, Twitteri säutse või MSNis tühja juttu.

• Nokia peab oma uut E75-t eelkõige äri-mehetelefoniks, aga kuna meile meeldib telefoniga kõiki ülalnimetatud tegevusi harrastada, siis võtsime ja katsetasime, kas E75 võiks olla ka 24/7 internetti ühendatud friigi unistuste telefon.

Natuke kahtlane värk. Esiteks üllatab E75 oma kaaluga. Telefoni ennast pole ollagi, aga lauall telefoni haarates tuleb lausa jõudu rakendada. Muidugi me liialdame, E75 pole mingi telliskivi, aga oma 139 grammi juures siiski veidi raskem kui iPhone, ning hiiglasliku ekraaniga Samsung Omnia HD on temast vaid 10 grammi raskem.

2,4tolline ekraan mahutab 320 x 240

pikslit ning on küll tavatelefoniga võrreldes suur, aga puuetundlike ekraanidega telefonide ajastul imeväike. Veebis surfamine on näiteks Nokia 5800 või juba nimetatud iPhone'i ning Samsungi peal palju mugavam.

Tööriistakasti ergonoomika

Niisiis on E75 üks üsna raske, aga muidu tavaline Nokia. Oige, täisklaviatuur on ka! Pööra telefon horisontaalseks, sõiduta pöialdega ülemine pool minema ja paljastubki üsna pisikeste nuppudega klaviatuur, mis peaks olema E75 peamine müügiargument. Trüki, palju aga jaksad!

Ainuke häda on selles, et klaviatuur

Nokia E75

HIND: 7190-7990 KROONI

Müügil: EMT, Elisa, Tele2

Võrgud: GSM 850 / 900 / 1800 / 1900, HSDPA 900 / 1900 / 2100

Ekraan: 240 x 320 pikslit, 2,4 tolli

Ühendused: WiFi, Bluetooth, 3,5 mm audioväljund, microUSB

Kaamera: 3,2 MP, 2048 x 1536 pikslit, autofookus, LED-välg

Mälu: 50 MB, lisaks microSD pesa

Kõneae: kuni 5 h, ooteaeg kuni 280 h

ri klahvid on tõesti üsna pisikesed ja ka täiesti lamedad, nii et trükkimine kulgeb vaevalisemalt ja vigaderohkemalt kui tavalise numbriklahvistiku puhul eestikeelset T9-t kasutades. Lisame siia juurde veel kurva asjaolu, et numbriklahvistiku alumised klahvid (*, 0 ja #) on väga väikesed ning kui sõrm nendeni viia, kipub telefoni tasakaal peos kaduma.

Telefoni pole ollagi, aga lauall tõstmiseks on vaja musklit pingutada

Pealegi maksab E75 poes 8000 krooni! Ühe üsna tavalise Nokia eest on see küll rõõgatu summa küsida ning nagu juba öeldud, siis klaviatuur pole küll eriliseks argumendiks, vaid pigem miinuseks. Muidugi ta töötab ja lausa hästi – see on ju ikkagi Nokia.

Muidugi on telefonis GPS, meedia-mängija, e-postiklient, 3G ja kõik muu. Kindlasti on kuskil keegi, kellele E75 väga meeldib ning kellel tema funktsioone vaja läheb, aga meie ajakirja lugeja ei peaks sellele telefonile küll enam oma aega kulutama.

[d] HENRIK ROONEMAA

[HINNANG]

Töötab ja on korralikult tehtud nagu üks Nokia ikka, aga meie jaoks sisuliselt mõtetu telefon kalli hinnaga.

[d] hinne:

Disainihaltuura

Mitte ainult odavate, vaid vahel ka üsna kallite sülearvutite hädaks kipub olema see, et need kuumenevad ebameeldivalt palju. Logitech arvab, et teab lahendust. Selleks on libedast plastist jahutusalus.

• Logitechi ventilaatoriga sülearvutialus on kergest plastist ja kumerate nurkade-ga, käe all mõnusa sümpaatse tundega. See on piisavalt suur, et mahutada sinna peale ka 15tollise ekraaniga arvuti, väiksemate puhul jääb igast servast ruumi ülegi.

Kuna mul oli just võtta üks randmetoe

kohalt ebameeldivalt kuumaks minev sülearvuti, lootsin jahutusalusest palju. Ventilaator on tõesti uskumatult vaikne ja vibratsioon ei kandu alusele üle, see on hea.

Ent süles seda alust kasutada ei saa, sest kui sülearvuti kummijalad täpselt aluse kummiliistudega või kumerustega ei kattu, libiseb arvuti kogu aeg oma asendist ära.

15tolline arvuti püsib märksa paremini kui 13- või 12tolline. Restil olevaid kummi-liiste on võimalik nihutada horisontaalselt, kuid restil muudes kohtades need ei püsi, sest restiva-hed on erineva suurusega ja liistud kukuvad lihtsalt välja.

Pealegi ei püsi libe alus ka põlvedel, kui jalad veidi kõrge-

Logitech Cooling Pad N100

HIND: 480 KROONI

Müügil: OX.ee

Nõudmised arvutile: kuni 15tolline sülearvuti, 1 toitega USB-port.

Mõõtmed: 4,8 x 28,5 x 38,2 cm

Kaal: 0,9 kg

[d] hinne:

male tõsta. Halb, halb disain.

Teine aluse viga on selles, et ventilaator asub üleval servas, aga kui arvuti kuumeneb randmetoe juurest, siis seda kohta alus jahutama ei ulatu. Ja millisel arvutil on midagi jahutada tagumisel küljel? Minu arvuti suutis alus jahutada ebameeldivalt kuumast ebameeldivalt soojaks. Nõrk.

[d] SVEN VAHAR

Unistada ju võib

Jättes kõrvale isiklikud eelistused, on paljudel arvutikasutajatel üks asi, mida nad kõik pikisilmi ootavad: traadita elekter. Sellega läheb veel aega, aga paremuselt järgmine, traadita USB, on juba praegu saadaval.

• Vidina idee on lihtne: on kaks pulka, millest ühe ühendad arvuti külge ja teise külge ühendad oma USB seadme, ning seejärel vahendavad need USB-andmesidet kaablite abita. Sisuliselt luuakse automaatne ja kinnine UWB-võrk, üle mille käib täisväärtuslik USB-liiklus.

Teoreetiliselt võiks seade vabastada sind üle toa või mööda seinääri vonkevatest USB-kaablitest, mis koguvad tolmuga ja jäävad alailma jalgu.

Tegelikult asi nii roosiline pole ja teooria jääbki teooriaks. Saatja ja vastuvõtja töötavad maksimumkiirusel

vaid ühes toas olles ja enam kui 3–4 meetri kauguselt hakkab kiirus järsult langema. Maksimaalne edastuskiirus on umbes 6 MB/s, kuid 5 meetri kaugusel võib see olla ainult 1 MB/s ja lubatud 10-meetrise vahemaast võib unistada ainult otsenähtavuse korral.

Ka ei tööta kõik seadmed üle traadita USB sugugi veatult. Mälupulk, väline kõvaketas ja skanner töötasid testimisel nii, nagu peab, USB-plaadilugeja töötas aga miskipärast ainult audiorežiimis ning veebikaamera tundis

Fujitsu Siemens Wireless USB Set

HIND: UMBES 950 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Ühendus: USB

Nõudmised arvutile: Windows XP 32 bit või Windows Vista 32 bit

[d] hinne:

Windows küll ära, aga selle kaudu pilti näidata ei suutnud.

Isegi kui kõik seadmed kenasti töötaksid, seab naeruväärselt nigel levi seadme kasutusele piirid. Ideel potentsiaali ju on, aga ühe toa piires võib sama hästi ka kaableid vedada.

[d] SVEN VAHAR

SUUR TEST

Kompaktkamerate disain on tänapäeval enam-vähem sarnane, kuid kahjuks mitte väga ergonomiline. Libedad metallist kaamerad ei seisa eriti hästi käes ning alati on hirm, et nad libisevad näpu vahelt maha

[digi] testis 16 suvivist kaamerat

Maikuu viimastel päevadel võis Pirita tee ääres näha kummalist vaatepilti. Pingile olid üles rivistatud 16 kompaktkamerat, mis ootasid [digi] igasuvist kaamerate testi. Kes on seekord võitjad ja kaotajad? Milline osutub parimaks? Kas on ka mõni MP3-mängijaga mudel?

● Kaamerate üldine koostekvaliteet püsib üsna muutumatuna, enamik luuke ripub ikka kummiribade küljes ja kahetsusväärset palju kohtab plastist statiivi-keermeid.

Välimuses on üks, paljude jaoks ilmselt märkamatu nihe siiski toimunud – kadunud on optilised pildiotsijad. Ilmselt lõplikult. Raske öelda, kuivõrd me neist puudust tunneme, kuna kompaktkamera puhul võrdus see nagunii läbi luku-augu piilumisega, aga olukordades, kus aku säästmist tahab või ere päike ekraani vaatamise keeruliseks muudab, oleks optilisest aknakesest kasu. Ent varem või hiljem pidid nad kaduma nagunii, kas või selleks, et suurematele ekraanidele ruumi teha.

Tee ühte asja, aga tee hästi

Kummalisel kombel siiski ekraanide osas suuri muutusi toimunud pole, standardiks on 2,7- kuni kolmetolline ning 230 000 piksliga pildinäitaja. Sony T900 näol on siiski tegu tulevikukuulutajaga – 3,5

tolli ja ligi miljon pikslit puutetundlikul ekraanil kõlab ju päris kaunilt. Asi on küll veel pisut toores, aga suund on selge.

Täiesti on kadunud üheksa ametiga kaamerad, mida küll vist iga tootja vähemalt korra teha püüdis, sellised, millega sai kuulata MP3-sid, salvestada vestlusi, lugeda e-raamatuid ja mida kõike veel.

Täiesti kadunud on halvad üheksa ametiga kaamerad, mida vahepeal ikka valmistada püüti

Kes mõnd sellist käes hoidnud, teab, et tegelikult ei saanud need kaamerad millegagi eriti hästi hakkama.

Ka WiFi-ga kaameraid, millega sai pilte juhtmevabalt koduarvutisse või *online*-pildialbumisse saata, pole seekord testis. Idee oli siingi ilus, aga teostus nadi. Loo-

dame siiski, et selline funktsioon kunagi töökindla ning toimivana naaseb.

Üheltki kaameralt ei leia enam suurt sisemälu. Samas on mälukaartide hinnad langenud sellise kiirusega, et vaevalt paarigigabaidine mälu enam kellegi jaoks eriline ostuargument oleks.

Kiirused on paranenud

Megapiksli arv on enamasti peatunud 10–12 kandis, vaid üks Nikon hüppas 14,5 peale. Tegelikult piisaks tavakasutuses ka tublisti vähemast kui 10 MP, nii et seda numbrit ei maksa ostmisel erilise argumendina võtta. Pealegi on sensorid kompaktkameras osas tulla kesed ja suurem hulk megapiksleid tähendab ka suuremat müra.

Hea meel oli selle üle, et enamikule kaameratest ei saa kiiruse osas etteheiteid teha. Kui varasematel aastatel oleme poolte kaamerate puhul nende uimasust kiranud, olgu siis teravustamisel või pildi salvestamisel, siis tänava muutusime kannatamatuks vaid mõnel üksikul juhul.

SUUR TEST

Enamik kaameraid püüdsid isegi meist mööda kihutavad uisutajad enam-vähem teravalt pildile. Siin on testivõtja stiilinäide.

Küll aga tahaksime nuriseda menüüde üle. Kuidas on võimalik, et peegelkaameraid, kus funktsioone ja seadeid kõvasti rohkem, suudetakse teha üsna loogiliste ja kiirelt õpitavate menüüdega, kompaktkamerate osas aga valitseb totaalne segadus ja läbu? Paljudel kaameratel on menüüsse sisenemiseks mitu nuppu, nende alt leitavad seaded osaliselt kattuvad ja osaliselt erinevad, kusjuures seadete hulk võib muutuda vastavalt selle, millist pildistamisrežiimi kasutad. Kokkuvõttes täielik läbikukkumine ja kasutaja väljavahastamine. Ometi peaks just kompaktiliste puhul kõik olema lihtne, kiire, lollikindel.

Protssessori võimsust jääb üle?

Ei tea, kas seoses arvutusvõimsuse kasvuga või mõnel muul põhjusel, aga vahepeal kaduma hakanud kaamerasised pilditöötlusvõimalused on naasnud. Me ei tea siiski kedagi, kes kaameras oma pil-

Üritasime testides ja tulemusi hinnates keskenduda kasutaja igapäevavajadustele

tidele raame ümber meisterdaks või värve korrigeeriks – selline töö tuleb ikka teha arvutis, korraliku suure ekraani taga, mitte tikutopsi vaadates ja pöidlaga abitult keerulistes menüüdes sorides. Kui mälu ja protssessori võimsust üle kipub jääma, võiksid tootjad panustada hoopis müra vähendamisse ja JPG-vormingu pakkimisalgoritmide täiendamisse, et ükskord saaks ka kompaktkameraga tehtud pildi 100%ni suurendada, ilma et valus vaadata oleks.

Testi meetodika on laias laastus aastate

Panasonic vs Olympus: üks suudab muru detailseks pildistada, teine mitte.

Lubage tutvustada: ISO 12 600 nii, nagu Nikon seda teha suudab.

jooksul muutumatuks jäänud. Alustasime välikatsetega, et kaameratest esmamulje saada.

Pildistasime mööduvaid autosid, et võrrelda kaamerate teravustamis- ja pildistamiskiirusi, katsetasime suumi laia ja pikka otsa, jäädvustasime sarnaseid kohti, et hiljem oleks hea pilte võrrelda. Sel aastal lisasime ka läheneva jalgratturi või rulluisutaja jäädvustamise, et näha, kui edukalt kaamerad enda suunas liikuvat objekti teravustada oskavad.

Oleme ausad

Järgnesid tubased katsed, mille käigus tutvusime põhjalikult kaamerate menüüdega ning tegime taas rea pilte, mida hiljem arvutis võrrelda. Seekord pildistasime näiteks vaikelu tomatipasta ja käekellaga erinevate ISO väärtuste juures.

Lõpuks uurisime tehtud pilte hoolega külj külje kõrval ja võrdlesime ka kaamerate tehnilisi näitajaid. Tulemused on kahtlemata pisut subjektiivsed, ent kindlasti oleme püüdnud olla ausad ja eelarvamustevabad.

Kuna võrdlesime kõiki n-ö ühe puuga, siis ilmselt oli test pisut ülekohtune vee- ja pörotuskindlate kaamerate suhtes, kus arvatavasti tulebki vastupidavuse huvides teatud järeleandmisi teha, mida meie ei teinud.

Üritasime keskenduda siiski keskmise kasutaja igapäevavajadustele. Kel vaja kaamerat eriolukordadeks, peab nagnunii põhjalikult kodutööd tegema, et endale sobiv välja valida. Sel juhul tasub kaaluda ka meie testis osalenud Pentaxi ja Olympuse mudeleid, mida niisama särigitaskus kandmiseks soovitada ei saa.

[d] KRISTJAN KALJUND

Panasonic Lumix DMC-TZ5

● Suurevõitu ja üsna raske kaamera, ent TZ5-e välimus on nii sümpaatne ja tänu krobelistele pindadele istub see nii hästi käes, et ei kaal ega mõõtmed ole hetke pärast enam miinuseks. Eriti veel, kui harjud kaamera 10kordset suumi kasutama. Luugid avanevad hingedega ja näivad vastupidavad.

Käivitusae võiks olla kiirem, aga kui hoog juba sees, on aparaat nobe: sarivõte 2,3 kaadrit sekundis on kompaktkaamera kohta ülihea tulemus.

Suumihoova kõrvalt leiab veel omapärase nupu «e.zoom». Üks vajutus sellele viib kaamera optilise suumi maksimumini, teine laseb käiku ka digitaalse suumi ning kolmas vajutus taastab lainurga. Kas sellisel lahendusel ka praktilist väärtust on, seda oskaks ilmselt öelda alles kaamera pikaaegse kasutamise järel.

460 000 piksliga ekraan on suur ja ere,

Selle kaamera pildid torkavad teiste seast silma just sügavuse ning kaunite värvide poolest

värvid ehk isegi pisut liiga küllastunud, samuti sõltub see üsna palju vaatenurgast.

Siin muide on aparaadil varuks üks kaval nipp – kui vaja pilti teha nii, et kaamera on kõrgel pea kohal (näiteks kontserdil üle eesreisjate peade), saab sisse lülitada funktsiooni «high angle LCD», mis just selliseks juhuks mõeldud ja kuvab ka suure nurga all täiesti korralikku pilti.

Omapärane on ka võimalus «multi aspect», mida kasutades saab ühe nupuvajutusega jäädvustada kolm erineva formaadiga fotot, nii klassikaline 4 : 3 kui ka 3 : 2 ja 16 : 9. Kusjuures piksleid seejuures ohverdama ei pea, sest kuigi kaameral on kirjade järgi 9,1 megapiksliit, paikneb korpuses tegelikult 10,7 megapiksline sensor, mille äärealad pole lihtsalt kogu aeg kasutusel.

Omapäraseid lahendusi pakub kaamera veelgi. Nii näiteks toimub kontrastse kaadri puhul dünaamilise ulatuse suurendamine nii, et pildiala jagatakse tuhandeteks väikesteks segmentideks ja määratakse igaühel vastavalt selle heledusele sobiv ISO-väärtus. Et müra käest ära ei läheks, saab menüüst määrata ka maksimaalse tundlikkuse.

TZ5-ga tehtud pildid torkavad teiste seast hästi silma: fotodel on sügavust, värvid on

kaunid ning kontrastsete alade servad konkreetsed ja moonutustevabad. Probleemne on varjualade müra, aga selle käes vaevlevad kõik kompaktkaamerad.

Makrovõttel teavitab TZ5 pildistajat, kui objekt on liiga lähedal, ja ütleb ka, kui kaugel peaks minema, et teravat pilti saada.

Filmida saab HD kvaliteediga ja videorežiimis töötab ka optiline suum, kusjuures see on aeglasem ja sujuva alguse-lõpuga, mis tuleb igale koduvideole kindlasti kasuks.

Kavalaid nippe ja nõkse on TZ5-l varuks veelgi – intelligentne automaatrežiim, kahe foto võrdlus jne –, ent kõike ei jõua siin üles lugeda. Igaühel, kes uut kaamerat otsib, soovitame neid nippe hoopis ise avastama hakata.

[HINNANG]

Ilus ja hea pildikvaliteediga kaamera võitis meie südamed. Küllap võidab ka teie omad – ostke julgelt!

[d] hinne:

Nikon Coolpix S620

• Nikoni kaotus võitjale oli nii napp, et kui sinu jaoks on määrav hind või vajad võimalikult väikest ja kerget kaamerat, võid julgelt otsustada Nikoni kasuks – see on Panasonicu võidukaamerast tuhande krooni võrra odavam ja peaaegu saja grammi jagu kergem.

Madalamate ISOdega tehtud pildid on kirkaste värvidega, ent siiski loomutruud, fotod kontrastsed ja meeldivalt soojad. Hea väike kaamera

Välimus on vaashoitud, nupud paiknevad sümmeetriliselt. Kompaktkaamerate tüüp-häda, pikk käivitusae, S620-t ei kimbuta, aparaat on pildistamisvalmis vähem kui sekundiga.

Piltidel on sügavust küll pisut vähem kui Panasonicul, ent JPG-vormingusse pakkimisel tekkivat digiläbu ja artefakte on S620 piltidel vähem kui paljudel teistel.

ISO-tundlikkust saab kruttida kuni 6400ni ja kuigi kvaliteedist ei saa sel juhul muidugi enam rääkida, on vähemalt võimalik hämaras metsas kabet mängimas tabatud humanoidpere jäädvustada. Madalama ISOga tehtud testpildid aga võitsid meie südame: värvid on kirkad, ent siiski loomutruud, fotod kontrastsed ja meeldivalt soojad.

[digi]
HEA OST

[HINNANG]

Kerge, mõistliku hinnaga, kiire ja head pilti tegev kaamera. Mida veel ühel tavakasutajal vaja on? Hea valik!

[d] hinne:

Canon PowerShot SX200 IS

• Millegipärast hüppab sisse lülitades alati lahti ka välklamp ja seda ei õnnestu kuidagi ei korpusesse tagasi sundida ega ilmumast takistada – välk jääb kaamerast välja turritama ka siis, kui välguga pildistamine menüüst keelata.

12kordne optiline suum on testi suurim, aga sellele vääriliselt sõidab korpuselt välja ka objektiiv. Kaamera on raske, korpus võiks olla veidi toekam

12kordne optiline suum on testi suurim, aga sellele vääriliselt sõidab korpuselt välja ka objektiiv. Ka võiks kaamera raskust arvestades haaret toetada pisut konarlikum või kummisem pind.

Menüüd on kontekstitudlikud, st kuvatakse vaid neid väärtusi, mida parasjagu kasutatavas pildistamisrežiimis muuta saab.

Värvid on väga ilusad, piltidel jagub nii sügavust kui ka detailsust. Makrorežiimis teravustab kaamera kõigest poole sentimeetri kauguselt, nina sisuliselt vastu pildistatavat objekti.

Hind on oluliselt kõrgem, kui välimuse põhjal arvata võiks, aga eks sellestki võib kasu olla – vargad valivad ilmselt teistsuguse aparaadi.

[digi]
HEA OST

[HINNANG]

Suur, aga suutlik kaamera. Kui välimuse on vähem tähtis kui kvaliteet, siis ostuga alt ei lähe.

[d] hinne:

Panasonic Lumix FX37

• Kaamera teenib maksimumpunktid korpuse eest. Käes hoida on seda hästi mõnus, tavapärase plastkorpuse asemel on Lumixi oma kummine ja haakuv, nii et mahapillamis-oht on väike ka ühe käega pilti tehes. Nupud

FX37 on mõnusalt kiire, uue klõpsu saab teha peaaegu kohe pärast eelmist, ilma et kaamera vahepeal tummalt tuld vilgutaks ja seisaks

on konkreetsed ja minimalistlikud, ent stiilse ja väljapeetud esiküljega võrreldes näeb kaamera tagumine pool siiski keskpärasem välja.

Puhaste värvidega ja rahulik ekraan on kahjuks üsna tilluke. Lumixi menüüsüsteem on üks segasemaid – see muutub vastavalt valitud pildistamisprogrammidele, lisaks on eraldi nupud menüü ja kiirmenüü jaoks, kusjuures osaliselt valikud neis kattuvad. Saaks palju lihtsamalt.

FX37 on ka mõnusalt kiire, uue klõpsu saab teha peaaegu kohe pärast eelmist, ilma et kaamera vahepeal tummalt tuld vilgutaks ja meeleheitlikult andmeid kaardile kirjutaks.

Värvid on ilusad, ent müra on kiire tekkima ja see on silmatorkav: tumedamad piirkonnad fotol jätavad mulje, justkui oleks seda arvutis mõne «kunstipärase» filtriga töödeldud.

[digi]
HEA OST

[HINNANG]

Ilus ja vastupidav kaamera, mille kasutamine võiks siiski pisut lihtsam olla. Maksimumpunktid korpuse eest.

[d] hinne:

Canon IXUS 110 IS

● Klassikalise välimusega IXUS kas meeldib või mitte. Nuppe on vähe nii voolujoonelisel esi- kui tagaküljel.

Valikuliselt saab ekraanile kuvada abiinfot erinevate seadete kohta, aga see on napp ja sageli üsna küsitava väärtusega. Nii näiteks ei saa ISO-ikooni juurde kuvatavast tekstist tea-

Fotodel on detailsust ja sügavust, kontrastsed üleminekud on teravad ja ilma pakkimishäireteta, müra on peen

da mitte seda, kuidas erinevad ISO väärtused pilti mõjutavad, vaid üksnes seda, et antud menüüpunktis saab neid väärtusi muuta – asi, mille me tegelikult suutnuks ka ilma abiinfota välja mõelda. Tagaküljel olev valikuketas ei ole väga hea haakuvusega ning seda kerida üritades kipub põial alatasa tühjalt libisema. Mõne aja pärast saab aga nipi kätte ja siis on rullik päris kiire navigeerimisviis.

Laiformaadis LCD on sümpaatne, eriti veel arvestades, et IXUS 110-ga saab salvestada ka HD videot.

Fotodel on detailsust ja sügavust, kontrastsed üleminekud on teravad ja ilma pakkimishäireteta, mis kimbutab paljusid kaameraid. Suuremate ISO-dega tekiv müra on peene teraga ja hakkab häirima palju hiljem, kui ootaks.

[HINNANG]

Klassika, millega on võimatu alt minna. Ent nagu heade asjadega ikka kipub olema – need on natuke igavad.

[d] hinne:

Canon IXUS 95 IS

● Välimusest testi kõige seebilikum kaamera, tilluke ja pisut libe. Esiküljel on vaoshoitud ja ilus, tagumine pool jätab veidi odava mulje (kuigi odav ta ju ongi, vähemalt Canoni kohta).

See on testi ainus kaamera, millel veel küljes ka optiline pildiotsija. Muidu aga sümpaatne, kuigi odavuse tõttu teistest ka tehniliselt nõrgem

IXUS 95 oli testi ainus kaamera, millel on veel optiline pildiotsija – kas või nostalgia mõttes oli seda tore näha.

Teravustamine on meeldivalt kiire, kuigi mootor pisut liiga lärmakas. Suum on kõigest kolmekordne, aga optilise stabilisaatoriga kaamera võiks endale pisut suuremat ulatust lubada. Makrovõtte puhul kisivad foto servad väga kumeraks ning erinevalt teistest kaameratest, mis jäädvustavad lähivõtte korral kõige teravamalt pigem pildi keskosa, jääb IXUS 95-ga kaadri keskosa pisut hägusem.

Kõik Canonid tulevad väga hästi toime kehvades valgusoludes. Testis olid ka ISO 400-ga tehtud Canonite pildid tunduvalt heledamad kui mõne kaamera ISO 800 tulemus. Väga suurte ISO-de korral on IXUS 95 müra siiski masendav, eriti just varjualadel.

[HINNANG]

Odav ja väike Canon neile, kes teisi kaameramarke ei tunnista, kuid kallimat Canonit osta ei jakska.

[d] hinne:

Sony Cyber-shot W290

● Sony kasutab suumi jaoks nuppe, mitte hooba. Täpse kadreerimise teeb see keeruliseks, aga harjutades tekib ka vilumus.

Eelseadistatud pildistamisrežiimide valik on väike, piirdudes vaid üheksa situatsioo-

Hämmastav on Sony juhtmepoliitika: kolakas kaamerakaabel pole mitte ainult estandardne, vaid sellel on kohe küljes ka AV-ühendused

niga. Menüü on mõnevõrra loogilisem kui paljudel konkurentidel, ent nupud mitte just kõige mugavamad.

Hämmastav on Sony juhtmepoliitika: kaamerakaabel pole mitte ainult estandardne, vaid selle küljes on kohe ka AV-ühendused, mida enamikul meist läheb vaja üsna harva. Kaasaskandmiseks on säärane juhtmepundar aga võimatult suur ja tüütu.

Vahest üritab Sony propageerida fotokaga filmimist? Igal juhul on see W290 abil päris mõnus, autofookus töötab täiesti talutava kiirusega ka filmimisrežiimis. Küll aga on Sony väga hädas müraga, sest isegi madala ISOga ja hea valgusega pildilt leiab seda uskumatult palju. Hämarasse pole selle pilliga aga üldse asja, seega mõtle hoolega läbi, millistes situatsioonides sa tavaliselt pilti teed.

[HINNANG]

Viekkordne optiline suum, optiline stabilisaator ja mõistlik hind teevad selle Sony täitsa apetiitseks.

[d] hinne:

SUUR TEST

Samsung WB500

• Suur kaamera, mida tutvustasime põhjalikumalt eelmises numbris. Tõmbenumbrisk 24 mm lainurk ühendatuna 10kordse optilise suumiga. Objektiiv kipub siiski logisema, viidates kehvapoolsele koostekvaliteedile.

Samsungi kaameraid saab laadida komplektis oleva USB-kaabli kaudu, mis on loomulikult eriti mõnus reisil olles: jälle üks kolakas vähem kaasa võtta

Samsungi kaameraid saab laadida USB-kaabli kaudu – sellesamaga, millega pilte arvutisse tõmmata. See on eriti käepärane reisil, kui sülearvuti kaasas. Karbist leiab ka seinakontakti sobiva pistikuga laadija, nii et hätta ei jää ka arvutita. Kiirvalikukettale on eraldi välja toodud optilise ja digitaalse stabilisaatori kombinatsioon, mis võimaldab kiiret reageerimist (näiteks sõitvast autost pildistamist).

Portreede pildistamisel pakub kaamera samuti kõrvõimalikke abivahendeid: näotuvastus, naeratuse tuvastus, pilgutamise tuvastus... Pildikvaliteet on keskpärane, eba-meeldivalt palju leiab fotodelt nii müra kui ka JPG-vormingusse pakkimise vigu.

Värvid võivad täpselt samas situatsioonis ja seadeid muutmata järjest pilti tehes tugevasti muutuda.

[HINNANG]

Uljaste näitajatega, ent tagasihoidliku kvaliteediga kaamera. Õnneks üsna odav, kuigi suur objektiiv seda arvata ei lase.

[d] hinne:

Pentax Optio P70

• Väga õhuke kaamera ja ühtlasi testi kergeim, mida mõnus särigitaskus kanda. Statiivile keerates maksab olla ettevaatlik, sest kinnitus on plastist ja väga hapra välimusega. Suum liigub suurte hüpetega ja väikes

P70 on testi konkurentsitult kõige aeglasem kaamera. Foto kaardile kirjutamine võtab kaua aega, suum liigub suurte hüpetega

aparaadi kohta liiga häälkalt. P70 on ka testi konkurentsitult kõige aeglasem kaamera: foto kaardile kirjutamine võtab nii kaua aega, et meelde tulevad paari aasta tagused kaameratestid, kui vilkuvale tule järel ootamine oli tavapäevane nähtus.

Pentaxi menüü pole küll eriline iludus, ent kui seitsme erineva tootja kaamerad laual ja seitse erinevat loogikat harjumist nõuavad, võtab Pentaxi seadistamine kõige vähem aega.

Pildikvaliteet halveneb kehvas valgusoludes kiiresti, nii et kui hämarasse asja, tasub valida mõni muu kaamera. Pentaxi kaamerate tulemused hämaras olid testi halvimald, samuti on müra kiire tekkima ja see on kole.

Muidu on aga P70 täitsa sümpaatne: väike, lihtne, loogiline ja odav.

[HINNANG]

Selle kaamera võlu on tema väiksus, pildikvaliteet ei küündi aga paraku üle keskpärase, nagu ka tema koht näitab.

[d] hinne:

Nikon Coolpix S710

• Kaalult raske, välimusest range ja kallid. Ekraan on mõnevõrra tuhm ja säbrutat eba-meeldivalt, ent pilt liigub sujuvalt ja ilma viivitusega. Megapiksleid on lausa 14,5! Filmimise ajal võiks autofookus natuke kiirem olla, ent

Menüü on kõvasti keerulisem ja ebaloogilisem, kui mugavaks kasutamiseks vaja oleks. Õnneks on kaamerale automaatne stseenituvastus

tuleb siiski enam-vähem toime. Suum käib nuppude abil ja soovitud kadreering nõuab üksjagu edasi-tagasi jõnksutamist.

Menüü on kõvasti keerulisem ja ebaloogilisem, kui mugavaks kasutamiseks vaja oleks, näiteks meelepärase eelseadistatud režiimi valimiseks tuleb vajutada õige mitut nuppu ja keerata mitu korda rullikut – see on tehtav, aga kole tüütu. Õnneks on Nikoni insenerid seda ette näinud ja varustanud kaamera ka automaatse stseenituvastusega, mis sobiva pildistamisrežiimi ise tööle rakendab.

ISO saab keerata kompaktkamera jaoks uskumatu 12 800 peale – siis tehakse väiksema resolutsiooniga pilte ja nende kvaliteet on selline, mis lubab objekte tuvastada, aga ei enam. Hämaras säilitab Nikon aga detaile väga hästi.

[HINNANG]

Halb ei ole, aga me ei suuda ka leida ühtki põhjust, miks seda odavamale S620-le eelistama peaks.

[d] hinne:

Olympus mjuu 7000

● Ka Olympus armastab suumimist mitte hoovaga, nagu enamikel kaameratel, vaid kahe nupu abil. Seitsmekordne suum on kiire, ent selle täppishäällestamine keerukas, kuna väikseimgi nupuvajutus sunnib suumi suure

Kaamerasse on sisse ehitatud ka nn ilurežiim, mille abil portreepilte väidetavalt kaunimaks töödeldakse, aga meie küll kaunimaks ei saanud

hüppega edasi või tagasi liikuma. Nupud ei jäta usaldusväärset muljet, suure pöidlaga on neid ka raske vajutada.

Olympuste akusid saab laadida neid kaamerast välja võtmata, ühendades kaamera väikese adapteri abil otse seinakontakti.

Teravustamine on aeglasevõitu ja mitte alati täpne, ent õnneks üsna vaikne.

Hämaras tuleb kaamera päris hästi toime, kuigi varjualade müra häirib ka madalate ISO väärtuste juures. Sarivõtet suudab mjuu 7000 teha kuni 11 kaadrit sekundis, ent sellise kiiruse juures on piltide maksimaalseks suuruseks 3 MP. Kaamerasse on sisse ehitatud ka nn ilurežiim, mille abil portreepilte väidetavalt kaunimaks töödeldakse, aga vähemalt [digi] töötajad pool minutit kestnud protsessist küll kaunimana ei väljunud.

[HINNANG]

Keskpärase kaamera, mis ununeb niipea, kui selle käest panned, ja mis ei tee ka midagi, et kauem meeles püsida.

[d] hinne:

Sony Cyber-shot T900

● Õhuke suure puutetundliku ekraaniga kaamera, millel piksleid tavapärasest neli korda rohkem. Ekraane kõrvaltades ei ole vahe siiski nii mäekõrgune, kui arvata võiks. Sageli on pilt kaetud liikuva säbruga, mis väsitab silmi. Samuti jääb arusaamatuks, miks on nii vinge resolutsiooniga ekraanil ikoonid ja tekst ikka

Puutekraani kaudu seadistamine on algul harjumatu, ent see käib kokkuvõttes palju kiiremini kui nuppe vajutades

koledalt karvaste servadega.

Puutekraani kaudu seadistamine on algul harjumatu, ent käib kokkuvõttes oluliselt kiiremini kui nuppude abil menüüdes sobramine. Selles mõttes on T900 kindlasti visionäär. On vaid aja küsimus, millal kõikide kaamerate selg on nuppudest puhas ja kaetud suure puutekraaniga.

Pilti teeb kaamera kiirelt ja piltide vaatamine on heledalt ekraanilt väga mõnus, siin ei ole T900-le kellestki konkurenti.

Eksklusivne välimus ennustab õigesti ka kaamera hinda, paraku ei vasta sellele pilidikvaliteet, mis jätab kehvema valguse korral soovida. Ent isegi hea valgusega on kromaatilist aberratsiooni (loe: värvihäireid) ja JPG-vormingule omast läbu fotodel ebameeldivalt palju.

[HINNANG]

Edev ja kallis, aga lahinguväljal jääb häta - pildid on mürarikad ja säbrused ka madala ISO korral.

[d] hinne:

Pentax Optio W60

● Pentaxi vee-, tolmu- ja külmakindel mudel näeb välja, nagu oleks spioonifilmist tuttav meistri-mees selle käsitsi valmistanud (see on mõeldud komplimendina). Nupud on kanged, aga küllap on see hind, mida veekindluse eest

Vähese valguse käes jääb W60 kiiresti lootusetult hätta, ent kaamera omadusi arvestades leiab see kasutust ilmselt eelkõige päikeselises rannas

maksta tuleb.

Sümpaatne on võimalus valida automaatse ISO piirkond - nii saab vältida lootusetult müraseid pilte. Ja müra tekitab W60 palju. Sellest hoolimata võib ISO kruttida kuni 6400ni - tulemus meenutab pigem akvarelli kui fotot. Vähese valguse käes jääb W60 kiiresti lootusetult hätta, ent kaamera omadusi arvestades leiab see kasutust ennekõike rannas või lumel (kannatab kuni 10kraadist külma), kus valgust peaks olema piisavalt.

Setap ei maksa ka siinset nigelat hinnet südamesse võtta. Omas elemendis võib see osutada väga väärt kaaslaseks. Pead lihtsalt täpselt teadma, mida kaameralt ootad. Õnneks on W60 ka piisavalt odav, nii et aktiivsema elustiiliga pere võiks selle ostmist teiseks kaameraks kaaluda küll.

[HINNANG]

Sobiv kaamera suvel randa kaasavõtmiseks, ent igapäevaseks kasutamiseks on paremaid valikuid.

[d] hinne:

Samsung ST50

• Odav ja imetilluke kaamera, mis näeb hea välja ja millel on suure vaatenurgaga korralik ekraan.

Teravustamisega tekib probleeme: pooltel kordadel aparaat kas lahmib pilte teha, ilma

Pildid on lamedad ja mürased, värvid liiga pehmed. Õnneks on müra üsna peeneteraline ega torka pildil silma, kui seda mitte väga suurendada

et maldaks ära oodata, kui objekt korralikult fookuses on, fookustab valesti või teatab isegi kontrastsete piirkondade puhul, et ei suuda teravustada. Kõige selle juures piniseb teravustamismootor vastikult.

Pildid on lamedad ja mürased, värvid liiga pehmed. Õnneks on müra üsna peeneteraline ja kui pilti mitte ülearu suurendada, ei torka see nii väga silma. Teravat ja kontrastset detaili võib pildidelt otsima jäädagi – kõige ümber on mingi hägu või värviline halo.

Ühena vähestest on sel kaamerale olemas eestikeelne menüü, ent tõlge mõjub nii võõralt, et sunnib kiirelt mõne enamkasutatava ma keele kasuks otsustama.

Kaardile kirjutamine on aeglane, aga vaadates kaamera hinda olekski vist ülekohtune siit erilist püssi oodata.

[HINNANG]

Ilus ja odav, aga kahjuks täiesti mannetu – ei teravust, ei kontrastsust, ei ilusaid värve, vaid lihtsalt palju müra.

[d] hinne:

Nikon Coolpix S230

• Nikoni puuetundlik ekraan ei ole pildikvaliteedilt küll eriline saavutus, ent selle kaudu kaamera juhtimine on oluliselt lihtsam kui tavapärares Nikoni menüüdes seigeldes. Pääkese käes on S230 ekraan nii halvasti näh-

Õnneks on ka hind nii väike, et need, kes tillukesi nuppe ei salli ja tingimata puuetundliku ekraaniga kaamerat soovivad, annavad puudused ehk andeks

tav, et kaamera kasutamine muutub tõeliselt vaevaliseks. Ekraanilt piltide vaatamine on ebameeldiv kogemus isegi tubastes tingimustes: fotod on säbrulised ja sisse suumitud foto liigutamine sõrme abil on nt puuetundliku ekraaniga telefonidel oluliselt sujuvam.

Kaamera ise on väike ja kerge, ent pakub kõigest kolmekordset suumi. Õnneks on ka hind nii väike, et need, kes tillukesi nuppe ei salli ja tingimata puuetundliku ekraaniga kaamerat soovivad, annavad ehk puudused andeks.

Ag puudusi jagub paraku veelgi. Olgu selleks siis plastmassist statiivikeere, kaamera aeglus või piltide suur ja ebameeldivate valgete täppidega müra, mis ISO 400-st ülespoole minnes kogu kaadrit usinalt vallutama asub.

[HINNANG]

Puuetundliku, ent kehva ekraaniga kaamera, mis teeb ka üsna kesiseid pilte. Nikoni kohta kehvavõitu tulemus.

[d] hinne:

Olympus mjuu 8000 TOUGH

• Raske kaamera, aga seda põhjusega, kuna lisaks vee-, külma- ja põrutuskindlusele võib sellele peale astuda, ilma et midagi juhtuks (tingimusel, et astuja ei kaalu üle tsentneri). Lisagem siia 12 megapiksli ja optiline stabili-

Tõsi, me ei proovinud kaamera omadusi vee all, aga maismaal kasutamiseks me seda pildikvaliteeti vaadates küll soovitada ei julge

saator ning tulemuseks peaks justkui olema väga hea kaamera ... paraku aga pole. Sest pildid, mida see kaamera teeb, ei ole teravad ja sellest piisab, et nullida mis tahes muud head omadused.

Seda nukram on neid häid omadusi kaamera juurest muudkui avastada – olgu selleks siis eestikeelsed menüüd, live-histogramm, usumatult hääletu suum ning teravustamine või omapärane koputuste abil kaamera juhtimine.

Tõele au andes tuleb tunnistada, et me ei proovinud kaamera omadusi vee all, aga maismaal kasutamiseks me seda pildikvaliteeti vaadates küll soovitada ei saa. Kui sa muidugi ei ela väga vihmases piirkonnas, kus sajakilised mehed kaameratel tallata armastavad. Ja isegi siis tundub hind natuke liiga kõrge.

[HINNANG]

Karmi hinnaga karm kaamera, mis kahjuks toodab liiga pehmeid pilte. Põrutus- ja veekindel.

[d] hinne:

Mudel	Panasonic Lumix DMZ-TZ5	Nikon Coolpix S620	Canon PowerShot SX200	Panasonic Lumix DMZ-FX37	Canon Digital IXUS 110	Canon Digital IXUS 95	Sony DCS-W290	Samsung WB-500	Pentax Optio P70	Nikon Coolpix S710	Olympus mju-7000	Sony DCS-T900	Pentax Optio W60	Samsung ST-50	Nikon Coolpix S230	Olympus mju-8000 TOUGH
Müüb	Fotoluks	Fotoluks	Overall	Fotoluks	Overall	Overall	Sony Center	On/Off	Photopoint	Fotoluks	Fotoluks	Sony Center	Photopoint	On/Off	Fotoluks	Fotoluks
Hind	4790	3990	5760	4890	5990	4040	4290	3998	2990	4380	4390	5990	3990	2998	2990	5990
Megapiks- leid	9,1	12,2	12,1	10,1	12,1	10	12,1	10,2	12	14,5	12	12,1	10	12,2	10	12
Objektivi (35 mm ekv)	10x (28-280 mm)	4x (28-112 mm)	12x (28-336 mm)	5x (25-125 mm)	4x (28-112 mm)	3x (35-105 mm)	5x (28-140 mm)	10x (24-240 mm)	4x (27,5-110 mm)	3,6x (28-101 mm)	7x (37-260 mm)	4x (35-140 mm)	5x (28-140 mm)	3x (35-105 mm)	3x (35-105 mm)	3,6x (28-102 mm)
Sarjad (s)	8-1/2000	8-1/1500	15-1/3200	8-1/2000	15-1/1600	15-1/1500	2-1/1600	16-1/1500	1/4-1/1000	8-1/2000	1/4-1/2000	2-1/1000	4-1/1500	1-1/1500	2-1/1000	1/4-1/2000
Lähim teravusta- miskaugus (mm)	50	20	10	50	30	30	100	50	100	100	20	80	10	100	100	20
Video salvestami- ne (maks- maalne)	mov, 1280 x 720, 30 k/s	avi, 620 x 480, 30 k/s	mov, 1280 x 720, 30 k/s	mov, 1280 x 720, 30 k/s	mov, 1280 x 720, 30 k/s	avi, 620 x 480, 30 k/s	mpeg4, 1280 x 720, 30 k/s	mp4, 1280 x 720, 30 k/s	avi, 620 x 480, 30 k/s või 1280 x 720, 15 k/s	avi, 620 x 480, 30 k/s	wav, 640 x 480, 30 k/s	mpeg4, 1280 x 720, 30 k/s	avi, 620 x 480, 30 k/s või 1280 x 720, 15 k/s	avi, 640 x 480, 30 k/s või 1280 x 592, 20 k/s	avi, 620 x 480, 30 k/s	wav, 640 x 480, 30 k/s
Maksimaal- ne resolut- sioon	3264 x 2448	4000 x 3000	4000 x 3000	3648 x 2736	4000 x 3000	3648 x 2736	4000 x 3000	3648 x 2736	4000 x 3000	4352 x 3264	3968 x 2976	4000 x 3000	3648 x 2736	4000 x 3000	3648 x 2736	3968 x 2976
Sarivõte	2,5 k/sek	1 k/sek	0,8 k/sek	2,5 k/sek	0,8 k/sek	1,4 k/sek	0,6 k/sek	1,5 k/sek	3,6 k/sek	1,4 k/sek	kuni 11 k/sek	1,8 k/sek	1 k/sek	1 k/sek	1,2 k/sek	kuni 5 k/sek
Mälukaart	SD/SDHC, MMC, 50 MB sise	SD/SDHC, 45 MB sise	SD/SDHC, MMC	SD/SDHC, MMC, 50 MB sise	SD/SDHC, MMC	SD/SDHC, MMC	MS, 11 MB sise	SD/SDHC, MMC, 30 MB sise	SD/SDHC, 34 MB sise	SD/SDHC, 42 MB sise	xD, 16 MB sise	MS, 11 MB sise	SD/SDHC, 36 MB sise	SD/SDHC, MMC, 31 MB sise	SD/SDHC, 44 MB sise	xD, 45 MB sise
Optiline pilditsija	-	-	-	-	-	jah	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Optiline sta- bilisaator	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	-	jah	-	jah	-	-	-	-
Ekraan: tolli, piksifit	3" 460 000	2,7"	3" 230 000	2,5"	2,8"	2,5"	3" 230 400	2,7"	2,7"	3" 230 000	3" 230 000	3,5"	2,5"	2,7"	3" 230 000	2,7"
ISO	100-6400	100-6400	80-1600	100-6400	80-1600	80-1600	100-3200	80-3200	64-6400	100-12 800	64-1600	100-3200	50-6400	80-3200	80-2000	64-1600
Eestikeelne menüü	-	-	-	-	-	-	-	jah	-	-	jah	-	-	jah	-	jah
Mõõtmised (mm)	103 x 59 x 37	90 x 53 x 23	103 x 61 x 38	95 x 52 x 22	98 x 54 x 22	89 x 55 x 22	98 x 57 x 23	105 x 61 x 37	97 x 54 x 22	93 x 58 x 24	96 x 56 x 25	98 x 58 x 16	98 x 56 x 25	94 x 56 x 17	91 x 57 x 20	95 x 62 x 21
Kaal (g ilma aku ja mälu- kaardita)	214	120	220	125	145	120	145	219	110	155	132	124	125	121	115	182
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.

[digi] ütleb:

● Imed jäid nägemata ja masendus kogemata. Võidukolmikus on küll kõik väga tugevad kaamerad, aga abhetama ei pannud meid sel aastal miski. Önneks ei olnud ka totaalset läbikukkumist, mis

sundinuks mõne kaameratootaja tegevuse lõpetamiseks allkirju koguma.

Väga selgelt tuleb välja, et optilise stabilisaatorita kaameratel pole lootuski etteotsa pääseda. Önneks leiab optilisi stabilisaatoreid juba ka väga odavatest kaameratest, nii et selle olemasolu tasuks uut aparraati ostes kindlasti jälgida.

Suunim on jõudsalt kasvanud ja pare-

mad stabilisaatorid muudavad neid ka üha kasutatavamaks. Sestap võiks kolme- kordse suumiga kaameratele pisut pikemat toru eelistada küll.

Varasemad aastad on näidanud, et [digi]l testis tagaotsa jäänud kaamerad ki- puavad Eesti turult kaduma. Nii ei ole juba ammu saada Kodaki seebikaid ning hilju- ti lõpetas üks suur maaletooja Fujji kom-

paktkaamerate impordi. Ei saa just öelda, et me neid taga igatseksime. Siiski looda- me, et trend ei jätku. Esiteks oleks meil siis igavam testida ja teiseks on näiteks viimaseks jäänud Olympus hävinemis- ja hävitamiskindlal mjuu 8000-l kindlasti oma sihtgrupp olemas. Meie testisime siiski igapäevast kasutusmugavust ja sel- lisena tuleks tulemusi ka tõlgendada.

Võõrad hääled ja 3D-hooned

Selle suve trendid navigatsiooniseadmete maailmas on kohanimesid ette lugev sünteeshääl ja kolmemõõtmelised objektid kaardil. Uue hoo on sisse saanud ka mitmetasandiliste ristmike näitamine ruumilisena ning sõiduradade juhendaja.

• Viiest testitud GPSist olid kaks uustulnukad. Mio GPSi on Eesti kõrvalisemates netipoodides varemgi müüdud, aga ilmastikukindel Becker Crocodile oli täielik üllatus. Kohale juhatada oskavad osavamalt või vähem osavamalt igasugused seadmed, kuid kaart, mille põhjal seda tehakse, on kõige alus.

Niipea, kui Regio toob välja täpsema kaardi, sekundeerib talle kohe E.O.MAP, mille uuel kaardiversioonil on veel rohkem põllukraave, metsasihte ja matkaraudu. Mõlema täpsed kaardid töötavad vaid Garmin seadmetel, sellepärast saab Eestis tiirutamiseks soovitada Garminit.

Euroopa osas on olukord tasavägisem: Tomtom oli TeleAtlase eelmise aasta kaart, Beckeril eelmise aasta Navteq, Prestigiool 2008. aasta suvest pärit TeleAtlas ja Miol natuke vanem TeleAtlas.

Garminisse panime vaheldumisi uusi, tänavukevadised E.O.MAP-i ja Regio kaardid. Ilmnes huvitav nüanss: kui enamasti muutub autonavi metsas kasutuks, siis Garmin kaardid aitasid ka võsas ja kraavikaldal edasi, Nüvi 550 matkarežiim, juhendab ka teedet maastikul.

Garmini ainuvõimu kõigutab uustulnuk Becker Crocodile, mis on samuti

keskmisest ilmastikukindlam ja vastupidavam. Beckeri Navteqi kaardiga julgeks samuti seenele ja militaarmatkale minna.

Tallinnas navigeerija märkab kõigil uuematel kaartidel tuttavaid hooneid, nt on vanalinna tähtsamatest vaatamisväärsustest tehtud ruumilised 3D-mudelid ning laululava või Pirita klooster kerkivad ekraanil tee äärde, kui neist mööda sõita.

GPS pole enam hirmkallis, odavamate hinnad jäävad mõne tuhande krooni kanti ja ainult superluksid kellade-viledega edevad teejuhatajad võivad maksta rohkem. Õnneks ei tule ajad, mil kaarte tuli raske raha eest juurde osta ja kaardideta GPSid maksid varanduse, enam tagasi.

Taskukohase hinnaga saab Prestigio Geovision 430, mida me seekord ei tes-

GPS pole enam hirmkallis, odavamate hinnad jäävad mõne tuhande krooni kanti ja ainult edevamad seadmed on kallimad

tinud – pisut üle 2000 krooni. Odavam Garmin maksab 2700 krooni (Nüvi 250) ja Tomtom ONE 3 ainult 1700 krooni! Kõik nad juhatavad kohale nii hästi, kui hea kaart neil on.

Kes tahab paremat ekraani, ühenduvust mobiiliga, liiklusinfot, multimeediamängijat jne, peab ostma kallima mudeli.

Sel aastal on auto navigatsiooniseadmetes levima hakanud sünteeshääl. Miks see hea on? Ikka selleks, et juhatada kohanimesid ja huvipunkte õigesti hääldades ja et autojuht ei peaks pilku tänavalt GPSi ekraanile tõstma. Paraku pole eesti keel veel keelte valikus ja leppima peab ingliskeelse robothäälega.

Ühtegi testitud GPSi ei õnnestunud sundida eestikeelseid kohanimesid hääldama, ka rahvusvahelised kohanimed kõlalsid väga kummaliselt

Hindamisel andsime punkte füüsiliste omaduste (tugijala mugavus, nupud, ekraan), kaardi võimaluste, hääljuhtimise kvaliteedi, aku vastupidavuse ning tarkvara võimaluste eest. Seejärel arvutasime keskmise ja nii need hinded tulidki – veidi erinevad kui subjektiivselt peale vaadates oleks võinud arvata, aga ehk selle võrra õiglasemad. [4] KAIDO EINAMA

Krokodillinahkne maanteesõber

BECKER TRAFFIC ASSIST Z100 CROCODILE, Palmtek.ee, 4190 krooni

• Veidralt krobeline kestaga, suure ekraaniga üllataja sai sama hea punktisumma kui Tomtomi tippmudel, aga kuna Tomtom GO 930T maksab kõvasti rohkem, osutus võitjaks Becker. Sellel ilmastikukindlal navigatsiooniseadmel on kõva krokodillinahka imiteeriv plastkorpus, auto esiklaasi küljes hoiab seda massiivne jalg, millel ka USB- ja antennipesa. Beckeri omapäraks on Back- ehk tagasinupp, millena töötab sisselülitusnupp, kui seda lühidalt vajutada. Nii pääseb hõlpsalt keerulistest seadetest tagasi eelmisele ekraanikuvale. Kuigi paberites oli Eesti kaardi katvuseks märgitud 29%, tundus see reaalselt olevat pigem 70%, kaardigraafika näitab lisaks teedele ka loodusobjekte ja metsamassiive.

Huvitav on ka teekonnaarvutus – peale kiireima ja lühima võib valida ka optimaalseima ja lihtsaima teekonna, kui tahad näiteks keerulisi ristmikke vältida. Kaart oli linnas korrektne, kuid Tartu maanteel ei osanud Becker ära tunda mitmetasandilist ristmikku ja juhatas Assaku kandis maanteelt maha otse sillalt alla.

Eestikeelne hääl on mahe ja korrektne,

helitugevus väga hea, nii et võib ka traktoris kasutada, kui vaja. Arvutiga ühendades töötab USB-mäluna, kust saab kätte ka salvestatud teekonna, et seda näiteks Google'i kaardil vaadata. Mängud on, kellad on, pilte, filme ja muusikat saab mängida, lisaks leiab reisitarkvarasid näiteks rõivasuuruste ümberarvestamiseks jne – seega midagi ka edevamate lisavidinate tahtjale ja seda üsna soodsa hinna eest.

[HINNANG]

Soodsa hinnaga, valmis leidma ka lihtsaimat teekonda. Ilmastikukindel, paljude lisadega meeldiv uustulnuk.

[d] hinne:

Plekkvelgedel Mercedes

TOMTOM GO 930 TRAFFIC, Elion, 6990 krooni

• Tomtom kutsus enne jõule pressirahva kokku ja teatas, et TeleAtlas teeb neile 100% katvusega Eesti kaardi. Mais saadud navigatsiooniseadmes aga oli veel endiselt 72% katvusega kaart. Kuid kohe-kohe pidavat tulema ka ülitäpne. Tomtom siiski maastikku eriti ei näita, põhirõhk on teedel. Imelik tundub tippmudelil kipakas jalg – see pole kunagi hiilanud esiklaasil püsimisega ja konstruktsioonimuutusi polnud ka seekord.

Kaasavara on tippmudelil siiski väga rikkalik, teistest peajagu üle. Olemas on kõik, mida oskad GPSilt tahta: pult, kontoridokk, Bluetooth, telefoni vabakäerežiim, FM-saatja hääle saatmiseks autoraadiosse (mõnedes riikides keelatud), multimeedia, audioraamatud, internetiühendus, kaardiparandused jne.

Tomtomi kaarditugi on vaatamata skemaatilisele kaardigraafikale tugev. Võib endale laadida teiste kasutajate tehtud kaardiparandusi, võib neid ise teistele saata, võib käsitsi kaarti parandada või tõmmata kaardile ülekatte, näiteks satelliidipildi või mõne ajaloolise kaardi. IQ Routes arvestab veel ajaloolise liiklusinfoga ja juhendab vastavalt sellele.

Eestikeelset juhendavat häält seadmes kohe pole, kuid tarkvaraga Tomtom Home saab selle paigaldada tasuta.

Kuna aku kestab viis tundi, siis julgeb Tomtomi autost kaasa võtta ka lühikesele jalgsimatkale, kuid maastikul pole temaga palju teha. Seadmes oli vana kaart ja seetõttu tegi ta ka vigu – näiteks ei osanud Tallinnas Kunderi tänavalt Laagna tee juhendada kaardil oleva teekatkestuse pärast.

[HINNANG]

Selge ja lihtne ekraan, võib valida, milliseid näite näha tahad, kaart võiks olla detailsem.

[d] hinne:

Kartograafid abistavad võidu

GARMIN NÜVI 550, GPS Eesti OÜ, 4950 krooni

• Garmin on Eesti kartograafide lemmik. Regio ja E.O.MAP teevad sellele tootjale võidu häid kaarte ning Eesti ja Baltimaade osas pole teistel Garminile suurt midagi vastu panna. Nüvi 550 on aga muuski osas huvitav: tegemist on esimese ilmastikukindlas korpuses universaal-GPSiga, mis mõeldud nii auto-, moto- kui jalgsimatkahuvilisele reisijale.

Tarkvaras on tagasi matkanavigatsioon, kus ei jälgita enam teed, vaid saab valida ka juhendamise linnulennult. Garmin toetab veel geopeitust ning Wherigo asukohapõhiseid mängu.

Garmini jalg on kipakas, kuid püsib esiklaasil siiski kindlamalt kui Tomtom'i jalg. Eestikeelne hääl on muutumatuna kõlanud juba algusaegadest, juhendab veidi katkendlikult, aga kui mitut pöörangut järjest pole, siis saab aru küll. Aku kestab 8 tundi ja see on ka tösi – olime Pakri poolsaarel jalgsimatkal terve päeva ning Nüvil oli öhtuni pilt ees. Halb on vaid see, et puuetundlik ekraan reageerib taskus vajutustele.

Arvutiga ühendades saab GPSist ka lisatarkvarata teekonna kätte, et pärast läbitud

teed vaadata. Nuriseda võiks väikese ja kehva graafikaga ekraani üle – Regio ja E.O.MAP-i rikkalikud kaardid tundusid kohati kuidagi laialimääritud ja hägusad. Samas on see GPS piisavalt kompaktne, et seda taskus kaasas vedada, seega hea matkamehe abiline.

Garmini kasutajaliides on minimalistlik ja mõnele jääb võib-olla väheks neist paarist näidust, mida Garmin kaardi kõrval kuvab.

[HINNANG]

Parim matkamiseks Eestis, kompaktne ja ilmastikukindel, kuid kehavõitu ekraaniga.

[d] hinne:

Kõike saab kruttida

PRESTIGIO GEOVISION 450, Asbis, 3809 krooni

• Kui tuua paralleele arvutimaailmast, siis Prestigio on nagu arvutikasutaja Linux. Kõike saab sättida, kruttida ja seadistada. Ekraanile võib manada palju infot, aga see on kribukirjas – rappuvas autos saab lugemisega peavalu.

See, kellele ei meeldi GPSi viimasel hetkel kostvad röögatused, et keera siit paremale, saab vastavalt skaalalt panna seadme varem reageerima. Samuti on lisaseadeid teekonna arvutamiseks. Prestigio pakub ainsana tubast seinakontakti ühendatavat akulaadijat. Hea pikk kahe liigesega jalg hoiab seadme sobivas asendis, keeratavast nupust käib iminapa vabastamine ülimugavalt.

TeleAtlase kaart oli küll pärit augustist 2008, kuid kasutatav levinud iGo tarkvara lubab oletada, et peagi saabub ka Baltimaade kohta uus ja parem kaart. Maastikku on kaardil vähe, aga teed on selged ja põhjalikud. Prestigio eksis samamoodi nagu Tomtom – neil ju sama kaardipõhi. USB-mäluna toimivast Prestigiost leidsime pärast retke ka faili läbitud teekonna jäljega, mida saab hiljem mõnel kaardil vaadata.

Kurta võib Prestigio kehva aku üle. See peab paberite järgi vastu kolm tundi, tege-likkuses aga veel vähem. Pikem matk autost eemal tuleb unustada või peab hankima lisaks ühe käsi-GPSi.

Prestigio on kiire, ei jää hätta ka tihedas teedevõrgus, räägib puhtas eesti keeles ja sobib ka rekkamehele – selleks on hea massiivne ja pika liigesega jalg ning menüüdest leiab navigatsioonirežiimi veoautole.

[HINNANG]

Sobib neile, kes tahavad kõike kontrollida – seadetest saab määrata mida iganes. Hea odav pealegi.

[d] hinne:

Räägib ja näitab nagu robot

MIO MOOV 580 EUROPE PLUS, MarkIT, 5230 krooni

• Küberneetilise karuna näiv ja käituv Mio on Eestis suhteliselt vähetuntud. Ekraanigraafika on harjumatu lakooniline, kuid kasutaja saab seadistada ekraani näitama seda, mida vaja. Jalg on lihtne ja mitte eriti kindel (kukkus paar korda alla). USB-kaablit on jala vahelt väga ebamugav ühendada ja lahti võtta.

Mio omapärane kaardigraafika muudab ristmikud turistikaardilikuks, kus kõik teed on peenikesed triibud. Suureks plussiks on see, et eesootavat ristmikku ei näidata eraldi skeemina, nagu teistel GPSidel, vaid väikeses aknakeses kuvatakse suurendus reaalsest kaardist, kus ristmik näha. See annab kohe selge ettekujutuse, kuhu vaja edasi pöörata.

Eestikeelne üsna korrektse hääldusega hääli oli Miol olemas, kuid seekord proovisime sünteeshääli, lastes robotil juhatada. Kangetaelselt jättis tekstist-kõneks sünteeshääli eestikeelsed tänavanimed nimetamata. Kõne kvaliteet oli robothääle kohta väga hea.

Mio aku kestis sama vähe aega kui Prestigiol, pidades vaevu paar tundi vastu. Arvutiga ühendamises sai GPSist muud andmed kätte nagu tavaliselt mälu pulgalt, kuid salvestatud

teekonnajälge sealt leida ei õnnestunud. Üks Mio Moovi huvitav funktsioon on Flickrist asukohapõhiste piltide otsimine ja nende GPSi saatmine. Hiljem saab navigatsiooniseadme panna fotode järgi kohale juhendama. Eriti palju võib sellest abi olla mõnes Aasia riigis, kus hieroglüüfides tänavanimedest sotti ei saa, küll aga peaks teekond selgeks saama, kui valida sihtkohaks mõni tempel või monument näiteks pildi järgi.

[HINNANG]

Harjumatu kaardigraafika, huvitavad lisafunktsioonid, kuid kohati veidi arusaamatu loogika.

[d] hinne:

[TULEMUSED]

1

Becker Traffic Assist Z100 Crocodile

Harjuge veidi ebatavalise loogikaga ja see vastupidav igasse olukorda sobiv GPS hakkab teile meeldima.

2

Tomtom GO 930 Traffic

Tuntud tegija tippmudel, lisasid kuhjaga igale maitsele.

3

Garmin Nüvi 550

Parimad kaardid, ilmastikukindel korpus – sobib nii tsikli- kui rekkamehele.

[digi] ütleb:

• Kui oleksime emotsioonidest lähtunud, oleks ehk võitjaks tulnud Garmin. Paraku andis testitabeli numbrite kokkulöömine teise tulemuse.

Nüüd, tagantjärele mõeldes, ei olegi Beckeri võit ju tegelikult teenimatu – ehk ki uue asjaga harjumine võttis rohkem aega kui vanade tuttavate Garmini, Tomtom'i ja Prestigioga, mida ka aasta tagasi testisime, töötas Becker tõesti lihtsalt ja loogiliselt.

Mioga oli juba raskem harjuda, kuna selle seadme loogika ei läinud testijate arusaamadega alati kokku.

Miolt oleks teistel aga õppida seda, et ees ootavat ristmikku on hea näidata kaardisuurendusena, annab see ju koos ümbritsevate asjadega parema ettekujutuse, kuhu pöörata.

Kuna antud hindend ei pruugi kokku langeda kõigi kasutajate vajadustega, siis ütleme lühidalt ära ka kõigi n-õ alagruppide võitjad: parim korpus ja konst-

Parim korpus on Beckeril ja Prestigiol, parimad kaardid Garminil, parim hääljuhatamine Tomtomil ja Beckeril, parim aku Garminil ning parim multimeedia ja lisad Tomtomil. Vali, mis sulle oluline on

ruktsoon – Becker ja Prestigio, parimad kaardid – Garmin, parim hääljuhendaja – Tomtom ja Becker, parim aku – Garmin, parim multimeedia ja lisad – Tomtom.

Stuudio kaameras.

Uus E-30. Sinu kaasaskantav stuudio.

- Loomingulisus: loovfiltrid, korduvsäritus ja Live View funktsiooniga pööratav LCD ekraan ■
- Pildikvaliteet: 12,3 Megapikseliga Live MOS sensor ja kerosse integreeritud stabilisaator ■
- Kiirus: 11-punktiga kaheteljeline AF-süsteem ja seeriavõtted kuni 5 võtet sekundis ■

Discover your world. www.olympus.ee

Loovfilter: pehme fookus

Loovfilter: teraline film

Kvaliteetne
optika.
Suurepäraseid
tulemusi.

OLYMPUS

Your Vision, Our Future

KUIDAS...

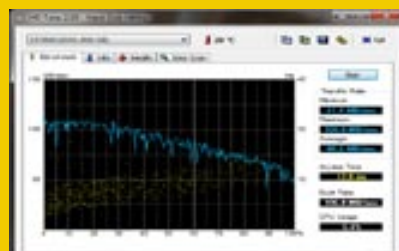
HAARA OMA TEHNIKAL SARVIST!

Kuidas pildistada kosmost? **3. OSA**

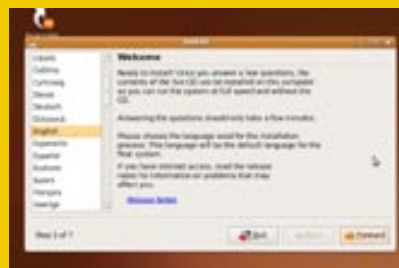
LK 58

ARVUTI

Kuidas arvuti jõudlust testida?

LK 54

Kuidas installida Ubuntu?

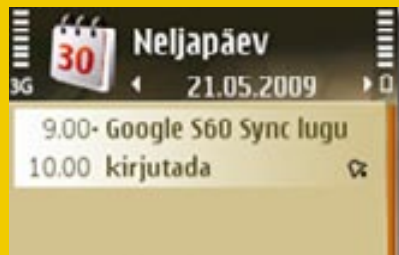
LK 56

Kuidas ühendada kahte kuvarit?

LK 57

MOBIILTELEFON

Kuidas Google'it oma Nokia nutitelefoni sünkroonida?

LK 62

FPS: 54

KUIDAS...

arvuti jõudlust testida

«Minu arvuti on vingem kui sul!» – «Ei ole, minu oma vingem!»

Mis siin ikka karjuda ja vaielda. Mõõdame üle. Kelle arvuti paremaid tulemusi näitab, ongi kõvem mees.

1.

Milleks üldse mõõta?

Esmapilgul võib tunduda, et arvuti jõudluse mõõtmine on noorte mehepoegade ärplemine. Mis vahet seal on, kelle arvuti on kiirem või võimsam, peaasi et töö saab tehtud, eks? Jah ja ei.

Jah, sest tõesti on üksikute jõudlusprotsentide tagaajamine üsna narr tegevus, millest tihti peale reaalselt kasu ei ole ja mis annab ainult õiguse sõbra ees hoobelda.

Ei, sest jõudluse mõõtmine ja punktide võrdlemine aitab paremini hinnata arvuti tööd ja võrrelda seda, kas mõne riistvarakomponendi väljavahetamine ka üldse mingit kasu kaasa toõi. Näiteks enne uue graafikakaardi ostmist on kasulik võrrelda oma praeguse arvuti jõudlustulemust teise samasuguse arvuti omaga, millel on teine graafikaart. See annab sulle aimu, kui suur oodatav kasu

oleks. 10-15% jõudluse kasvu pärast ei ole sul mõtet ju uut riistvara ostma hakata?

Teine põhjus, milleks jõudlusteste tehakse, on arvutikomponentide mitmekülgne koormamine. Kuigi koormustestid on omaette kategooria, on jõudlustestid head esmased testimisvahendid veendumaks, et arvuti töötab korralikult. Kui näiteks mälu on vigane või kui graafikakaardi draiverid ei ole päris stabiilsed, tuleb see tõenäoliselt jõudlustesti käigus välja.

2.

Enne testimist

Selleks, et test mõõdaks arvuti puhast jõudlust, on mõistlik testimise ajaks keelata kõikvõimalike lisaprogrammide töö, mis võivad arvutit koormata. Näiteks kui testimise ajal otsustab viirustõrje hakata ketast üle kontrollima või kui oled unus-

tanud taustal tööle mõne *bittorrent*'i kliendi, rõõvivad need arvuti mälu ja protsessoriaega ning testitulemus ei vasta tegelikkusele.

Seega, sulge kõik programmid, mis tingimata ei pea töötama. Ära piirdu ainult avatud rakenduste sulgemisega, vaid sulge ka süsteemisalves passivad programmid, need on tihti peale need kõige suuremad mälu rõõvid, eriti seetõttu, et neid kipub sinna kogunema üpris palju.

3.

Millist testi kasutada?

Kui räägitakse jõudlustestidest, siis räägivad õhinas arvutikutid põlevil silmil peamiselt 3D-graafika jõudluse mõõtmisele orienteeritud testidest, aga kui sind mängud ei huvita, siis pole sul säärase testidega midagi peale hakata. Ei tasu meelt heita, leidub ka teisi teste, millega oma arvutit

naabri omaga võrrelda. Enamus tasuta saada-olevatest programmist testivad vaid üksik-kohte, kuid on ka mõned erandid.

Jõudlustestid võib jagada kaheks: sünteetilised ja rakendustestid.

Sünteetilised testid, nagu nimigi ütleb, teostavad mingeid kindlaid, lihtsalt mõõdetavaid arvutusi, kuid mida puhtal kujul reaalses kasutuses praktiliselt ei esine. Rakendustestid imiteerivad reaalsete rakenduste käitumist, olgu selleks siis kontoritarkvara või 3D-mängud.

Sünteetilisteks testideks on näiteks Dhrystone ja Whetstone, rakendustestid on tavajärgelised testikomplektid, näiteks PCMark, mis kasutab mitmeid süsteemis olevaid rakendusi, püüdes mõõta nende reaalsed jõudlust. Täpsemalt võrreldavad on alati sünteetilised testid, kuid parema ettekujutluse üldjõudlusest annavad vaid rakendustestid.

4. Clibench annab ülevaate

Clibench on üpris vana, aga senimaani üpris kasulik väike programm, mis võimaldab saada kiire ülevaate arvuti jõudlusest. Kuna Clibenchil ametlikku veebilehte enam pole, otsi programmi veebist märksõnade "clibench 0.717" järgi. Pärast programmi allalaadimist võid sa selle kohe käivitada, installida pole tarvis.

Clibenchi aken on spartalik, pole ühtegi nuppu, millel klõpsata. Testide käivitamiseks vali menüüst *Test* valik *Select all CPU tests*. Peale protsessoritestide valitakse niimoodi ka mälu kiiruse test.

Samuti märgi alammenüüs *Disk throughput* kõvakettad, millele andmevahetuskirust soovid mõõta. Sul on mõtet märkida ainult füüsiliselt erinevaid kettad, ühe ja sama ketta erinevaid partitsioone annavad sulle sarnase tulemuse.

Klõpsates menüüs *Test* käsku *Run selected tests*, avaneb aken, kuhu saad sisestada oma arvuti andmed. See pole kohustuslik, aga see võimaldab sul pärast testitulemusi salvestada ja sõbra omadega võrrelda. Võrreldavate tulemuste saavutamiseks jälgi, et sisestad esimesse lahtrisse *# of threads to run* iga arvuti puhul õige numbrid.

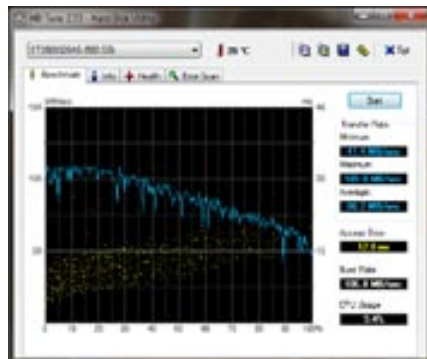
Kui sul on kahetuumaline protsessor, võid sinna sisestada 2, aga sel juhul pead sa võrreldava arvuti puhul, kui sel on samuti kahe-

tuumaline protsessor, sinna panema numbrid 2, mitte 1.

Kahe arvuti võrdlemiseks salvesta kumma-ki arvuti tulemused faili, ava seejärel üks ja vali menüüst *Fail* käsk *Compare* ning sa saad ette näidata teise arvuti tulemuste faili.

Mida tulemustest vaadata? Esimesed kuus tulemust näitavad protsessori jõudlust erinevate sünteetiliste testide järgi. Nendel numbritel pole reaalsust, need on kasulikud ainult teise arvuti või protsessoriga võrdlemiseks.

Rida *Memory throughput* näitab põhimälu andmevahetuskirust. Mida suurem number, seda kiiremini saab rakendus mälust andmeid kätte. Sõltuvalt Clibenchi loogikast sõltub see number testimiseks märgitud lõimede (väli *# of threads*) arvust. Näiteks kahetuumalise protsessori puhul on vahe ühe ja kahe lõime kasutamisel kahekordne. Alumises osas näed kõvaketta lugemis- ja kirjutamiskiirust.

5. Kõvaketta testimiseks HDTune

Laadi veebilehelt hdtune.com alla isiklikuks kasutamiseks tasuta mõeldud programmiversioon. Pro-versioon pakub mitmeid lisavõimalusi, nagu näiteks ketta kirjutuskiiruse mõõtmine, ent see maksab 35 dollarit. Ülevaate kõvaketta andmevahetuskirusest saad ka tasuta versiooniga. Reeglina on tavapärase kõvakettaste lugemis- ja kirjutuskiirus omavahel seotud: kui uus kõvaketas loeb andmeid kiiremini, siis ta ka kirjutab neid kiiremini, seega saad jõudluse muutusi ikkagi jälgida.

Installeeri programm ja käivita. Lihtsaks võrdluseks pole sul vaja seadistusi muuta, vajuta vaid nuppu *Start* ja ülejäänud teeb programm ise. Edasijõudnud kasutajad võivad tahta muuta seadistuste alt kettalt lugemise testimiseks kasutatavate andmeplakkide suurust, vähimisi on selleks 64 KB.

Tulemustes on jaotises *Transfer rate* kirjas su arvuti kõvaketta andmete minimaalne, maksimaalne ja keskmine lugemiskiirus. Mida suuremad numbrid, seda kiiremini saavad programmid kõvakettalt andmeid kätte. Kõvaketta kiirus ei ole mängude jaoks just kõige olulisem, kuid süsteemi üldine särtsakus sõltub väga kõvaketta kiirusest.

Väljal *Access time* on kirjas andmete ot-

singukiirus. See on aeg, mis kulub ajast, kui kõvakettalt andmeid küsitakse, ajani, millal kõvaketas need programmile edastab. Mida väiksem number, seda parem.

6. 3DMark

Programmid 3DMark O3 ja 3DMark O6 on saanud sisuliselt 3D jõudluse mõõtmise standardiks. Samast tootesarjast on olemas ka 3DMark O5 ja 3DMark Vantage, aga need pole nii laialt levinud.

Põhjuseks see, et nõrgemate graafika-kaartidega arvutite puhul on mõttekam kasutada 3DMark O3, sest uemad annavad nii väikesi skoorid, et kõik nõrgad kaardid kukuvad tulemuste poolest ühte ja samasse vahemikku, mis teeb võrdlemise raskeks. 3DMark O6 on sobilik vingema riistvara testimiseks ja 3DMark Vantage on mõeldud eranditult ainult DirectX 10 toega riistvara testimiseks.

Alla laadida saab programme aadressilt futuremark.com. Kõikidest programmist on saadaval tasuta lihtversioon ja tasuline Pro-versioon.

Tasuta versioonides on puudu graafika-kaardi täpsemate võimaluste test, on vaid üldised jõudlustestid. Kui sa oled tõsine huviline ja niikuinii ostad endale iga poole aasta tagant uue graafika-kaardi, siis tasub sul kindlasti osta ka programmide täisversioonid, nendega saad oma riistvara võimalustest palju parema ülevaate.

Tasulise versiooni puhul saad sa nupu *Select* alt valida testid, mida käivitada, tasuta programmi puhul mitte. Sellegipoolest annab ka tasuta versioon piisavalt täpse tulemuse selleks, et saaksid seda teistega võrrelda.

3DMark annab süsteemi kogujõudluse skoori, sellesse on juba sisse arvestatud nii protsessori kui graafika-kaardi jõudlus. Mida suurem number, seda parema mängujõudlusega arvuti on.

Kuna 3DMarki hinnang on väga tugevalt kallutatud puhtalt graafika-kaardi jõudluse poole, ei tähenda väike number mitte nõrka arvutit, vaid nõrka graafika-kaarti. Väga madala skooriga arvuti võib kõige muu jaoks olla isegi väga võimekas, aga see ei sobi mängimiseks.

Lisaks on eraldi välja toodud SM2.0 ja SM3.0 (Shader Model) skoorid, mis vastavalt kajastavad mitte ainult graafika-kaardi toorest numbrilise jõudlust, vaid ka võimekust esitada mitmesuguseid eriefekte. Samuti näitab 3DMark protsessori jõudlust, kuid see number on loomulikult võrreldav vaid teise arvuti sama versiooni 3DMarki skooriga.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

installida Ubuntu

Eelmises numbris lubasime, et teeme algust Ubuntu installimise õpetusega ja siin ta ongi. See on juhend lihtsamaks juhuks, kui sul pole erinõudmisi, aga paljudele meie lugejatele peaks see sobima.

1.

Hangi Ubuntu

Esimese asjana enne Ubuntu installimist on vaja Ubuntu hankida. Loogiline, eks. Seega, suuna oma brauser aadressile www.ubuntu.com ning laadi alla viimane versioon, 9.04. Selle tulemusena on sul arvutis üks päris mitmegabaidine ISO-fail.

2.

Kirjuta ISO plaadile

Otsi tühi DVD-toorik ning kirjuta saadud ISO-fail tõmmisena plaadile. Selleks võid kasutada oma lemmik DVD-programmi või tasuta Deep Burnerit (www.deepburner.com) või ka tasuta ISO Burnerit (www.ntfs.com/iso-burning.htm).

3.

Restart!

Jäta plaat DVD-seadmesse ja taaskäivita arvuti DVD-plaadilt. Kuidas seda täpselt teha, on arvutite puhul erinev, aga üldiselt peab BIOSist määrama, et esimene käivitusvalik oleks optiline seade, mitte kõvaketas.

4.

Esimene valik

Kui kõik hästi läheb, näed sellist pilti ja pead tegema valiku. Tark oleks võtta kõige esimene valik ehk panna Ubuntu plaadilt käima, ilma et arvutisse esialgu üldse midagi installitaks. Vali see, vajuta des Enter, ning jää ootama.

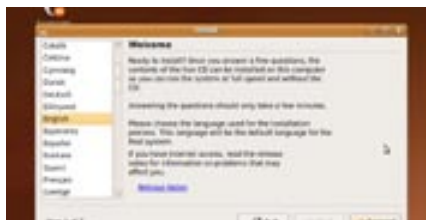
5.

Ja ongi Ubuntu!

Mõne aja pärast peaks sulle avanema Ubuntu töölaud. Tegu

on täiesti töökorras Ubuntu, mis aga ei salvesta seadistusi ega faile, nii et sellega võid katsetada, palju aga soovid. Kui midagi nässu läheb, tee aga restart ja kõik on nii nagu enne. Ainult vaata, et sa oma olemasoleva kõvaketta faile ei puutuks, neid tagasi ei saa.

6.

Installime!

Töölaua on ka ikoon Install ning see tulekski nüüd käivitada. Veidi ootamist ning seejärel pead valima keele, ajatsooni ning klaviatuuripaigutuse.

7.

Kuhu?

Esimene tõeliselt oluline küsimus on aga see, kuhu Ubuntu installida. Siin ei saa me sulle konkreetset nõu anda, aga kui sa soovid oma Windowsi ning vana kõvaketta faile alles jätta, oleks kõige parem, kui sul oleks arvutis vaba teine kõvaketas või vähemalt partitsioon. Nii saaksid ka Window-

si paralleelselt edasi kasutada. Kui sul on vaba ketas, vali *Use the entire disk*. Seesama valik aitab ka siis, kui sul on kõvakettal Windows, aga sa oled nõus, et Windows ning kõik dokumendid, fotod jne kustutatakse ja Ubuntu installitakse puhtale platsile. Kui aga tunned end arvutiasjanduses veidi kindlamini, võid valida *Specify partitions manually* ning käsitsi näiteks olemasolevat Windowsi-partitsiooni vähendada, tekitada uue partitsiooni Ubuntu jaoks ja installida ta sinna. Mina oma sülearvutis nii tegin ja kõik töötas ilusti, aga selle valikuga võid paari vale klõpsuga ka oma failidest igaveseks ilma jääda.

8.

Kes sa oled?

Installimise lõpetuseks küsib Ubuntu veel su nime, tulevase Ubuntu-konto parooli ning arvuti nime võrgus. Sisesta need, nagu soovid, ja läheme edasi. Järgmiseks on veel võimalik paluda Ubuntu Windowsist dokumendid ja seaded üle tuua. Seda võid sa proovida, aga pole sada protsenti kindel, et ta kõik su seaded, dokumendid, e-posti jne ikka üles leiab, nii et lootma sellele valikule jääda ei saa.

9.

Paus, 15 minutit

Nüüd hakkab Ubuntu faile kopeerima ja sul ei jäägi muud üle kui oodata. Kui kõik valmis, peab arvuti taaskäivitama (võta DVD nüüd seadmest välja) ning olenevalt sellest, kuidas ja kuhu sa Ubuntu installida otsustasid, tekib taaskäivitamisel menüü, mis lubab valida Ubuntu ja Windowsi vahel, või läheb Ubuntu kohe ise käima. Igatahes, sisesta Ubuntu oma enne valitud kasutajanimi ja parool ning oledki Linux-maailmas. Palju õnne! Järgmisel kuul vaatame, millised on esimesed sammud pärast Ubuntu installimise lõppu.

HENRIK ROONEMAA

KUIDAS...

ühendada kahte kuvarit

Raske aja säästunipp number 24: ära osta uut suuremat kuvarit, vaid osta vanale lisaks teine, odavam kuvar. Kaks on igal juhul parem kui üks. Sul on kolmandiku võrra suurema töölaua asemel hoobilt kohe tervenisti kaks korda suurem ekraaniala.

1. Milleks mulle teine kuvar?

Kui kõik aknad ei mahu enam su väikesele kuvarile ära, siis saad sa osa neist lohistada teise kuvari peale. Kui sa tahad näiteks täisekraanil filmi vaadata või mängida, saad sa teise kuvari peal samal ajal töös hoida sulle vajalikke programme, et neil silma peal hoida. Nii saad näiteks mängu kaardi või juhised mänguga samal ajal lahti hoida. Mugav, kas pole?

2. Kas mu arvuti on selleks sobilik?

Hea uudis on see, et peale teise kuvari hankimise pole sul võib-olla vaja lisakulutusi teha. Lauaarvuti puhul on kahe kuvari ühendamise eelduseks kaks graafikaliidet, see välistab juba eos levinumad integreeritud graafikakaardiga arvutid. Üksikutele emaplaadile integreeritud graafikakaardidel on kaks väljundit, tavaliselt on üks neist analoog-VGA ja teine DVI, kuid enamikul on kas üks või teine. Ent tavaliselt on poes müüdatutel graafikakaardidel juba vähemalt kaks liidet. Kui sul on arvutis vähegi uuem 3D-kaart, võib sul tõenäoliselt olla ka juba olemas võimalus teise kuvari ühendamiseks.

3. Millist kuvarit valida?

Kõige parem on valida praegusele kuvarile võimalikult sarnase suuruse ja resolutsiooniga kuvar. Seda selleks, et sa ei peaks ühe pealt teisele vaadates pilku ümber harjutama. Tähesuurus, pildi heledus ja värviesitus olgu võimalikult sarnased, see tagab kõige mõnusama elamuse. Kui kavatset kuvarid asetada kõrvuti lauale, olgu neid võimalik asetada samale kõrgusele.

4. Ühenda kuvarid graafikakaardiga

Ühenda kaablid graafikakaardi

liidestega, kuid ära neid veel kinni kruvi. Seda sellepärast, et üks neist liidestest on esmane, see, mille peale Windows käivitamise ajal pilti kuvab ja kuhu luuakse peamine töölauad. Kui sul on eelistusi, näiteks soovid, et selleks on parem- või vasakpoolne kuvar, siis saad kaableid vahetades neid ümber tõsta. Windows eeldab, et esmane kuvar on vasakpoolne ja teine parempoolne, ning hiirekursoriga saab vaikimisi sõita välja ekraani paremast servast, mitte vasakust.

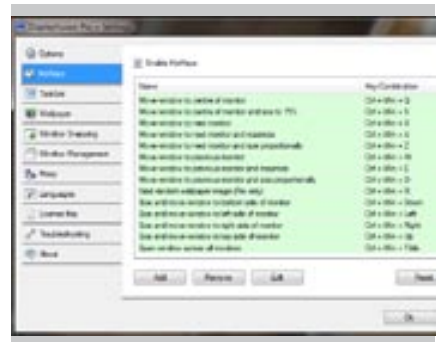

5. Seadista õigesti

Kui riistvara on korras, ei ole Windowsil kahe kuvari äratundmisega probleemi. Probleem võib olla nende õigesti töölesaamisega. Windows XP korral on sul mugavam seadistada pigem graafikaardi draiveritega kui Windowsi enda vahenditega. Näiteks NVIDIA graafikaardi puhul on sul võimalik valida mitme režiimi vahel: Clone ehk kloonitud ekraanipilt, Horizontal/vertical span ehk üle kahe kuvari ulatuv üks ja seesama töölauad ja Dualview ehk sõltumatu töölauad.

Esimesel neist pole eriti mõtet, see ei anna ruumi juurde, teine on ebamugav, sest siis on sul tegumiriba poolik, ainult Dualview annab võimaluse käivitada ühel kuvaril täisekraanil programm ja teisel samal ajal midagi muud teha. Samuti ei tööta kõik kasulikud lisaprogrammid venitatud töölaua režiimis, vaid eeldavad, et kuvarid on seatud sõltumatusse, Dualview' režiimi.

Nipp: Windowsi ekraanisätete paneelil saad sa kuvarite ikoone lohistada sulle sobivasse järjekorda.

6. Funktsionaalsus tuleb juurde hankida

Aknaid saad sa kuvarite vahel lohistada ja programmid, mis jätavad oma asukoha meelde, käivituvad järgmiselgi korral just kohe õige töölaua peal, kuid väga paljut muud sa Windowsi enda vahenditega teha ei saa. Näiteks ei kuva Windows Dualview' režiimis teisele kuvarile tegumiriba ning akende lohistamiseks pead sa tingimata kasutama hiirt. Kas aga poleks palju mugavam aknaid mõne kiirklahvi abil ekraanide vahel liigutada?

Kahe ekraaniga mugavaks töötamiseks võid sa tahta kasutada üht järgmistest programmideist: UltraMon (realtimesoft.com/ultramon), MultiMonitor Taskbar (mediachance.com/free/multimon.htm) või Displayfusion (binaryfortress.com/displayfusion/). Neist kõik töötavad ka Windows 7 RC all, kuid ainult Ultramon saab enam-vähem viisakalt hakkama visuaalsete laadide kasutamisega lisategumiribal. Samuti on Ultramon kõige paremini seadistatav.

Paraku on kõik programmid tasuta, kuigi saada on prooviversioonid. Ent miks mitte osta selle raha eest, mis sul suurema kuvari ostmisest üle jäi, hoopis üks neist kasulikest programmideist? [d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

3. OSA

pildistada kosmost

Kui sarja esimene artikkel käsitles andmete kogumist ja teine andis ülevaate lihtsamate vahenditega taeva pildistamisest, siis seekord õpime loogilise jätkuna seda, kuidas fotoaparaati kõige lihtsamalt teleskoobiga ühendada.

1.

Teleskoobil ja heal teleskoobil on vahe

Läbi teleskoobi pildistamiseks on arusaadavalt vaja teleskoopi. Hea uudis on see, et läbi igasuguse teleskoobi on võimalik ühel või teisel viisil pildistada. Eufoorias ülekuumenemise vältimiseks tuleb aga märkida, et maailma mastaabis väga heade piltide saamiseks on vaja ka väga hea kvaliteediga teleskoopi ning need ei ole just odavad.

2.

Vilet pole vaja, kella küll

Lihtsaimal juhul saab pilti teha ka ilma kellamehhanismiga teleskoobiga, kuid nii jäädvustatavate objektide hulk on üles loetav saekaatri mehe ühe käe sõrmedel. Taeva pildistamiseks sobiv teleskoop peaks sestap reeglina olema varustatud kellamehhanismiga.

3.

Milline monteerimine valida

Pika säriajaga (üle mõne minuti) piltide tegemisel peaks teleskoobi monteerimine olema ekvaatoriline, st telg, mille ümber pöörates teleskoop liigub ida-lääne sihis, peaks olema võimalikult täpselt taevapoolusele suunatud. Vaid Päikese, Kuu või planeetide pildistamisel (lühikesed säriajad) ei ole ekvaatoriline monteerimine eriti oluline

ja väga levinud asimutaalse monteerimisega teleskoobid (Dobsoni monteerimisega peegelteleskoobid, väga paljud lääts-pegelteleskoobid, lihtsamad läätsteleskoobid) on kenasti kasutatavad.

4.

Tähed – kaarega või ilma

Miks asimutaalne monteerimine ekvaatorilisest kõlvem on – mõlemad jälgivad ju tähti? Ekvaatorilise monteerimisega korral vaatevälja ei pöördu, asimutaalse monteerimisega korral aga jääb küll vaatevälja keskpunkt paigale, kuid kõik teised tähed joonistuvad selle ümber kaare. Mida pikem säriajaga, seda pikem on ka kaar.

5.

Fotokat saab kasutada mitmeti

Teleskoobiga tekitatava kujutise registreerimiseks on vaja fotoaparaati, veebikaamerat või CCD-kaamerat. Kuigi vahel õnnestub täitsa häid pilte teha ka mobiiltelefoni ning «seebikarpidega», avab lihtsaimgi peegelkaamera palju laiemad võimalused. Seda on võimalik kinnitada teleskoobi peale ja

kasutada teleskoopi gideerimiseks ehk mõne tähe suhtes väga täpselt paigal hoidmiseks. Samuti saab peegelkaamera panna peafookusse (nii et teleskoop muutub suureks objektiviiviks) või hoopis kaamera koos oma objektiviiviga läbi teleskoobi okulaari vaatama. Ka on peegelkaameratele tehtud väga palju kasulikke lisaseadmeid.

6.

Millist kaamerat valida?

Kui küsimus on taeva pildistamisest, siis toodavad parimaid kaameraid Canon ja Pentax, kusjuures Canon juhib tugevalt. Mis siis teiste toodangul viga? Mõnel on sensori müra niivõrd suur, et pika säriajaga piltide tegemine muutub mõttetuks. Samuti petavad paljud kaameratootjad kasutajat, justkui lubades RAW-vormingut ehk sensorist maha loetud töötlemata infot. Pika säriajaga astrofotograafias on see kohustuslik – seda kasutatakse just selleks, et saaks pilte kalibreerida, nii nagu sarja esimesest loost lugeda võis. Näiteks Nikoni muidu väga head kaamerad filtreerivad sensorilt loetud infot enne RAW-failiks salvestamist ning hävitavad sellega nõrgemate tähtede kujutised.

7.

Vaatame fotokaga teleskoopi

Kui varustus olemas, on aeg pildistama asuda. Alustame kõige lihtsamast võimalusest: fotoaparaat läbi teleskoobi okulaari piilumas. Sellist meetodit nimetatakse afokaalseks ja see on kõige lihtsamini kasutatav, eeldades vaid teleskoobi või pikksilma ja peaaegu suvalise fotoaparaadi olemasolu. Kannatlikkuse korral saab hakka-ma ka siis, kui teleskoobil ei ole kellamehhanismi.

See lummas jäädvustus Kuust on tehtud läbi 20 cm Meade teleskoobi, hoides käes Olympus SP230 kompaktkamerat. Autor Urmas Kvell

See detailne ülevõtte Kuust on tehtud aga hoopis Zenit ET filmikaameraga. Autor Tõnis Eenmäe

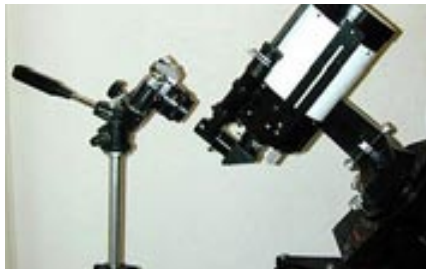
8. Teravustamine on väga tähtis

Sea teleskoop töökorda, suuna see Kuu või mõne suurema planeedi peale ning teravusta kujutis hoolikalt. Teravustamisest sõltub ka lõpptulemus.

9. Fookus lõpmatusse

Fotoaparaadile jäta objektiiiv külge ja kinnita fotokas statiivile. Fokuseeri aparaat manuaalrežiimil lõpmatusse. Kui seda ei saa teha (nt kompaktkamera korral), tuleb loota automaatse fokuseerimise töökindlusele.

10. Aseta seadmed kohakuti

Suuna fotoaparaat võimalikult täpselt läbi teleskoobi okulaari vaatama, pöörates statiivipead – okulaari ja fotoobjektiivi läätsede teljed peaksid ideaaljuhul võimalikult hästi kokku langema. Välti okulaari kokkupõrkamist fotoaparaadi objektiiiviga. Teleskoobi okulaariks sobib kõige paremini selline, mida on mugav prillidega kasutada (vaatekaugus ehk *eye relief* on võimalikult suur). Leia selline fotoaparaadi kaugus okulaarist, kus võimalikult suur osa kaadrist oleks täis pildistatavat taevakeha. Õisel ajal on kõike seda ebamugav katsetada, nii et kui võimalik, proovi sobivaim asend leida juba päevavalges. Kui fotoaparaadi jaoks statiivi ei ole, saab heledamate taevakehadest pilti teha ka aparaati käes hoides, kuid sel juhul on suurem risk vigastada fotoobjektiivi või teleskoobi okulaari.

11. Teravusta veel ja siis pildista

teravust ning Kuu või planeedi asendit fotoaparaadi vaateväljas kontrolli jooksvalt LCD-ekraanilt või pilditsijast. Kui kujutis ei ole terav, keera aeglaselt fokuseerimisrõngast. Väga heaks teravus-

tamise kohaks on näiteks Kuu sile serv. Kui fotoaparaat paigas, alusta säritust aegavaja või distantspäästikuga – võib ka lihtsalt fotoaparaadi päästikut vajutada, kuid terava pildi saamiseks võib sel juhul kauem aega minna.

12. Ava olgu suur

Fotoaparaadi aval ei ole suuremat tähtsust, kuna töötab põhiliselt objektiiivi keskosa. Võimalusel võiks ava olla siiski maksimaalselt avatud, kuna sel juhul ei ole okulaari ja fotoaparaadi joondamine nii kriitiline.

13. Kuidas valida säriaega ja tundlikkust

Säriaeg sõltub nii teleskoobist kui pildistatavast objektist. Kui komplekti suhteline ava on f/50 (10 cm objektiiiviga teleskoop, 100kordne suurendus, 50 mm fotoobjektiiv), siis Kuu pildistamisel võib proovida ka kõige madalamaid ISO-väärtusi ning säriaeg jääb enamasti sekundikümnendiku kanti. Planeetide puhul on sellise komplektiga hea alustada ISO 400-ga, säriaeg on sõltuvalt planeedi heledusest sekundikümnendikust kuni paari sekundini.

14. Väldi ülevalgustust

Sobivaim säriaeg vali nii, et kujutis ei oleks kusagil üle valgustatud, paljud fotoaparaadid lubavad seda eelvaates kontrollida. Edu tagab võimalikult paljude kaadrite tegemine ning nendest siis teravama(te) väljavallimine. Kui teravamaid kaadreid on rohkem, võib neid pärast tarkvara abil kokku liita ning saada veidi kvaliteetsem tulemus.

15. Meenuta matemaatikat

13. punktis oli toodud arvude rida, mille saamiseks on vaja tunda algkooli tasemel matemaatikat. Afokaalse süsteemi fookuskaugust on lihtne leida, see on teleskoobi suurendusfotoobjektiivi fookuskaugus: näiteks 50 mm objektiiivi ja 100kordse suurendusega teleskoobi korral on efektiivne fookuskaugus viis meetrit. Kui kasutusel on 100 mm avaga teleskoop, siis kogu süsteemi suhteline ava on 100/5000 ehk 50. Suhtelise ava vähenemisel või kasvamisel muutub säriaeg täpselt samuti nagu fotograafias ikka.

16. Statiivi asemel spetsivarustus

Tegelikult ei ole ka statiivi abil ülemäära mugav fotoaparaati tähti jälgiva teleskoobi suhtes paigal hoida. Lahenduseks on erinevad abiseadmed, mis kinnituvad ühe otsaga kas teleskoobi või otse okulaari külge ning mille teises otsas on samasugune kruvi nagu statiivil. Kahe otsa vahele jääb üks kuni mitu liigendit, mis võimaldavad kaamerat okulaari suhtes väga täpselt fikseerida.

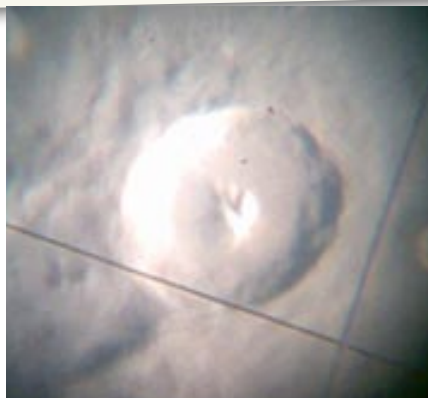
17. Kust saab varustust ja infot

Kindlasti tekib küsimus, kust omale teleskoopi osta. Eestis on kaks teleskoobimüüjat, nende veebipoed pakuvad üht-teist ning küllap on neilt võimalik ka eritellimusi küsida: www.teleskoop.com ja www.telescope-baltic.com. Küllaltki põhjalikku ingliskeelset materjali astrofotograafia kohta võib uurida tuntud astrofotograafi Jerry Lodrigussi veebilehelt <http://www.astropix.com/>. Päris palju infot leiab internetist, otsides «afocal astro photography».

[d] TÕNIS EENMÄE

Veenuse üleminek Päikesest. Pildistatud käe pealt läbi refraktortelekoobi okulaari, teleskoobi ees oli nõrgendav päikesefilter. Kaameraks 2-megapiksliline Olympus C200Z.
Autor Taavi Tuvikene

Need kaks pilti on tehtud telefoniga Nokia E51 läbi Zeissi 60 cm reflektori Tartu Observatooriumis. Autor Tõnis Eenmäe

Saturni kattumine Kuuga, planeet tuleb just Kuu tumeda serva tagant välja. Pildistatud HP PhotoSmart 618-ga, kaamera oli teleskoobi külge kinnitatud kummist ekspandriga.
Autor Jaak Jaaniste

KUIDAS...

Google'it oma Nokia nutitelefoni sünkroonida?

Üks järjekordne väike soov on teoks saanud. Google muudab igapäevased asjatoimetused Nokia nutitelefoni kasutajatele veelgi mugavamaks. Valmis on saanud beetaversioon Google'i kalendri ja kontaktide sünkroonimisliidesest Nokia telefonidele S60.

Maakeeli tähendab see seda, et kõigil Google'i konto omanikel on võimalik üle öhu veelgi mugavamalt sünkroonida oma Google'i kontol olevaid kontakti- ja kalendrikirjeid. Kontaktikirjete sünkroonimine oli ka varem võimalik, kuid see oli lahendatud natuke teise tehnoloogia abil kui uus ja uhkem versioon.

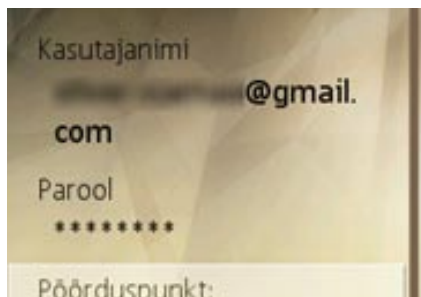
Varasemalt kasutati SyncMLi protokollini ning sünkroonimist tuli käsitsi alustada. Nüüd on Google'i headel inimestel valmis tehtud liides programmi Nokia Mail for Exchange ühendamiseks Google'i serveriga. Suhtluse algatamiseks kasutatakse Microsoft Exchange ActiveSynci protokollini. Kasutaja jaoks annab see juurde mugavust, kuna enam ei pea käsitsi sünkroonimist alustama, vaid Nokia Mail for Exchange hoiab end ise kursis Google'i kontol toimuvaga. Niipea, kui lisad Google'i kalendrisse uue kirje või muudad kontakte infot Google'i kontaktide seas, saab telefon sellest kohe teada. Selleks ei pea eraldi midagi tegema.

Selle vahva võimaluse kasutamise eelduseks on hea Nokia nutitelefoni olemasolu. Telefonil peaks olema eelpaigaldatud programm Nokia Mail for Exchange või vähemalt peaks olema võimalik seda programmi ise installeerida. Enamikule uuematele Nokia N- ja E-seeria telefonidele on see programm juba tehase poolt kaasa pandud.

Kõigepealt leia oma telefoni menüüst üles programm Mail for Exchange. Minu N82-l asus see menüüs kaustas Rakendused. Sinine noolekestega ringikujuline ikoon.

- 1. Teeme profiili**
Esmakordsel käivitamisel palutakse luua profiil serveriga ühendumiseks. Seda meil ongi tarvis teha.

- 2. Ankeet**
Täida järgnevad väljad: Kasutajanimi, milleks on sinu Google'i konto kasutajanimi; selle parool; pöörduspunkt, mille vahendusel lubada Mail for Exchange programmil interneti minna, ja domeen: gmail.com

- 3. Juba poolteel**
Olles kõik vajalikud väljad täitnud ja OK vajutanud, proovib telefon kohe Google'i serveriga ühendust saada.

- 4. Sertifitseeri ennast**
Natukese aja pärast peaks telefon olema tagasi saatnud «Usaldamatu sertifikaadi». Turvalise ühenduse tagamiseks telefoni ja Google'i serveri vahel annab server telefonile teada, kellega on täpsemalt tegu. Tutvustab end telefonile sertifikaadi abil. Valikute menüüst on võimalik saadetud sertifikaadiga täpsemalt tutvuda. Sertifikaat tundus olevat ehtne ning jätkasin seadistamisega.

- 5. Sätteid paika**
Järgnevalt on võimalik seadistada Google'i serveriga ühendamise täpsemad parameetrid.
Exchange server: m.google.com
Turvaline ühendus: Jah
Pöörduspunkt: Vali sobiv pöörduspunkt
Sünk. rändluse ajal: Võimalik valida, kas välismaal välisõrgus olles telefon sünkroonib end Google'i serveri kaudu või mitte. Kuna sünkroonimine toimub üle mobiilse internetiühenduse, siis võib juhtuda, et välismaal kohalikus

mobiilivõrgus ei pruugi mobiilse andmeside megabaidi hinnad just kõige soodsamaks osutada. Ootamatute üllatuste vältimiseks valisin esialgu Ei. Vaikepordi kasutam.: Jah

6. Tööd tee töö ajal

Seadistamise ajal on võimalik määrata, kui aktiivselt telefon Google'i serveriga ühendust peab. Selleks on eraldi seadistuste valikuleht sünkroonimise graafiku koostamiseks. Saad ära määrata, millal on sul tavaliselt tööaeg/äriaeg, ning selle, kuidas käitub telefon äriajal ning töövälisel ajal. Kas andmemuudatused telefonis ja/või Google'i keskkonnas peavad kohe sünkroonitud saama või võib infot uuendada teatud intervalli tagant. Igaüks saab selle määrata vastavalt oma vajadustele.

7. Piilk kalendrisse

Kalendri sünkroonimist on võimalik eraldi sisse ja välja lülitada. Minu jaoks on see oluline ja seega lülitasin ta sisse. Palusin sünkroonida Google'i kalendrist oma telefoni ka viimase kahe nädala kalendrikirjed. Pärast esimese sünkroonimise tegemist palusin telefonil jätta vanad telefonis olevad kirjed siiski telefoni alles.

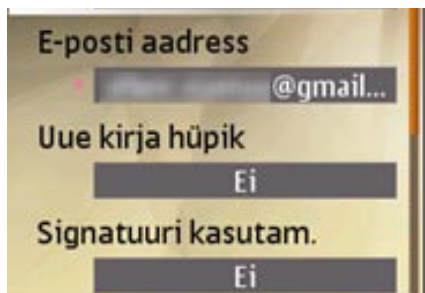
8. Hiljem veelgi paremaks

Mail for Exchange võimaldab vahetada andmeid ka kalendrisse lisatud ülesannete kohta. Kahjuks hetkel see funktsionaalsus veel Google'i kalendriga ei tööta. Võime vaid loota, et lähiajal hakkab ka see võimalus toimima. Hetkel tuleks seadistamisel Ülesannete osa kõik Ei väärtustega jätta.

9. Kontaktivahetus

Soovides Google'i kontakte oma telefoni saada ja/või telefonist kontakte Google'isse saata, siis kindlasti tuleks seda telefonile öelda, määrates Kontaktide sünkroon.: Jah.

10. Ja veel paremaks

Võimalik, et tulevikus saab sama lahendust kasutades ka Google'i serverist kirjad oma telefoni, kuid hetkel, beetastaadiumis, pole Google'i poolt sellisel viisil e-kirjade telefoni laadimine veel lubatud. E-posti seadetes tuleks praegu samuti valdavalt kõikjal vastuseks Ei määrata.

11. Hurraa! Seadistatud! Profiil salvestatud!

12. Ja nüüd see teeb seda

Võttes menüüst Valikud -> Sünkrooni, hakkas telefon kiirelt tegutsema ning oli juba mõne hetke pärast võimeline raporteerima edukast Kontaktide ja Kalendri sünkroonisest.

13. Kõik töötab

Igaks juhuks tegin veel mõned testid. Lõin Google'i kalendris järgmiseks hommikuks uue kalendrikirje ja vaatasin, kas see tekib telefoni. Nagu völväl oli see seal mõne hetke pärast olemas.

Nii mõnedki Google Gmaili mobiilse apliatsiooni kasutajad on küsinud, et kas kuidagi ei saa tasuta Google'i kalendrit telefoni kalendriga sünkroonida. Nüüd lõpuks ometi saab.

Hetkel on vaid väike piirang, et sünkroonida saab korraga ainult üht Google'i kontoga seotud kalendrit. Vaatasin järele, et mul on aja jooksul ühe kontoga tekkinud seitse erinevat kalendrit. Pluss veel kaheksa kalendrit, mis on teistega jagatud. Ehk saab kunagi tulevikus needki telefoni sünkroonitud.

[d] OLIVER OJAMAA

Ingel pimeduses

«Velvet Assassin» on esimene Teise maailmasõja luuramismäng, kus sangariks naine. Aga nii kaunis, kui Violette ka pole, ei suuda ta varjutada sõja koledust. Nii on sünge «Velvet Assassin» kogu oma headuses paslik vaid täisealistele.

• Peategelase Violette Summeri loomisel võeti eeskujuks tõeline Teise maailmasõja kangelane Violette Szabo, kes oli üks rohkem kui kümnest natside poolt hukatud Briti SOE naisagendist. Enne piinarohkese vangistusse langemist suutis noor, nappilt üle 20aastane neiu aga Prantsusmaal Hitleri jüngritel elu kibedaks saboteerida.

Nähtamatu natsikütt

Kolmanda isiku vaates hiilimismängus on Violette'i ülesanneteks tüüpilised spioonitööd: varastada dokumente, korraldada «ilutulestikke» ja lõpetada liitlaste eriti põlatud natsiametnike eluküünal.

Kõike seda tuleb teha salaja. Vari on spiooni söber, valgus vaenlane. Kuni Violette on kaetud sinise varjundiga, olgu pimedas nurgas või pöösas kükitades, ja

Natside valgustkartvatele tegudele vastab Violette sama puuga – võrreldavalt Tarantino viimase filmiga

vastasest paari meetri kaugusel, on olukord suhteliselt turvaline. Iseäranis see-tõttu, et vilistamise peale olukorda kontrollima tulevad sõdurid ei ületa enamasti valguse ja varju piiri.

Peale valguse reedab Violette'i ka pinnas. Jooksusammude kõrval tundub valvuritele väga kahtlane klaasikildude kröbin ja lehtedes sahistamine. Omad keskonnast tingitud ohud on aga ka sakslastel. Plahvatavad või toksilise gaasipilve tekitavad tünnid, süttivad õli- või elektriseeritavad veeloigud teevad Violette'i elu kergemaks.

Premeerivaim on aga n-õ salatapmine, kui Violette vaikselt ohvri taha hiilinult oma lähivõitluse võtteid rakendab. Brutaalsed, kiired ja efektiivsed elimineerimised esitatakse efektsete vaatemängudena. Nende eesmärk ongi äge välja näha, sest lõikude kestus ja taustaks kostev heli ei kajastu lõiguvälises mängumaailmas, ohvri kaaslased ei kuule midagi ja liikuv tunnimees on sama kaugel.

Samuti on vaatemängulisuse tõstmiseks lisatud morfiinisüst, mis laseb keerukates kohtades piiratud aja jooksul nähtamatult ühest kohast teise joosta. Seletatud

Nagu äsja nuga saanud sõdur Pariisi siluetti vaadates sõnanas: «Milline vaade...»

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled
alloyvate mängude austaja

«Death to Spies»

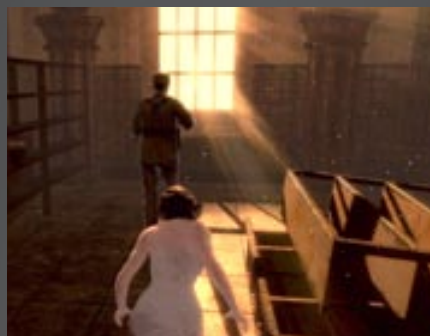

«Tom Clancy's Splinter Cell» seeria

Peategelane
Violette Summer
on inspireeritud
Teise maailmasõja
ajal Prantsusmaal
tegutsenud
Violette Szabost,
kes natside
käe läbi
lõpu leidis.

**Nõus, öösärgis
tapamasin pole
kuigi realistlik. Aga
mis teha, seks ja
vägivald müüb.**

Sõdur ei tea, mis teda ootab, õnneks.

Selliseid võikaid pilte esineb tihti.

Kena tibi ees langeb mehi kui loogu, aga märksa fataalsemalt kui päriselus.

on see sellega, et missioonid on haavatud Violette'i meenutused ja ta ei mäleta alati täpset sündmuste käiku. Kui kaks viimast paugutamisrohket missiooni välja arvata, kasutatakse tulirelvi harva. Relvi ja kuule küll näpuotsaga vahel jagatakse, kuid nende kasutamine pole üldiselt tarvilik nagu morfiinisüstide tegeminegi.

Lihtsustatud, kuid mitte liialt

Peale tavapärase varustuse – relvad, süstlad, ravipakid – korjamise, tuleb leida ka lihtsalt punkte andvat lisanänni. Punktide eest saab parendada Violette'i hiilimis- oskust, tugevust ja morfiini mõju.

«Velvet Assassin» on teistest hiilimistest veidi lihtsakoelisem, kuid seda kergem on esimesi hiilimissamme tegevatel mänguritel sisse elada. Vastased käivad kindlalt ettenäidatud rada või valvavad strateegiliselt tähtsatel positsioonidel.

Lukumuukimisi ja ülekuulamisi pole, küll aga on alles võtmete otsimine, võrk-aedadel ja vaheseintel ronimine, enda maskeerimine (ka gaasimaski tuleb kasutada, kuid mitte maskeerimiseesmärgil), juba mainitud meelitamine ja lõksud, lisaks saab õbluke Violette hakkama

Üllatavalt on natsitapmis- mängu looja Saksamaa Hamburgi Replay studio

oma meesohvrите pimedaisse nurkadesse lohistamisega. Lisainfot saab leitud kirjadest ja vestluste pealtkuulamisel.

Nagu mainitud, maalib «Velvet Assassin» ettekujutuse sõjast ilustusi tegemata. Toon on sünye, seda isegi leitud kirjade ja kuuldavate vestluste puhul. Violette on oma tegudes karm, kuid vaated natside külmaverelisusest ja jõhkruusest on õõvastavad. Dramaatilisust toetab ka läbivalt hea heli: nii muusika, efektitaust kui kõnetöö. Visuaalse külje ja heli poolest on emotsionaalseim viimane missioon.

Õiged disainivalikud

Luuremissioone on kampaanias 12, need on üldiselt lineaarsed ja osad neist päris pikad. Mitmikosa pole. Tegevuskohad varieeruvad (sadamadokk, kütusehoidla, katakombid, vangla, küla, geto) ja kaardid sobituvad mängustiiliga.

Arvutiversiooni kontrollskeem on juba vaikesättes väga hea ning stabiilsusprobleeme meil ei esinenud. Pilt on korralik ning heli mõjuv. Ainukeseks puudujäägiks on nigelad automaatsalvestuste kohad. Salvestuspunktid on kohati liiga pikkade, siis jälle lühikeste vahedega ja käsitsi ei saa seisu jäädvustada.

Mõnevõrra üllatav võib olla, et mängu loojaks on sakslased Replay stuudiost. «Velvet Assassiniga» on nad end lunastanud, sest ainus varem ilmunud mäng, kihutamine «Crashday», oli pigem halb. Hoopis teisest žanrist «Velvet Assassin» on aga üllatavalt kütkestav ja meelde jääv.

Kõik elemendid töötavad koostöös teineteist täiustavalt ja vägivaldse atmosfääri- ga mugava mängitavusega luureseiklus on toetatud sobiva heli ja pildiga.

Käesolev aasta toob hiilimismängude austajatele loodetavasti veel kaks Teise maailmasõja teematist luuramist: «Death to Spies: The Moment of the Truth» ja «The Saboteur».

[d] LEHO LAHTVEE

Velvet Assassin (PC)

HIND: POLE TEADA

Müügil: Steam

Protsessor: 3 GHz (mitmetuumaline soovitatav)

Mälu: 512 MB (1 GB soovitatav)

Graafikakaart: 256 MB (NVIDIA GeForce 6800 / ATI Radeon X1600)

Helikaart: DirectX 9 ühilduv

Vaba kettamaht: 5,5 GB

Optiline seade: DVD-lugeja (kui karbis)

Tarkvara: Windows XP/Vista

Platvormid: PC, Xbox 360

[HINNANG]

Mõnusa mängitavusega endasse imev hiilimine, mida toetavad dramaatiline õhustik ja inimlikud tegelased.

[d] hinne:

Aegruum kõverpeeglis

«Braidist» on viimasel ajal räägitud palju ja nagu me oleme nüüd oma nahal tunda saanud, siis põhjusega. Tavalisele 2D-platvormimängule on lisatud võimalus aja kulgu ise muuta, mis teeb sellest niivõrd kaasakiskuva ja omalaadse mängu, millist pole juba kaua kohanud.

● Eelmise aasta suvel Xbox Live Arcade'is välja lastud «Braid» kolis selle aasta kevadel lõpuks arvutiekraanile. Super Mariost (ja veel mõnest vana kooli klassikust) inspireeritud 2D-maailm on kena ja selle kangeline Tim on täiesti tavaliste võimetega, ei mingeid topelehtüppeid, lasereid ega ultrakiirust. Küll aga on tal läbi katkendliku jutuvestmise vaja jõuda oma printsessini.

Esimesest maailmast kuuendasse jõuda on «Braidis» imelihtne, selleks pole vaja lahendada ühtegi ülesannet – tuleb lihtsalt läbi seitsme taseme hüpata ja edasi liikuda. Esimene maailm on n-ö pärismaailm, kus Tim saab erinevatesse tubadesse (ehk maailmadesse) siseneda. Eesmärk on lahti lukustada viimane maailm ja selleks tuleb igast toast leida 12 pusletükki ning need kokku panna.

Aeg enda kasuks tööle

Mida see paljuräägitud ajaga manipuleerimine siis endast lõppude lõpuks kujutab? Väga lihtne, vajutad Shifti ja saad kõik seni tehtu tagasi kerida! Näiteks pärast surmasaamist aja tagasi kerida ja tehtud veast õppida ning lahendada tekkinud kitsaskoht teistmoodi.

Aga see pole veel kõik – igas maailmas käitub aeg erinevalt. Teises saab lihtsalt

Juba toimunud muuta ei saa, eks ole?

aega tagasi kerida, aga järgmises maailmas ei allu mõned objektid aja tagasi-kerimisele, vaid liiguvad ikkagi ajas edasi. Neljandas liigub aeg vastavalt mängija asukohale – paremale liikudes läheb aeg edasi, vasakule liikudes tagasi.

Uskumatult geniaalne on viies tuba, sest tehtut tagasi kerides teeb mängija vari ikkagi selle tegevuse, mis tagasi keriti, lubades olla kahes kohas korraga. Kuuendas saab maagilise sõrmuse abil aja kulgu lokaalselt aeglustada ja viimases liigub aeg tagurpidi, seda tagasi kerides liigub

Braid (PC)

HIND: 200 KROONI

Müügil: www.steam.com

Protsessor: 1,4 GHz

Mälu: 768 MB

Graafikakaart: DirectX 9.0c ühilduv

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Vaba kettamaht: 200 MB

Tarkvara: Windows XP/Vista

Platvormid: PC, XBLA

aga aeg meile tuttavas suunas. Ja nii polegi võimatu, et kolme võtmega saab avada viit ust ja tuua võti sügaviku põhjast, kust pole võimalik välja ronida.

Mis teeb mängu eriti magusaks, on see, et umbes 80% mõistatusi tunduvad esmapilgul absoluutselt võimatud lahendada. Iga pusletüki kättesaamist tuleb lahendada nagu tekstülesannet ja mõelda läbi, millised tingimused peavad olema ajas ja ruumis täidetud, et Timil oleks võimalik pääseda pusletükini.

Ja kui lõpuks selle tüki saad, siis tunded ennast ilusa, targa ja osavana, sest iga mõistatus on kordumatu. Ja lisaks on «Braid» peidetud veel saladused, millest meil on siiani leitud kõigest üks.

Vigisemine pole lubatud

Ehkki «Braid» on pikem kui enamik mängu, tundub lõpus, et maheda helitaustaga mõistatusejaht võiks ikkagi kauem kesta. Viimane maailm on küll geniaalsuse tipp, kuid samas suutsin selle pooleteise tunniga läbi teha – kahtlemata võiks vähemalt see maailm olla pikem.

Kuid võib-olla see on juba liiga palju tahetud ja kerime aja tagasi sinna kohta, kus ma selle mängu üle ei vingunud, vaid seda taevani kiitsin.

[d] MARTIN METS

Tavaline platvormikas? Ei! Hoopis saatanlikult kaval ja sõltuvust tekitav mäng.

[HINNANG]

Geniaalne ja oma näoga mõistatusmäng neile, kelle jaoks arvutimängud tunduvad muidu liiga lihtsakoelised.

[d] hinne:

Väiksem, tihkem, parem

GTAsid on ilmunud nii Game Boy Colorile, Advance'ile kui ka PSP-le, kuid kõik need on üritanud kodukonsooli kogemust pressida seadmele, mis pole ei tehniliselt ega kontseptsioonilt selleks mõeldud. «Chinatown Wars» rõhub Nintendo DSi unikaalsetele võimalustele.

• Nagu nimigi ütleb, toimub peamine osa loost Liberty City Chinatownis, mis kindlasti kõigile GTA IV mänginutele tuttav. Peaosaliseks on, nagu arvata võib, Hiina maffia. Kuigi enne iga missiooni näidatakse lahedalt joonistatud klippe, peab tunnistama, et lugu on selle osa nõrk külge. Tegelas on küll rohkem kui kätel sõrmi, ent kokkuvõttes ei jää ükski neist erilisel meelde ning hiina poisi mõõgaleidmisele on raske kaasa elada.

Õnneks on mängitavus nõnda hea, et loo nõrkus ei jõua häirima hakatagi. Linnuvaates peategelase animatsiooni ja kääradena käivad jalad tekitavad tubli annuse nostalgilist heldimust. Kuigi pealtvaates, on kaamera väikese nurga all, näitamaks tulevat natuke ette. Kõik autod, majad ja tegelased on polügoonid, mitte 2D-spraidid, ning politseist saab lahti autosid teel välja rammides, mitte tähti kogudes.

Teetähis mängumaastikul

Üldiselt on kogu pakett hämmastav tehniline saavutus. Auto vuhiseb kiirelt, tundub lausa, et 30 kaadrit sekundis, ja isegi siis, kui ekraanil on väga palju plahvatusi, tegelasi ja autosid, pole hangumine märkimist väärt. Juhtimine on sujuv: kuigi natuke on rakendatud automaatset korigeerimist, liiguvad autod täpselt nii, nagu vaja.

Puutekraaniga pole alt mindud ja selle kasutamine on loogiline. Alumisel ekraanil asub PDA, kus klõpsates on näha statistika, kaart ja sätted, just nagu GTA IV mobiiltelefon. Sätted on esimehe koht, kuhu peaks mängu alguses suunduma, sest ülemise ekraani GPS on asendamatu ning see pole vaikimisi sisse lülitatud.

Edasi aga on

DSi puutekraan töötab PDA, muukimisriista või pommi sütiku aktiveerijana.

juba lihtne – nagu GTA mängudes ikka, on kogu löbu mängija enda teha. Peale tavamissioonide on ka politsei-, takso-, kiirabi- ja tuletõrjemissioonid, aga eriti tore da üllatusena on tagasi Rampage, mis annab ajalimiidi ja ülesande.

Esimest korda GTA ajaloos on võimalik jalge alla võtta narkodiileri tee. Nagu äris ikka, tuleb osta odavalt ja müüa kallilt, mis PDA abil ka hõlpsalt õnnestub. See sarnaneb väga «Drug Warsiga», mis Eestiski populaarne crime.ee näol. Mõne tunniga on võimalik teenida nii palju raha, et ära osta kõik müügis olevad majad ja relvad, mis teeb edasise isegi liiga lihtsaks.

Aga raha on alati vähe

Kuna põhimissioonide tasu on naeruväärselt madal, on lisamissioonid mängu läbimiseks vaat et kohustuslikud. Õnneks see pole halb, sest sõitmine, tulistamine ja kõik muu on tehtud nõnda lihtsaks ja lõbusaks, et «paar missiooni» muutuvad üsna kergesti mitmetunniseks mängusesisiooniks. Kahju ainult, et võrreldes keskmise DSi mänguga sööb GTA akut mitu korda kiiremini.

Rockstar on taas saanud hakkama millegagi, mida keegi poleks osanud ette näha – täiskasvanutele mõeldud GTA Nintendo

konsoolil, mis jookseb suurepäraselt, on naljakas ja hästimängitav. Isegi mitmikmäng on olemas, kuid kahjuks ei saanud seda proovida, sest vaja on GTAga sõpra. Üle WiFi saad saata oma mängutulemused Rockstari kodulehele, et näha, kuidas sul võrreldes maailmaga läheb.

Kui tegelased ja lugu poleks teistest GTAdest nõrgemad, paigutaksin selle terve seeria tippu, ka IV osast kõrgemale. Kui kellelgi on olnud plaanis DS osta, aga ta pole kindel olnud, siis võiks see mäng aidata otsust teha.

[d] RAINER PETERSON

GTA: Chinatown Wars (DS)

HIND: 599 KROONI

Müügil: www.progames.ee

[HINNANG]

Üks paremaid GTAsid seeria ajaloos ning Nintendo DSi mängu üldse, aga kindlasti vaid täiskasvanutele.

[d] hinne:

Tyranid lisavad mängule tublisti värvi, enamasti küll verepunast ja palju.

Warhammer 40 000:
Dawn of War II (PC)

HIND: 699 KROONI

Müügil: www.progames.ee

Protsessor: 3,2 GHz

Mälu: 1 GB (1,5 GB Vista puhul)

Graafikakaart: 128 MB NVIDIA GeForce 6600 GT / ATI X1600

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Vaba kettamaht: 5,5 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

Pilt võtab lausa silme eest kirjuks.

Kaks ühe hinnaga

Relic Entertainment on välja lasknud järje edukale «Warhammeri» universumil põhinevale strateegiamängule ja saanud sellega üldjoontes väga hästi hakkama. Endiselt võib kogeda veriseid ja hoogsaid lahinguid, aga nüüd kõike seda juba detailsema graafikaga.

• Üheksast rassist on alles jätud kolm ja lisatud on üks. See võiks tunduda liigse käärde kasutamisenä, kui allesjäänud rassid poleks nii hästi läbimõeldud, nagu nad on. Paremini kui varem on suudetud välja tuua Space Marine'ide taust ja elufilosoofia. Rasside puhul on mitmikmängu näitel kõik paigas ja tasakaalus ning miski ei tundu üleliigsena.

Katab mitut žanrit

«Dawn of War 2-s» on peidus justkui kaks erinevat mängu. Üksikmängu kampaania meenutab taktikalist RPG-d. Kontrollida saab igal tasandil vaid Space Marine'ide nelja üksust, mida kompenseerib võimalus varustada neid üksusi kõikvõimaliku ägeda sõjatehnikaga, mis kollide tapmisel «Diablo» stiilis maha kukub. Mootorsaad, kuulipildujad ja turvised on vaid mõni näide asjadest, mille nimel tasub läbida kampaania muidu igavaks kippuv rada.

Sagedasti peab uuesti külastama juba varem puhastatud tasandit, et kaitsta strateegiliselt tähtsaid maju, võtta maha koll või teenida niisama kogemuspunkte. Kampaania tasandid tunduvad tihti üksiteisele järgnevate analoogsete lahingutena, milles leidub kahetsusväärset vähe

tõeliselt head jutuvestmismaterjali. «Warhammeri» universum on rikkalik hea loo materjali poolest ja on nukker, et seda pole täiel määral kasutatud. Uus, zergilaadne rass Tyranid, lisab küll väärrika vastasena võrtsi, kuid ei kannu üksikmängu päris lõpuni välja.

Õige sõda käib võrgus

Fookus on võrgupõhisel mitmikmängul, millel on vähe sarnasust üksikmängu kampaaniaga. Kuni kuus mängijat võivad valida kõigi nelja rassi vahel, iga rassi puhul omakorda kolme erineva suunitlusega peategelase vahel ja kõikide uuenduste vahel, mida saab mitmikmängu kestel

üksustele vastavalt vajadusele osta. Pakutakse aga vaid seitset erinevat lahingutandrit, mis üllataval kombel ei häirigi.

Baasi ise ehitada ei saa, kuid see on vajalik, kuna peab jääma aega üksuste võimete maksimaalseks ärakasutamiseks lahingus. Mängu saatuse otsustab strateegiliste punktide hoidmine, mis kas vähendavad vastasele kuuluvaid mängupunkte või annavad ressursse. Kogeda saab ka «Company of Heroesis» tuntud objektide taha varjumist, keskkonna rabadust ja majade kasutamist punkritena.

«Dawn of War 2» on omalaadne segu, mis oma kvaliteetsusega lahutab edukalt meeli nii strateegil, taktikul kui ka verejanulisel rollikafännil. **[d] AAP TOMINGAS**

[HINNANG]

Erinevate mängude head omadused on kokku seagatud üheks paketiiks koos paari pisivea ja väga hea mitmikmänguga.

[d] hinne:

Maxi ja Samina mängides tuleb valvuri einesse hallutsinogeneene sokutada.

Secret Files 2: Puritas Cordis (PC)

HIND: 625 KROONI

Müügil: www.gamersgate.com

Protsessor: 800 MHz

Mälu: 256 MB

Graafikakaart: 32 MB DirectX 9.0c ühilduv

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Vaba kettamaht: 2 GB

Tarkvara: Windows 2000/XP/Vista

Platvormid: PC, Wii, DS

Kodutuga Seine'i kaldal. Romantika.

Ei midagi uut päikese all

Fusionsphere Systemsi 2006. aasta «Secret Files: Tunguska» jättis seiklusmängusõpradele sümpaatse mulje, hoolimata sellest, et ei pakkunud suurt midagi uut. Nüüd on Nina ja Max tagasi teises osas «Secret Files 2: Puritas Cordis», mis tallab täpselt sama rada.

● Maailma laastavad mitmed katastroofid – näljahädad, kodusõjad, maavärinad, üleujutused –, mis kõik viitab keskaja prohveti Zandona ettekuulutusele peatsest maailmalõpust. Nina Kalenkova on äsja lahku läinud Maxist ja proovib leida värskendust kruisireisilt, kus tema teeristub veidra ususekti Puritas Cordisega.

Nagu ikka

Edasise jaoks ei pea olema just prohvet, et teada, mis juhtub – Nina peab maailma peatsest hukust päästma. Seda saab teha vanas heas viisus: tuleb nänni korjata ja seda kombineerida. Surra ei lasta. Mängida võib

lausa nelja tegelasena, peale peategelaste paari saab võtta veel esimese ohvri rolli või Maxi sõbranna Samina bambusvanglast põgeneda.

Tegelaste hääled on keskpärased, kuid graafika on mookamööda nii tehnilisest kui ka kunstilisest küljest. Maalilised pildid, mis on täidetud liikuvate objektide ja valgusefektidega, teevad enamikule sama žanri näidetele silmad ette. Vesteldes ja mõnda kohta lähemalt uurides suumitakse pilt lähedalt tegelaste lähedale, mis tekitab tunde, et räägitakse tõesti päris sinu silme all, mitte kuskil ekraaninurgas.

Stsenarist kooli tagasi!

Mängu tegelased on jätkuvalt, nagu eelmiseski osas, pealiskaudsed: Nina (Maxist rääkimata) ei ole «Syberia» Kate Walkerile või «The Longest Journey» April Ryanile vääriline seikluse käigus arenev kangelanna, kuid võrreldes esimese mänguga on liigutud paremuse poole.

Mängu selgrooks on head mõistatused, mis varieeruvad ega kordu kunagi, kuigi tehakse vihjeid eelmise mängu pusledele. «Secret Files» kaubamärgiks on võimalus mängijaid valitud episoodides oma suva järgi vahetada, tavaliselt olukorras, kus üks on sunnitud vangikongis viibima. See

annab võimaluse objekte omavahel vahetada ja sunnib halle ajurakke rohkem sihtotstarbe kohaselt rakendama.

Lõpp hea, kõik hea

Kui alguses ei hakka «Secret Files 2» päris ootustele vastavalt töötama, siis mida edasi, seda kaasahaaravamaks ja laiahaardelisemaks seiklus muutub ning lõpuks on lausa kahju, et mäng läbi saab.

Pariisi (ilma selle linnata ei osata vist seiklusi enam tehagi) erinevates paikades suvalises järjekorras kivitükkide tagaajamine võiks kuuluda hiireklikiseikluste klassikasse. Muide, lõpus antakse ka teada, kui palju aega mängu läbimiseks kulus ja mitu hiireklikki tegid. Minul kulus 614 minutit, 3651 vasak- ja 648 paremklikki.

[d] MARTIN METS

[HINNANG]

Seiklus, mis muutub mängimise käigus aina paremaks ja tummisemaks ning lubab esmase pettumuse kõrvale heita.

[d] hinne:

Õppimisvõimeta koletised

Filmidel põhinevad pere kõige noorematele mõeldud mängud teevad alati ettevaatlikuks, kuigi eelmisel aastal oli kaks positiivset näidet: «Kung Fu Panda» ja «WALL-E». Vaatame, kas platvormil 3D-seiklusmärul «Monsters vs. Aliens» suudab nendega võistelda.

• Viis melanhoolset koletist on valitsuse salavanglas ja peavad põgenemisplaani, mis pärast paljulubavat katsset läbi kukub. Selle asemel antakse neile teine võimalus ehk kinni püüda Maad vallutav ülisuur tulnukas. Hiidnaine Susan, veelgi suurem putuksaurus, ahvi ja kala ristsugutis Puuduv Lüli, vormitu B.O.B. ja doktor Prussakas võtavad ülesande vastu, et saaks veeta ülejäänud elupäevad rahulikul rannaliival.

Nagu kinoski

Üldiselt filmi järgivas seikluses saab korvamööda mängida hiidnaise, Puuduva Lüli ja B.O.B.-ina. Hiidnaine on kingade asemel jalga tõmmanud kaks kabrioletti ja uisutab mööda maanteid, hüpates ja tulnukaid lõhkudes.

Puuduv Lüli on pühendunud märulile ja, kasutades erinevaid võtteid, lammutab kõik pisikesed tulnukdroidid juppideks. B.O.B. saab nii lagesid ja seinu mööda hiilida kui ka droide ja kaste süüa, neid välja sülitada ja aeg-ajalt ka mõne lihtsama kategooria mõistatuse lahendada.

Kurb on see, et esimese poole tunniga on peaaegu kõik, mida mäng pakkuda oskab, nähtud ja ülejäänud on selle kordus

eri variatsioonides. Graafika on küll jupp aega aegunud, kuid mitte otseselt halb või kole – piisavalt detailne ja värviline, et tegevust rahuldavalt, kuid mitte päris filmisarnaselt edasi anda.

Koletiste sõnavõttud on sisse lugenud samad näitlejad, kes andsid hääle ka filmitegelastele. Nende hõigatud lausejupid

korduvad, nagu taustamuusikagi, liiga tihti ja esimesel korral naljakana tundunud repliigid tekitavad kaheksandal ringil tahtmise heli üldse välja lülitada.

Tohutult häirivad mõttetult pikad laadimisajad, mis mitte ainult ei eelne igale tasemele, vaid ka kõikidele vaheviideoklippidele. See ei kõlba küll kusaagile! Mäng on küll suunatud kõige noorematele mänguritele, kuid see ei õigusta seda, et see on naeruväärselt lihtne – ei tasu neid ilmaasjata alahinnata.

Saab ka mitmekesi

Suurimaks plussiks on koostöö, kus teine mängija saab doktor Prussakana seiklusega kindlaksmääratud hetkedel liituda. Kogutud punktide eest saab koletiste DNA-laboris lahti lukustada paar võtet ja hunnikute viisi nänni, kuid mängu saab läbida ka ilma laboris kitlit selga tõmbamata.

«Monsters vs. Aliens» ei üllata millegagi ja on täiesti keskpärane filmist-mängu projekt, mis kestab kolm korda nii kaua kui film, mille põhjal see on tehtud. Eelmise aasta parimate filmimängude tasemele see ei küündi.

[d] MARTIN METS

Puuduv Lüli aina lõhub erinevaid kahureid ning droide ja siis veel ja veel ...

Monsters vs. Aliens (PC)

HIND: 499 KROONI

Müügil: www.progames.ee

Protsessor: 1,8 GHz

Mälu: 512 MB (1 GB Vista tarbeks)

Graafikakaart: 256 MB

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Vaba kettamaht: 7,5 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

Platvormid: PC, PS3, Xbox 360, PS2, Wii, DS

[HINNANG]

Märuli- ja seiklusplatvormimäng, mis pärast esimest pooltundi enam uusi trikke teha ei oska ja vindub lõpuni.

[d] hinne:

Telliskivi või torujupp?

2006. aastal ilmunud õudusmärgil «Condemned: Criminal Origins» hiilgas võigaste lähivõitlustega. «Condemned 2: Bloodshot», mis ilmus eelmisel aastal üksnes Xbox 360-le ja PS3-le, on veelgi tumedamates toonides ja teeb eelkäijale silmad ette iga nurga alt.

● Nagu enamik Monolithi lõbuvara, pole ka esimese isiku vaates «Condemned 2» mõeldud noortele mänguritele – see olgu hoiatuseks lastevanematele, kelle võsuke-sed poes seda karpri nuruvad. Ostke neile parem kommi.

Ethan Thomas on tagasi, kuid endisest FBI agendist on alles kõigest agressiivne joodikust kodutu. Kuna sarimõrvar, kes tapab sarimõrvareid, on tagasi ja Metro City tänavad on endiselt täis massipsühhooosis ja kõikvõimalike ainete mõju all kodanikke, siis tuleb jällegi mööda tühje maju ja kõrvaltänavaid ise kurikaelte üle õigust mõista.

Loeb see, mida käes hoiad

«Condemned 2» koosneb kolmest olulisest komponendist. Habras õudusmängu atmosfäär, toolilt püsti hüppama sundivad ehmatused ja brutaalne käsitsivõitlus, mis kõik on võrdselt hästi välja kukkunud. Käsitsivõitlus on kiire ja sunnib jälgima iga vastase liigutust, et sinu poole tulevat hoopki blokkida.

Kui arvate, et piirdutakse ainult paljaste kätega, siis eksite. Tegijad on siin fantaasiale vaba voli andnud. Lauajupid, kasteedid, kurrakad, telliskivid, elektrijuhtmed, metalltorud, kargud, WC-potid – see on kõigest lühike nimemikiri objektidest, millega saab vastaste nägu tuuseldada või neile piki piilumist visata. Kõmmutada saab ka erineva kaliibriga tulirelvadest, kuid see pole pooltki nii paeluv ja on lugematutes teistes mängudes palju meisterlikumalt lahendatud.

Meisterlikult sünge

Graafika on masendav – mitte tehniliselt, vaid emotsionaalselt. Kui olete näinud David Fincheri kultusfilmi «Seitse», siis saate aru, mida ma silmas pean. Mahajäetud majad, mida mööda

Igivana vastasseis – pesemata lõust kapuutsi all ja tõhus pumppüss.

Kui adrenaliinist läbiimbunud lähimadin vähegi korda läheb, siis tagab see taskukohane mäng palju magamata öid ning lõhkitaotud nägusid

saab ka suures ulatuses vabalt ringi ja lutada, on ilma igasuguse valgustuseta, mistõttu nõrga taskulambivalgusega seal ringi kolada, taustaks kahtlased helid ja sosinad, on tõesti kõhe. Tekib soov vahelduseks teleri eest lahkuda, õues päikese käes jalutada ja linnulaulu kuulata.

Kaklev kriminalist

Heli on üldiselt suurepärase, kuid millegipärast pole näiteks aknaid lõhkudes mõnikord klaasiklirinat kuulda. Graafiliselt on «Condemned 2-ga» kõik korras, pilt on terav ja detailne, kuigi tegevuskohad kipuvad kohati üksluiseks muutuma. Esimese mängu kriminalisti ja asitõen-

dite kogumise osa on saanud tõhusat täiendust – UV-valgusega või kaameraga kuriteopaiku uurides tuleb ka ise kaasa mõelda ja etteantud vastustest õige välja noppida.

Isegi mitmikmäng on olemas, kuigi see pole suurem asi ja on peaaegu välja surnud. «Condemned 2» on vihane ja verdarretav märgil, mille üksjagu kukkunud hinna tõttu on nüüd sisu ja selle eest makstav rahasumma tasakaalus.

[d] MARTIN METS

Condemned 2: Bloodshot (PS3)

HIND: 597 KROONI

Müügil: www.enter.ee

Platvormid: PS3, Xbox 360

[HINNANG]

Brutaalne ja šokeeriv käsitsivõitlus ja hirmutav atmosfäär – mida veel ühelt õõvamängult tahta?

[d] hinne:

Lennukas porimöll

Disney mängulevitamisharu esimene tõsiseltvõetav kihutamine «Pure» on ilusa pildi, energilise muusika ja positiivse suhtumisega ATVdega kihutamismäng, kus suur rõhk trikitamisel. Hulljulge ja hoogne pärl krossihuvilistele.

• Eri riikide ja keskkondade vahel on jaotatud 36 rada seitsmes maailma nurgas. Vahelduvate pinnastega rajad on rohkete hüpekatega, õhureisidel tuleb korda saata trikke, et teenida kiirust ja efektsemaid kaskadööriksusi. Julgustükkide sooritamise konks on ajastuses – maandumisel lõpetamata trikk lõpeb aega raiskava kukkumisega. Kiireks kulgemiseks tuleb lohke ületada paraja kiiruse ja kaugusega hüpetega.

Valida saab kuue erineva omadusega sõitja seast ning oma soovi järgi saab ka ATV kokku panna ja seda tuunida. Sõite on kolme liiki, kahe «esimesena finišisse» kõrval on trikkidega suurima punktisumma kogumise võistlused. Konkureerivaid kihutajaid on rajal alati 16. Sama number on kaaslaste piiriks ka mitmikosa võidusõitudel võrgu ja interneti vahendusel.

Kvaliteeti, v.a ülipikad laadimisajad, arvestades on uskumatu, et mäng on pärit tundmatust stuudiost nimega Black Rock.

Start meenutab natuke Vahemere maade rolleriparve liikuma hakkamist.

Tegelikult on tegijaks aga kihutamiste (ka ATVdega) loomises kogenud brittide Climax Racing, mis pärast Disney omanduse minekut on nime muutnud. Järgmisel aastal on neilt oodata kimamist «Split/Second». Meie aga ootame siiani arvuti, Xbox 360 ja PS3 «Pure'i» poodidesse, sest praegu saab seda ainult veebikauplustest.

[d] LEHO LAHTVEE

PURE (PC)

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

[d] hinne:

Sügavale mudasse trampida!

Lihtsalt UAU! Left Field Productions on «saavutusega» hakkama saanud. Me oleme näinud halva pildiga mängu, aga nii kohutavat juba aastaid mitte. See on nii kole, et rikub kõik: teeb rajad igavaks, mängitavuse ebamugavaks ja kisab: «Hoi minust eemale!»

• Meeldetuletuseks, et Baja 1000 on pikk Mehhiko maastikuralli California poolsaarel ning seal on peaaegu neli tosinat aastat võidu kihutatud. Mänge on sellest ka varem tehtud, näiteks eelmise aasta detsembri [digis] tutvustatud «Baja: Edge of Control». Muideks, nimetatud mängu levitaja THQ advokaatidel oli käesoleva mängu vägagi sarnase karbikaane kohta nii mõnigi krõbe sõna öelda.

See pole ainuke laen. 21 rütmikast erineva tasemaga loost on üks tuttav «Need for Speed: Most Wantedist». Mõned kuuluvad taustamuusika palad ongi tipp-hetkedeks. Eemaletõukava graafika kõrval on kehv juhitavus ja nigel füüsika, mis põhjustab sageli õnnetusi. Niigi piinavas mängus näidatakse äpardust venival, nagu juhi üle irtitades. Pealegi on sõiduriist lagunev, mis tähendab, et finiši asemel tuleb ringe taas läbida üritada.

Tolmu keerutada saab 88 sõidukiga, milledeks mootorrattad, ATVd ja bagid,

Siin peaks olema bagid, muda, mättad ja kaljud. Saa siis nii halvast pildist aru.

ning erinevates tüüpilistes sõidustiilides: võidu või aja peale, kahevõitlus, ringi viimase väljalangemine jms. Karjääris teenitud punktide alusel lukustuvad lahti uued rajad, mida on üle kümne, ja aeg-ajalt ka uued liikurid. Karjääri ja üksiksõitude kõrval on mitmikosaks võimalik valida «kaks mängijat ühe kuvari taga».

Olgu mis on, mäng on jube. Hoiatus antud.

[d] LEHO LAHTVEE

SCORE International Baja 1000: World Championship Offroad Racing (PC)

HIND: 399 KROONI

Müügil: www.progames.ee

[d] hinne:

EESTI TOP 10

Mai 2009

1. X-Men Origins: Wolverine
2. Prince of Persia
3. UFC 2009 Undisputed
4. Company of Heroes: Tales of Valor
5. GTA: San Andreas
6. Empire: Total War
7. Tom Clancy's H.A.W.X.
8. World in Conflict: Complete Edition
9. Civilization IV Complete
10. Grand Theft Auto IV

ÜHE LAUSE UUDISED

Pikalt oodatud hiilimismäng «Thief 4» ehk «Thi4f» on Eidos-Montréalil juba töös, täpsemat infot on oodata peagi.

«**Grand Theft Auto IV**» teine allalaaditav, Xbox 360 eksklusiivne iseseisev lisapakk kannab alapealkirja «The Ballad of Gay Tony» ja ilmub see sügisel.

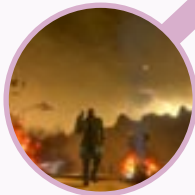
Blizzardil käsil olev uus suurejooneline MMORPG ei ole siiski loodetud «World of Warcraft», vaid täiesti uus ja omaette seisev mäng.

Sony konsoolid on viimasel ajal kuulujuttude keskmes nii UMD-kettata PSP 2 kui ka saleda PS3 Slimi näol.

«**Modern Warfare 2**» maandub alles novembris, kuid Treyarchist lekkivate kuuluduste kohaselt on töös juba «Call of Duty 7».

Ootusärevusetelg

Suvi läheb mööda

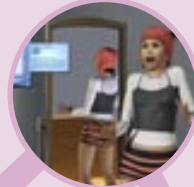

02.06

Red Faction: Guerrilla

ps3, xbox 360

Märul on Marsi kaevandustes tagasi! Seekord pole «Red Faction» enam FPS, vaid kolmanda isiku vaates tulistamine avatud maailmas, kus pole võõras ka mootorsõidukitega kihutamine. Arvutiversioon küpseb valmis 25. augustil.

05.06

The Sims 3

pc, mac

Juuni on kodumängimise kuu, kus laadimisaegu enam ei ole. «Simsi» kolmandat osa lükati tükk aega edasi, kuid nüüd on Electronic Artsil selg vastu sein ja tuleb mäng letti lüüa.

09.06

Anno 1404

pc, wii, ds

Vana hea «Anno» strateegiamänguseeria noorim võsu, mis tõeliselt kauni graafikaga kesken- dub Idamaades linnade ehitamisele ja kauplemisele.

05.06

[Prototype]

pc, ps3, xbox 360

Originaalse nurga alt tehtud liivakastimärul, kus vastaseid teise ilma saates omastad nende keha, võimed ja mälestused ning saad neid kogemusi ennast muutes ära kasutada. Saame näha, kuidas see toimib.

Igavene Duke

● Maikuu kuum sõna oli «Duke Nukem Forever» ja kuigi seda legendaarset FPS-i näidati rohkem kui kunagi varem, on see ikkagi valgusaastate kaugusel valmimisest.

Põhjus lihtne: 3D Realmsi rahavood peatati ning levitaja Take Two'ga mindi mängu omandiõiguse ja raha üle, mida esimesed väidavad olevat mitte kätte saanud, korralikult tülli.

Meil jääb ainult lootat, et see loob hoopis-tükki võimaluse, et «Duke Nukem Never» ka kunagi valmis saab, küll aga tõenäoliselt kellegi teise ja märksa usinama käpa all.

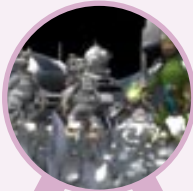
allakäigutreppi

11.06

Indiana Jones and the Staff of Kings

pc, ps2, psp, wii

Indy ajab selles märuliseikluses taga Moosese saua. Muide, Wii versioonis on lahtilukustatava boonusena kaasas 1992. aasta klassika «Indiana Jones and the Fate of Atlantis».

23.06

Spore Galactic Adventures

pc

Viimane arenguetapp ehk kosmose vallutamine saab lisaosa näol jätku – nüüd saab elukatele uusi seiklusi korraldada koos hulga muude täiendustega.

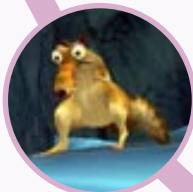

26.06

Ice Age 3: Dawn of the Dinosaurs

pc, ps3, xbox 360, ps2, wii, ds

Kolmas «Jääaja» film toob keset suve kaasa ka kolmanda «Jääaja» filmi.

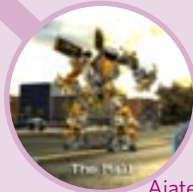

26.06

Transformers: Revenge of the Fallen

pc, ps3, xbox 360, ps2, wii, psp

Suvefilmi lihtsakooline suvemäng, mille korralik kvaliteet oleks kõrgema kategooria üllatus.

Ajatelg

MÄNGU-UUDISED

Ei saa mitte vaiki olla

● Selle aasta lõpul saab näha, kuulata ja mängida täiesti uut, viienda põlvkonna «Guitar Hero», mille taga jälle Neversofti meeskond. Sarnaselt maailmaturneega saab kasutada nii kitarr, bassi, trummi ja mikrofoni, kuid mitu inimest saavad mängida ka sama muusikainstrumenti ühel ajal.

Plaastri leiab ka «World Touri» üks suurim miinus ehk korraliku peorežiimi puudumine – nüüd saavad muusikud suvalisel hetkel looga liituda ja sellest lahkuda ning loo keerulisust muuta. Samuti lubatakse oluliselt täiendada muusikastuudiot, kus saab kokku keevitada enda lugusid. Muusikapalasisid on «Guitar Hero 5» aga lausa 85 artistilt ning lisaks suurtele konsoolidele peetakse ka PS2 meeles.

Ole oma saatuse sepp

● Kui teile meelis David Cage'i mõne aasta tagune seiklus «Fahrenheit», mis segas simsliku argielu seiklus- ja pupuvajutusmäruliga, siis vastu talve ilmuv «Heavy Rain: The Origami Killer» on kõigile tummisest loost lugupidavatele mänguritele kohustuslik kogemus.

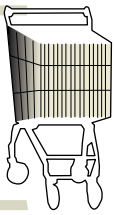
«Heavy Raini» teeb äärmiselt huvitavaks lisaks tõenäoliselt esmaklassilisele loole fakt, et kui mängitav peategelane hukkub, saab edasi mängida mõne teise tegelasega, mis omakorda lisab võimaluse kogeda erinevaid lõpplahendusi. Vähemalt esialgu ilmub mäng erinevalt «Fahrenheitist», mis külastas kõiki aktuaalseid platvorme, üksnes Playstation 3-le.

Avatud maailma ehk nn. liivakastimängud on viimastel aastatel muutunud ääretult populaarseks ning siit ka seekordne küsimus:

Milline oli esimene tänapäevases mõistes avatud maailmas toimuv mäng?

Nende seast, kes saavad õige vastuse aadressile play@digiee, võidab üks õnnelik endale ProGamesi välja pandud arvutimängu «Saints Row 2».

ostujuht

Sülearvutid

1

Acer Aspire Timeline 3810T

[digi] nr 50

Parima hinna, kaalu ja suuruse suhtega sülearvuti. Saad pea päev otsa tööd teha ilma saba seinapistmata.

UUS!

2

Ordi Pro931SSD

[digi] nr 49

Väga tugeva korpusega, moodsat tehnoloogiat täis sülearvuti kodumaiselt tootjalt. Viis pluss!

3

Samsung X360

[digi] nr 46

Saad seda, mille eest maksad. Vaikne, jahe, kerge, ohtrate liidestega – ideaalne sülearvuti. Unusta MacBook Air.

1

Panasonic Lumix DMC-TZ5

[digi] nr 50

Ilus ja hea pildikvaliteediga kaamera võitis meie südamed. Küllap võidab ka teie omad – ostke julgelt!

UUS!

2

Canon Digital IXUS 90 IS

[digi] nr 38

Väike, kiire ja lihtne kaamera ei hiilga küll millegi erilise, ent on igas valdkonnas tublisti üle keskmise.

3

Leica C-LUX 2

[digi] nr 38

Sellise väärtusega kaamera kasutajale on tähelepanu garanteeritud, sest tal peab olema nii raha kui ka stiilitunnet.

Kuvarid

1

Dell Ultrasharp 2209WA

[digi] nr 48

Rikkalikud värvid ja piisavalt sügav must, väga head vaatenurgad, piisavalt kiire reaktsiooniaeg ka moodsate mängude jaoks.

1

EOS 5D Mark II

[digi] nr 44

5D Mark II-l on kõik eeldused töusta uueks pildikvaliteedi etaloniks ja seda vähema raha eest, kui tuli omal 5D eest välja käia.

2

Samsung SyncMaster P2270

[digi] nr 49

Nägus ja voolusäästlik kuvar ainult arvuti taga kasutamiseks. Miinuseks mittepöörlev jalg ja väline vooluadapter.

UUS!

2

Nikon D90

[digi] nr 42

Nikoniit harjumuspäraselt suurepärase kaamera. Hea koostekvaliteet, madal müratase, väga mugav kasutada ning kauba peale ka videote tegemise võimalus.

3

Samsung SyncMaster 2343nw

[digi] nr 47

Nii soodsalt saab nii palju piksleid harva. Korralik kõrge eraldusvõimega kuvar igapäevaseks kasutamiseks.

UUS!

3

Sony α900

[digi] nr 47

Hiiglaslikke ja hea kvaliteediga pilte tegeva Sony täiskaadriga kaamera ostu ei pea kindlasti kahetsema.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1

Nokia 5800 XpressMusic

[digi] nr 45

iPhone pluss palju lisavõimalusi (MMS, modem, video jne), miinus eksklusiivne disain, aga seda poole odavamalt kui iPhone. Nokia 5800 on kindel võitja.

2

Samsung Omnia HD

[digi] nr 50

Tehniliselt hetkel maailma moodsaim telefon ning ka mugav kasutada. Aga kas praegu on õige aeg seda osta?

UUS!

3

Samsung SGH-L700

[digi] nr 46

Stiilne, minimalistlik ja praktiline taskukohase hinnaga heade menüüdega 3G-telefon, mis sobib kõigile.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Denon AH-D1001

[digi] nr 48

Denoni kõrvaklapid võitsid meie südame suurepärase tasakaalus heli ja ülima mugavuse kombinatsiooniga.

2

Ecler ECH602

[digi] nr 48

Testi parimad DJ-kõrvaklapid, mille helipilt on ideaalses tasakaalus ja mida pole patt kasutada ka kodus.

3

Pioneer SE-A1000

[digi] nr 48

Tegemist on suurepärase filmi- ja muusikaklappidega, kui just välimus vastukarva pole.

Lauaarvutid

1

Asus EeeBox, mudel B202

[digi] nr 46

Arvuti kindla niši jaoks - kontoritööks ja netis surfamiseks. Tarbib vähem voolu kui lambipirn.

2

HP Pavilion Elite PC

[digi] nr 35

Pool punkti võtame maha lahja graafikakaardi eest, kuid muus osas on selle raha eest arvutit enam kui küll. Arvestage, et kaks välist kõvaketast saab kauba peale.

3

Fujitsu Siemens Scaleo L Green PC

[digi] nr 36

Lõpliku ostusoovituse peaks andma kalkulaator, millega sa oma praegused elektrikulud kokku lööd.

MP3-mängijad

1

iPod Nano

[digi] nr 43

Vähe sellest, et tegemist on ülilhea mängijaga, on see ka seni kõige loodussõbralikum iPod.

2

Apple iPod Touch

[digi] nr 34

Revolutsiooniline, enneolematu, seksikas ja täis uut tehnoloogiat. Mängib muusikat, näitab pilte ja surfab veebis. Touchi kohta pole ükski kiidusõna liiast.

3

iPod Shuffle

[digi] nr 49

Sportsõbra parim kaaslane. Miinuseks hind ja standardsete kõrvaklappide välistamine.

UUS!

Testige 5.1-kõlareid

● On väga meeldiv näha, et [digi] meeskond tegeleb endiselt ja krapakalt uute asjade testimisega. Suur tänu teile selle eest! Tänu teile saavad teie lugejad olla alati kaasaegsed ja osta elektroonikakaupu, mis on oma hinda väärt. Edastan ka enda mõtte siis, kuna tunnen suurt huvi 5.1-kõlarite komplekti vastu ja kindlasti sooviksid paljud saada aimu, milline võiks olla parima hinna ja kvaliteedi suhtega komplekt, mida praegusel ajal leida võib. Meeldivat edukat testimist ja tulgu teile rohkesti uusi lugejaid. Tervitades, Lasse

[digi] vastus:

● Aitäh soovitus eest, panime su soovi endale märkmetesse kirja ning kindlasti lähemate numbrite jooksul ka 5.1-kõlarikomplektid ära testime.

Võtke tegijaid juurde!

● Loen huviga Teie tehtud ajakirja. Maikuu USB-«digipulkade» testis jäi silma paar «kala». HDTV ei ole mitte peeneraldus-TV, vaid ikka kõrgeraldus(lahutus) TV. Elioni poolt müüdiv Fujitsu Siemensi USB-digituuner on AverMedia Volar X pulga kloon. Kest on sama ja ka antennipesa paigutus. Mul on Avermedia pulk ja vaatan sellega Tallinnas levivaid kanaleid, kaasa arvatud Levira poolt testina edastatud 720p- ja 1080i-formaadis ülekanded.

Kas olete mõelnud võtta juurde tegijaid? Mul tekkis selline idee, et võiksite võtta endised Praktilise Arvutikasutaja tegijad ja suurendada ajakirja [digi] mahtu. Päikest Teie toimetusse. Ootan juba järgmist [digi]. Enn

[digi] vastus:

● Meil toimetuses muidugi poleks inimeste juurdepalkamise vastu mitte midagi, aga nagu sa kindlasti kuulnud oled, on praegu masu ning ajakirja paksemaks tegemine pole vähenenud reklaamitulude tõttu paraku mõeldav. Aga küll see masu kunagi üle läheb ja siis vaatame edasi!

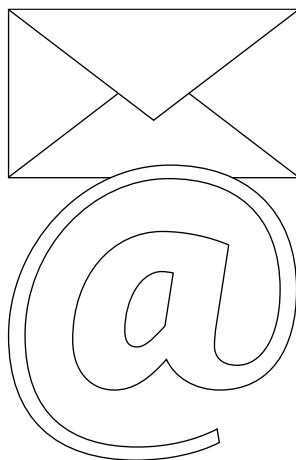
Nalja nabani

● Minu arvates on [digi] parem kui teised arvutija tehnikaajakirjad. Eriti meeldib mulle, et te olete humoorikad. Väga hea, et rääkisite põhjustest, miks kasutada Ubuntu't, nüüd otsustasin ka mina seda proovida. Te võiksite teha mänguritele mõeldud kõrvaklappide testi. Jõudu ja jaksu teile edaspidiseks! Kalle

Milline Linux?

● Olen juba pikemat aega oma pead vaevanud selle üle, milline Linuxi versioon oma läpakasse panna. Variante on palju: Ubuntu, Kubuntu, Xubuntu, Fedora, gOS, Estobuntu jne. Wiki järgi üle 300 valikuvõimaluse. Ehk on [digi] võimalik teha nt test, võtta enim levinud Linuxi variandid ja panna kirja nende head ja halvad küljed. Linuxiteemalistes foorumides on pea kõik suured spetsialistid, igal oma lemmikdistributsiooni või mitu, seetõttu on neil, kes pole Linuxit veel näpinud, raske otsustada, mida võtta, mida mitte. Ei tahaks eriti palju katsetama ka hakata, et mis

saabunud post

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil

[digi]
Liimi 1
10621 Tallinn

mulle sobib.

Teine küsimus Linux'i juures on installimine. Läpakas on mul Vista ja seda ära kaotama ma ei hakka. Mul on Windowsit vaja peale kõige muu ka tööalasel (kaks cad/cam-programmi nt) ja ma ei usu, et kõik mulle vajalikud programmid Wine'i abil Linuxis käima lähevad. Seetõttu olen ma kahvahel, kas teen Linuxi teise partitsiooni peale või virtuaalmasina (Wubi või VirtualBox) abil Vistasse. Ise eelistaks virtuaalmasina moodust, kuna nii tundub mugavam, aga võib-olla ma eksin? Ja kumb eelpool mainitud variantidest oleks turvalisem internetiohtude suhtes, kui nt käiks netis ainult läbi Linuxi, välja arvatud Vista ja viirustõrje uuenduste tõmbamine. Ehk annate ka selle kohta pealt nõu? Ma tean, et üht-teiste olet ka artiklites avaldanud (ma loen alati esimese asjana värsket [digi]st) viimast lehekülge), aga vahest on võimalik teha mingi suurem test-võrdlus eelpool toodud teemadel? Tervitades, Ain

[digi] vastus:

● Linux'i distributsioonide testimise küsimust oleme toimetuses arutanud, aga tegemist on tohutult keeruka ettevõtmisega, sest nagu sa ka ise ütled, meeldivad erinevatele inimestele erinevad distributsioonid ning igaühel on selleks oma põhjused. Kui sa aga valida ei oska, siis vali kõige populaarsem ehk Ubuntu ning vaata, kuidas see sinu vajadustega sobib. Mis aga puutub su teise küsimusse, siis Ubuntu oskab ennast nii installida, et Windows jääb alles ja tekitatakse automaatselt topeltbuudi variant. Virtuaalmasina all võivad su programmid liiga aeglaselt jääda, aga proovimist tasub ka see variant.

IE artikkel erapoolik?

● Lugesin maikuu [digi]st artiklit IE8 kohta ning olen üldjoontes järeldustega nõus. IE on sellest ajast, kui Microsoft selle arendamise jälle käsile võttis, järjest paremaks muutunud. Ma isiklikult vahetasin Firefox'i juba IE7 esimese beeta vastu välja, ning sellest ajast on IE mu põhibrauser olnud.

Kommenteeriks natuke artiklis väljatoodud vigu. Saidisilud on praegu juba võrdlemisi kasulikud, kas või näiteks eBay oksjonite jälgimiseks. Ma usun, et lähiajal hakatakse seda võimalust järjest enam ära kasutama, ning ka teised brauseritootjad lisavad oma toodetesse midagi sarnast (loodetavasti kohalduvat).

Lisamoodulitega on nii, et pluginalembese kasutaja (mida enamik [digi] lugejaid ilmselt on) seisukohalt on IE jah üsna nutuses seisus. Samas keskmise kasutaja jaoks, kes ei taha oma brauserist teha kõikehõlmavat n-õ Šveitsi armee nuga, ei ole see niivõrd oluline puudus. Ja kui võtta veel arvesse fakt, et suure osa olulisemast funktsionaalsusest, mille jaoks Firefox'i kasutajad peavad installima kümnekond erinevat pluginat (AdBlock, FlashBlock, GreaseMonkey, hiirežestid jne), teeb IE all ära üksainus (IE7Pro), ei paistagi olukord enam nii kehv. Tegelikult võikski [digi] teha ülevaate sellest, kas ja kuidas IE7Pro Microsofti uusima brauseriga töötab.

Artikli kokkuvõtte tundub veidi erapoolik. Lihtne on välja tuua iga konkureeriva brauseri põhitugevus (Chrome ongi loodud kiireks brause-

riks, Firefox kergesti laiendatavaks jne) ning selle põhjal luua mulje, nagu oleks IE see ullike, kes pidevalt sabas sörgib. Aga miks mitte öelda, et IE on võimalusterohkem kui Chrome, stabiilsem kui Firefox, oluliselt elegantsem kui Opera ning kasutajasõbralikum kui Safari? Kindlasti tahaksid paljud sellele vastu vaielda ja selleks on neil ka täielik õigus. Mille üle aga ei saa vaielda, on see, et igal brauseril on oma tugevad ja nõrgad küljed, ning ei saa ühte neist tembeldada rämpsuks ja teisi täiuslikeks. Mistõttu mul on hea meel, et vähemalt [digi] on võimalik lugeda küllaltki objektiivseid ülevaateid. Loodan, et see traditsioon ei kao. Parimat, Indrek

Kirjutage «Flowerist»!

● Võiksite mõnes [digi] kirjutada «Flowerist» (PS3). Tundub omamoodi ja põnev mäng, heaks vahelduseks FPSile ja muule sellisele. Parimate soovidega, Agne

[digi] vastus:

● Su soov on «Play» toimetajale Martinile edasi antud. Vaatame, mis järgmiseks juhtub.

Mis on seaduslik?

● Tere. Olen [digi] ammune lugeja. Kunagi ammu, aastaid tagasi, oli teie ajakirjas väike nupp selle kohta, mida tohib netist sikutada ja mida mitte. Minu meelest oleks seoses ELi seaduste ja aktiveerunud autorikaitsega vaja see teema üles soojendada. Keegi kompetentne inimene, prokuratuurist näiteks, võiks selgitada olukorda. Asi taandub tegelikult kahele versioonile (lihtsus-tatult).

Audiovisuaalset materjali tohib tirda, aga ja-gada mingilgi moel (P2P, FTP jne) mitte, mänge ja softi ei tohi üldse puutada. Selline on linnalegend, mis netifoorumites kuidagi surra ei taha. Seda mõtet toetas nupp teie ajakirjas ja kirjutis Päevalehes (<http://www.epl.ee/?artikkel=279386>). See oli, tõsi küll, ammu.

Või on õigus autorikaitsjatel, kelle arvates ilma põhjaliku juriidilise hariduseta ei tohiks netis midagi teha. (Kuhu lähevad siis toorikute ja andmekandjate müügist tulevad summad, mis pidid tulema autoritele?)

Saan aru, et võib-olla pole kõige parem teie ajakirjas teatada, et seda ja toda võib tirda, ja saada kaela avalikkuse süüdistus piraatluse soodustamises. Mul jurisprudentsis teadmised puuduvad. Samas tean, et seaduste mittetundmine ei vabasta vastutusest. Seega oleks tore näha juristi seisukohta, mitte asjast huvitatud poolte omi.

Kui te mingil põhjusel ei soovi oma ajakirjas teemat lahata, siis võiksite paari sõnaga selgitada oma seisukohta. Edu masuga võitlemisel, Aivar

[digi] vastus:

● Hea küsimus, Aivar. Me otsime spetsialisti ja kirjutame lähemal ajal ühe autorikaitseteemalise loo, mis neid asju selgitaks.

Sääst 200 krooni

● Eelmisel kuul kirjutasite GTS250-st ja hinna märkisite 2500.-. Natuke uurides leidsin arvuti-

[KUU KIRI]

10 põhjust, et mitte kasutada Ubuntu

● Tere [digi] toimetus! Eelmisel kuul postkastist Teie ajakirja võttes jäi see peal-kiri esimesena silma. Olen Windowsi kasutaja, nagu enamik inimesi maailmas, ja nüüd lugedes päästerõngast, kus viiruseid ei ole ja asi töötab, pidin isegi selle kohe järele proovima. Mõeldud – tehtud! Internetist laaditõmmis toorikule ja installimist alga! Emotsioonid olid laes. Ikkagi uus ja huvitav. Ise mõtlesin, et kas tõesti on olemas operatsioonisüsteem, mida ei pea hakkama täiendama – vist on! Minu kiidulalul ei lõpeks, kui ma oleks arvuti «väga tavaline kasutaja». Mõtlen selle all inimest, kes vaatab oma meile, loeb uudiseid ja vahel mängib mõne kaardimängu. Kahjuks varises lilleline maailm ruttu kokku! Printer-skanner-koopiamasinat installides selgub, et Ubuntu ei taha mitte nn kombine toetada. Printima sain, kuid sellega see piirduski. Webcam – mis see veel on??? Ja ID-kaardi lugeja??? Kõrvaklapid mikrofoniga ka nagu ei funka!! Juba leidsingi ennast foorumitest mingeid käsuridasid ja koode otsimas... EI, nii ei lähe! Õnneks ei kustutanud ma Ubuntu installides Windowsi ära ja saan vanamoodi edasi elada! Mure oli muudugi arvuti töölepanekuga: Ubuntu nimelt buutis end *default*'ina, kuid paar-kolm tundi nokitsemist ja internetifoorumites kolades sain ka selle kontrolli alla! Nõus sellega, et Ubuntu on KIIRE ja ILUS ja tuled-viled teevad seda, mis nad peavad tegema, ning mis peamine, et ta on TASUTA. Kuid vana koera on raske ümber õpetada! Probleemide korral ei oska kuskilt otsast pihta hakata ja need käsuread ... brrr ... kes neid küll viitsib pähe õppida. Lõpetuseks, võiksin selle kuu ajakirja kirjutada artikli «10 põhjust, miks mitte kasutada Ubuntu». Parimat soovides! Kersten

[digi] vastus:

● Õigust räägid, Kersten, Ubuntu on esiteks veidi jama küll, aga kui sa ta tööle saad, on asi palju ilusam. Need 10 põhjust, miks Ubuntu nõme on, avladame järgmises ajakirjas, seni mõtleme veel. Sulle anname aga lohutuseks ning väga asjaliku kirja eest auhinna eelmisel kuul välja lubatud Logitechi veebikaamera. Palju õnne, auhind ootab sind toimetuses!

keskus.ee't 2300 krooni eest täpselt samasuguse. Kas te meelega panete suurema hinna? Või on teil Ordiga mingi leping?

Mul oleks veel üks soov, tehke mingi mänguri-arvutite test, kus oleks kindlasti AMD Phenom II X4 920, võite teha selle rubriiki «Järele proovitud», tänu selle eest.

Ja veel üks asi, need pildid, mis on üleval (Signe Lamp, Lauri Tabur jne), võiksid uuemad olla :)

Veel olen märganud, et ajakiri läheb järjest õhukesemaks ning on reklaami täis, kuid saan aru, et kui poleks reklaami, oleks ajakirja hind ca 50 või isegi rohkem krooni. Igatahes soovin jõudu ja jaksu edaspidiseks! Evert

[digi] vastus:

● Selle kaardi andis Ordi meile testida, seetõttu on seal ka Ordi hind juures. Kui sa leiad kusagilt odavamalt, pole sul ju keelatud sealt osta. Ajakiri, muide, ei ole sisus midagi kaotanud, sest praegusel ajal on lihtsalt reklaami vähem ning kui ajakirjas on külgi vähem, siis just reklaamide arvelt.

[JÄRGISEL KUUL]

● Mis sellest, et suvi on! Meie ilmume ikka ja ootame teie kirju. Parimale lugejakirjale anname auhinna kõrvaklapid Koss UR40!

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Ma ei usalda oma arvutit

[?] Tere, mul on selline probleem, et panin kõik oma fotod digifotoka mälukaardilt mälupulgale. Kustutasin need fotokast ja nüüd pole neid enam ei fotokas ega ka mälupulgal! Arvuti hakkab installeerima draivereid ja see ebaõnnestub, teatab rõõmsalt: **PALUN SIESTA MÄLUPULK!** Ja nii igas arvutis. Kas oleks võimalik kuidagi pilte tagasi saada? Taavi

[d] Miks sa oma pilte arvutis ei hoi? Mälupulgad lähevad ikka aeg-ajalt tuksi, arvuti kõvaketas on tegelikult üsna kindel koht. Kui ükski arvuti su mälupulka ära ei tunne, siis ei ole sul eriti lootust pilte omal jõul tagasi saada. Neid saaks püüda taastada spetsiaalsete programmidena, aga selleks peab mälupulk olema loetav.

Mälupulk on tiksuv pomm, andmeid hoitakse ikka arvutis.

Plaadilugeja pipardab

[?] Ma kunagi üritasin midagi mängida isa vanas läpakas ja viirusega see nüüd suht pees. Kui arvuti käivitan, tuleb ette kiri «Windows could not start because following file is missing or corrupt: \WINDOWS\SYSTEM32\CONFIG\SYSTEM». Ma siis mõtlesin, et lasen äkki Ubuntu peale, tegin Ubuntu 9.04 CD, panin sisse ja üritasin bootida. Valisin seadetest boot/CD-ROM Drive, vajutasin enterit nii, et auk sees, aga ei midagi! Märten

[d] Windowsi register on pihta saanud ja seda saad sa parandada kas ketta varukoopiat taastades või Windowsi installiplaadilt parandusrežiimi abil. Üksikasjalikud juhised selleks leiad siit: <http://is.gd/GMKW>. Kui plaadilugeja töötab, aga ei buudi, võib häda olla selles, et lugeja ei jõua õigeaegselt plaati käima tõmmata ja arvuti buudib kettalt. Proovi nii, et jäta lugeja sahtli välja ning lükkad selle sisse vahetult enne seda, kui arvuti hakkab üritama plaadilt bootida. Sellisel juhul on seade juba valmis, plaat keerleb ja bootimine võib õnnestuda.

Eurovisioon on parem kui Ubuntu

[?] Mu CD-lugeja jamab. Tahtsin proovida Ubuntu, kuna Windows on pahna täis ja tahaks midagi uut proovida. Sai 99% tehtud, kui löi error'i ette. Ei viitsinud sellega jamada, kuna Eurovisioon oli juba 5 minutit peal. Täna hakkasin taas Ubuntu tegelema. Võtsin korra CD välja, panin uuesti sisse ja mida ma näen – ei näita CDd. Bootida sellelt CD-lt ei saa, teisi CDsid ka ei loe. Foorumites kirjutati puhastamisest. Kahtlen, et asi võib selles olla, kuna eelmine kord ei puhastanud ma seal midagi, hak-

Kuvareid tuleb meelitada, manamine ei aita.

kas jumala kogemata tööle. Kui CD sisse panem, kuulen kuidas CD keerleb, tuluke läheb põlema ja siis seiskub keerlemine ja tuluke kustub. Oskar

[d] Neetud Eurovisioon! Arvata oligi, et see midagi tuksi keerab! Ketast vormindada võib alati, see aitab pahnast jäädavalt lahti saada, aga sinu probleemi see ei lahenda. Seekord võib selle salapärase foorumi poistel isegi õigus olla – sinu plaadilugeja on arvatavasti must. Hea, kui see nii on, sest seda annab puhastada. Kui oled käinud osavate käte ringis, siis kruvi plaadilugeja ise lahti, otsi üles laseri läätst ja puhasta seda õrnalt vatitiku ja piirituse või mõne spetsiaalse puhastusvedelikuga. Ega hullemaks midagi ikka minna ei saa. Halvemal juhul on sul mõttekam juba osta uus kui hakata vana parandama.

Peremees, pane sõna maksma!

[?] Kirjutasite kõvaketta varundamisest ja andsite nõu, et arvuti installimisel tuleks teha ketas pooleks: ühele partitsioonile opsüsteem ja teisel tuleks hoida dokumente ning programme. Kuidas ma programme installides määraran, et nad peavad D-kettale minema? Programmid lähevad installides ju C-kettale. Raul

[d] Programmid lähevad sinna, kuhu sa neil käsid minna. Kui sa installimisel midagi ei ütle, siis installitakse C-kettale. Selleks, et sundida programme installeeruma mujale, pead sa valima installimisel algusjärgus kohandatud installi. Erinevatel programmidel võib olla see erinevalt tähistatud, aga reeglina on selleks valik Custom install. Valik, kus sa saad installikohta määrata, võib olla ka Select components, kus sa saad programmi moodulitega koos valida ka kausta, kuhu programm installida.

Manamine ei aita, sajatamine samuti

[?] Hankisin Delli 24tollise kuvari, aga mis-ki pärast ei suuda ma manada kuvarile sama pilti, mis põhiarvutis, mõlemad töötavad ühtse kuvarina. Kõik katsed kahte seadet teistpidi tööle panna on seni lõppenud edutult. Urmas

[d] Sa pead keelama töölaualaiendamise. Ava Windows XP kuvaseadete dialoogiaken ja klõpsa vahekaarti Settings. Seal näed sa kahe ekraani ikooni. Aktiveeri välist kuvarit tähistav ikoon ja tühjenda pildi all ruut Extend my Windows desktop onto this monitor. Sa saad seda märkeruutu tühjendada ainult siis, kui oled aktiveerinud välise kuvari ikooni.

[RAAMAT]

Stories from Mexico / Historias de México

Genevieve Barlow, William N. Stivers

● Meie raamatupoodidesse on jõudnud mõned uued kakskeelsed raamatud ja üheks neist on «Historias de México». Raamat on mõeldud hispaania keele õppijatele, see sisaldab lihtsamapoolseid Mehhiko rahvalugusid, umbes midagi sarnast, nagu ilmusid meil kunagi kogumikes sarjas «Saja rahva lood». Raamat on esitatud paralleeltekstidena, kõrvuti lehekülgedel on hispaania- ja ingliskeelne tekst, mis on rida-realt kattuv. Seega saab tundmatut sõna või kahtlast lausekonstruktsiooni kohe kõrvallehel järele kontrollida ega pea hakkama raamatu taga olevat sõnastikku lappama.

Paari-kolmeleheküljelised lood jutustavad lihtsas vormis ümber Mehhiko rahvajutte, näiteks saab sealt teada, miks Kuu peal laigud on ja kuidas jänes endale pikad kõrvad sai. Võrreldes näiteks Eestis juba pikemaet aega müüdava kakskeelse raamatuga «Spanish Stories / Cuentos Españoles» on siinne tekst kergem ja sobib iseseisvaks puseamiseks ka A2- või B1-tasemeni jõudnud õppuritele, ilma et neljarealistel põimlausetel tõttu ahastus peale tuleks.

[d] SVEN VAHAR

[PLAAT]

City of Moment

Ki En Ra

● Eesti *underground*-muusikas ringi kolistades võib komistada väga huvitavate leidude otsa. Neist viimane oli minu jaoks Ki En Ra EP «City of Moment», millele on lisatud ka biite varasemast ajast.

Mis või kes on Ki En Ra? Eesti miniplaadifirma OneSenseMusicu all pesitsev p2ts, kes tuttav kui paljudele kohalikele tüüpidele (s'Poom, Reket, Põhjamaade Hirm, TommyBoy, kui nimetada mõni) biitide looja ja üks Kapusta ja ? alustala. Teda toetavad libeda vokaaliga külalisesinejad teiselt poolt maailma.

«City of Moment», mis on saadaval ka vinüülplaadina, on tehniliselt minimalistlik, kuid emotsionaalselt maksimalistlik sõbralik *hip-hop*. Enamasti instrumentaalne, üksjagu eksperimentaalne ja eklektiline reis, millega enda meeldi avardada ja helitunnetust laiendada. Igal juhul tagasi tulles pole enam kõik päris endine ja see peakski ju olema iga albumi mõte.

[d] MARTIN METS

[FILM]

Tripping The Rift: The Movie

● «Tripping The Rift» on kõikuva kvaliteediga Kanada multifilmisari, mis pilab kõikvõimalikke ulmefilme eesotsas «Star Treki» ja «Tähesõdadega». Nüüd sain kättesidada tahha esimesele filmile, mis sellest seriaalist on välja kasvanud.

Välja kasvanud on päris õige väljend, sest täispikk film võtab kolmanda hooaja neli episoodi ja ühendab need kokku üheks, küllaltki kergelt seotud looks. Kosmoselaeva äpulik kapteni Chode'i sünnipäevapeol uhkes klubis juhtus midagi, mis sunnib tema peavaenlast Darph Bobot ehitama tapjarobotit, mis rändaks ajas tagasi ning kõrvaldaks Chode'i enne viimase sünnipäeva.

Seriaali näinutele on film pigem pettumus, kuigi kõik nähtu saab uue värvingu. Teistele aga on see hea sissejuhatus maailma, kus tehakse nalja kõige ja kõigi üle ning geirobot ja seksikas kütorg peategelastena ei tundu üldse kohatuna. Tegemist on ka kärempimata versiooniga, mis tähendab, et tegelaste suuvärk on otsekohene.

[d] MARTIN METS

[RAAMAT]

Grown Up Digital

Don Tapscott

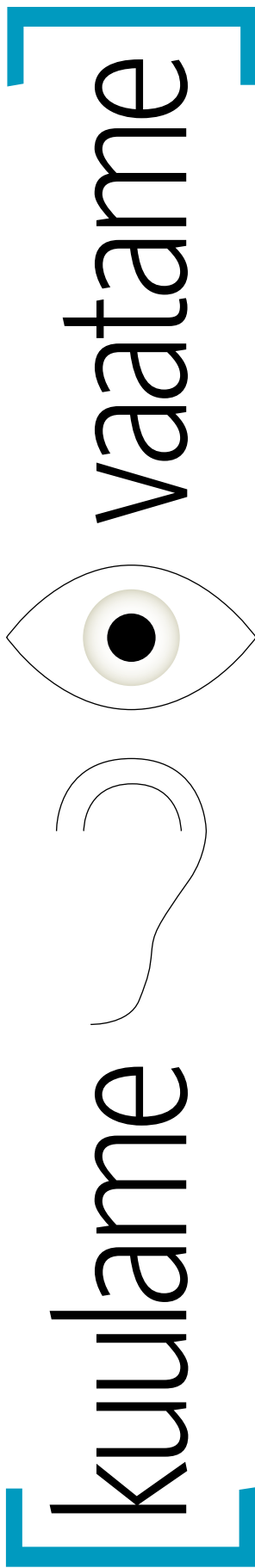
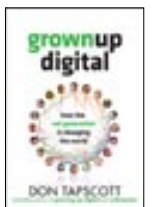
● 1997. aastal ilmunud bestselleris «Growing Up Digital» tõi Kanada äriees, teadlane ja mõtleja Don Tapscott maailma ette termini *net generation* ja see juurdus otsekohe meie igapäevasesse kõnepruuki. Siia maani pole aga keegi täpselt teadnud, mida internetipõlvkond endast kujutab, ja nii võib karta, et paljude arvates ei oska nad enam lugeda, suhelda, töötada ega üldse teistest aru saada.

Milline aga internetipõlvkond tegelikult on? Sellele küsimusele vastab jällegi Tapscott ise oma viimases raamatus «Grown Up Digital: How the Net Generation is Changing Your World», mis on kaks aastat kestnud esindusliku noorteuringu tulemuste analüüs.

Tulevik, väidab Tapscott, polegi üldse nii hull, kui vanemad inimesed kardavad, ning probleem on hoopis selles, et eelmine põlvkond ei suuda aru saada interneti tähtsusest ja võimalustest.

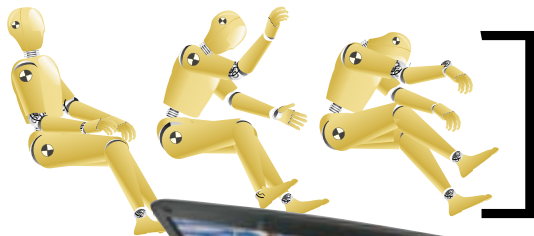
«Grown Up Digital» on kohustuslik lugemine kõigile lapsevanematele ning miks mitte ka firmajuhtidele, kes noore põlvkonnaga kokku peavad puutuma ja neid juhtima. Tapscott seletab asju lahti nii ilusti ja nii õigesti, et paremini enam ei olegi võimalik. Vanematele inimestele tundub alati, et nende ajal oli rohi rohelisem, aga Tapscott tõestab, et rohi polegi veel kunagi nii roheline olnud kui praegu ning kõik, kes arvavad teisiti ning peavad netipõlvkonda lodevate loodrite kambaks, eeskivad sügavalt.

[d] HENRIK ROONEMAA

inimkatse

Meie toimetaja Sven elab 12 kuud 5000kroonise arvutiga.

Kaheksas kuu

Esmaspäev, 4. mai

Fedora, ole sa neetud! Kui eelmisel kuul lõpetasin suhteliselt positiivse noodiga, siis nüüd, kui arvuti kasutamisse tuli vahe sisse, vahin Fedorat kui vasikas uut aiavärvavat ega saa kuidagi hakkama. Kõik käib siin teisiti kui Ubuntu all. Mis programmiga installiti uusi rakendusi? Miks on mul töölaual veel omakorda kaust Desktop ja mis vahe neil on? Miks ei räägi KPackageKit töötamise ajal, mida ta teeb? Miks peaks Kopete tahtma kasutada KWalletit ja kuidas ma saan teda sellest loobuma sundida? Miks ei ole KWalleti kasutajaliidestest võimalik ligi pääseda seadistustele, vaid seda tuleb teha läbi ikooni kontekstimenüü? On tunne, nagu oleksin korraga hoopis teisel planeedil. Viimane KDE, mida ma pikemalt kasutasin ja mis mulle tegelikult ka meeldis, oli Redhat 8-ga kaasa tulnud KDE, see oli vist versioon 3.0.3. Tollal oli Gnome rohkem kolmanda klassi kunstiprojekti tasemel ja KDE oli ilus ja funktsionaalne. Nüüd on peaaegu vastupidi, Gnome on ilus ja funktsionaalne ja KDE ... on lihtsalt ilus. Mõõndustega. Näiteks Kopete on kole nagu öö ja üldse toimub muutüdes ja tööriistaribadel meeletu ruumi raiskamine.

Teisipäev, 5. mai

Veel probleeme, nt ISO-failidega ei ole vaikimisi seotud ühtegi rakendust. ISO-tõmmise plaadile kirjutamiseks pidin ma meelde tuletama, mis rakendusega seda tehakse (K3b). Ubuntu oskas ise õige rakenduse välja pakkuda...

Teisipäev, 12. mai

Fedora hakkab mind närvi ajama. Paljud asjad, mis Ubuntu all nii lihtsad olid, on Fedora all keerulised. Näiteks pärast mälu pulga külgeühendamist tekib korraks aknake küll, kus kõik irdseadmed kirjas, aga kui selle kinni panen, siis kuidas ma seadme taas üles leian? Failihalduris seda näha pole. Pärast pikka pusimist avastasin kogemata, et vastav menüü avaneb ühe tillukese ikooni alt. Mul on tunne, nagu oleksin ma korraga algaja arvutikasutaja, kes peab kõike hakkama otsast peale avastama. Narr tunne. Kui umbes samamoodi tunnevad end miljonid teised, kes arvutiga sina peal pole, siis minu siiras kaastunne neile.

Reede, 22. mai

Avastasin, et randmetugi on hakanud ühe koha pealt järele andma ja kriuksub käe all. See on ebaseeldiv avastus, eriti seetõttu, et see on

Xface on lahe. Samuti on lahe Flash-plugin, mis ise reklaame ei käivita.

EMACHINESI ARVUTI ANDIS
PIKAAJALISSE TESTI PHOTOPOINT.

just see koht, kuhu ma oma parema käe toetan. See on nüüd küll viimane asi, mida ma tahaksin. Kui ekraani hinged läbi lähevad, saab seda millegi vastu toetada või ise käepäraste vahenditega tihendada, või kui korpuse nurgast on kild väljas, siis on see rohkem esteetiline kui praktiline probleem, kuid kui randmetugi nagiseb, siis häirib see iga kord, kui kirjutan. Ja selleks ma seda arvutit ju peamiselt kasutangi. No vaatame, praegu annab veel elada, aga kui see peaks süvenema, siis tuleb arvuti lahti võtta ja sinna midagi vahele toppida.

Kas tõesti hakkab Emachines E520 pärast kaheksat kuud tasapisi ära väsimas?

Esmaspäev, 24. mai

Meile tuli kiri, kus küsiti, et miks on Linux-i rubriigis (ehk siin) juttu asjadest, mis kasutajaid ei huvita, näiteks karvestest fontidest. Soovitati rääkida Linux-i installimisest, plaaditõmmiste tegemisest ja internetiseadistuste määramisest. Tegelikult on see siin Emachines E520 kasutamise kogemustest pajatav külg ning Linuxist on siin juttu seepärast, et arvutiga Windowsi kaasa ei tulnud. Edaspidi hakkavad Linux-i nipid tilkuma «Kuidas...» külgedele. Mis aga puutub karvestesse fontidesse, siis nädala sees rääkisin sõbraga, kes ütles, et tema proovis ka viimast Ubuntu't ja esimene asi, mis teda häirima hakkas, olid viletsad fondid brauseris. Väljanägemine siiski ON oluline. [d] SVEN VAHAR

JÄRGMISEL KUUL

● Kas E520 laguneb tõesti käes ära? Kas Svenil sellest odavast arvutist juba villand ei saa? Kas tal õnnestub Bluetooth Linuxile selgeks teha ja arvutit oma telefoniga suhtlema panna?

**Enam kui 4200
Eestis müüdavat
UUT autot.**

**Otsi meelepäraseid.
Võrdle teistega.
Vali parim.**

Loe, mida arvavad
autost eksperdid.
Küsi parimat pakkumist.

Kõike uutest ja kasutatud
autodest näed aadressil

www.autoleht.ee

REVOLUTSIOON ARVUTIMAAILMAS

AKU

8+ TUNDI

ACER ASPIRE
TIMELINE 3810T

- KERGE 1,6 kg
- ÕHUKE 2,34 cm
- AKU KESTVUSEGA 8+ h

Sulgkerge 1,6 kg

• 13,3" LED laiekraan • Intel Core 2 Solo protsessor ULV SU3500
• kiire 4GB DDR3 mälu 1066MHz • 320GB 5400rpm SATA kõva-
ketas • kuni 1759MB Intel Graphics Media Accelerator 4500M
graafika • Bluetooth2.0 • 1xHDMI liides • kuni 300Mbps Wifi
Intel a/b/g/n standardiga • uudne Multi-gesture puuteplaat
• 3xUSB 2.0 • 1xVGA • Windows Vista Home Premium

314.- Kuus
Sissemakse 0%, 48 kuud

9990.-

Tutvu tingimustega www.klick.ee Järelmaksu kallinemist küsi klienditeenindajalt. Hinnad kehtivad 01.06.2009 – 30.06.2009 või kuni kaupa jätkub.

SOODSAD OSTUD E-POEST:

www.klick.ee

Teeme asjad lihtsaks

